

71723

POTOVANJE - VEDENJE
ZABAVA - DOPISOVANJE

Boljše uspehe dosežete z dobro reklamo

OSNUTKE, IDEJE, FOTO-
MONTAŽE BREZPLAČNO.

ODLIČEN TISK, SIJAJNO
IZVEDBO VAŠIH PROSPEK-

TOV, PLAKATOV, TISKOVIN

IZVRŠI ZA ZMERNO CENO

DELNIŠKA TISKARNA

LJUBLJANA D, D, DALMATINOVA 8

TEEFON 21-32

TUKAJ
se pojavljajo
prvi znaki!

Ali se morajo okoli ust, okoli oči in na sencih opaziti prvi znaki, ki pričajo da vene Vaša mladost?

Na ženi se ni treba nikoli videti koliko je stara, ako se pravočasno neguje in uporablja dobro kremo. Elida krema Ideal odstrani male gubice in nečistoto kože. Ona vsebuje hamamelis, kateri poživi in obnavlja kožo. Kdor redno uporablja to kremo, ostane mlad, ostane lep!

ELIDA KREMA IDEAL

Připraví
ga z
„Bachinom“
DR. OETKER JEVIM
pecilním práškem

VEDENJE – POTOVANJE ZABAVA – DOPISOVANJE

CENA ZA NENAROČNICE 30.— DIN

IZDALA ZALOŽBA „EVALIT“ V LJUBLJANI - ODGOVORNA UREDNICA RIJA PODKRAJŠKOVA
V LJUBLJANI - DELNIŠKA TISKARNA D. D. V LJUBLJANI - PREDSTAVNIK FRANCÈ PINTAR

71723

KAZALO

	Stran		Stran
Po vedenju te bodo sodili	5	Če potuješ sama	27
Se vedenja lahko naučimo?	6	Potovanje v družbi	27
Na cesti	7	Vozni red	28
Nagovarjanje	9	Zamujeni vlaki	28
Podajanje in poljubljanje rok	10	Baedeker je še zmeraj najboljši	30
Predstavljanje in ogovarjanje	11	V novi obleki ni prijetno potovati	30
Restavracija. — Kako jemo?	12	Potovalni kostum	30
Zunanji pojav	16	Obutev	30
Daruj — s srcem in ljubeznijo	18	Prtljaga	30
Posetnica	18	O kovčegih	30
Deset zapovedi za lepo vedenje	18	Koliko naj vzamemo s seboj	32
Deset zapovedi pri mizi	19	Kadar odpotujemo	33
Kaj nosi dama, kaj gospod ob raznih prilož- nostih	20	Kaj potrebujemo na potovanju	33
Bodite zabavni	21	Brisače in čevlji za doma	33
Ugibanje misli	21	Kako se vedimo na dopustu	34
Šteti brez sedmice	22	Še nekaj za sklep	34
Kdo zna pesniti	22	Ali znate pisati pisma?	38
Vesela tekma	22	Zasebno dopisovanje s sebi enakimi	38
Michigan	23	Sožalje zaradi smrti	40
Črna mačka	24	Zahvala za sožalno pismo	40
«Ogenj»	25	Zahvala za poročno darilo	41
Vse, kar ima perje, leti	25	Zahvala za darilo ob rojstnem dnevu	41
Tri vprašanja	25	Opravičilo	41
Črni Peter	25	Prošnja za priporočilo	42, 43
Pihanje	26	Prošnja za službo	42
Odkup zastav	26	Prošnja za posojilo	43
Kadar imate dopust	27	Opomini	44
Prvi načrt za potovanje	27	Zasebno dopisovanje s predstojniki	48
		Ljubezenska pisma	49
		Časopisni oglasi	54

030050894
Prejeto od urada
za upravljanje imovine
upornikov

PO VEDENJU TE BODO SODILI

Pa ne bo ta sodba morda krivična? Kako pa se naj zna vesti nekdo, ki se tega ni učil in ki tudi ni imel priložnosti, da bi se od drugih navzel dobrega vedenja? Ne, sodba poštenih ljudi ne bo krivična — prav tako, kakor ne bo vedenje dobrega, po naravi dostojnega človeka grdo in spotakljivo, čeprav se ni šolal v izobraženi družbi. Tak človek pač ne bo znal jesti po pravilih omikane družbe, neroden bo pri pozdravljanju, ne bo vedel, kdaj in kam naj sede itd. Toda ker je pošten in dober človek vedno skromen, bo pač čakal, da mu bodo drugi pokazali mesto. In ker je človeku že prirojen čut, kaj se sme in kaj ne, se bo vedel v svoji skromnosti tako, da njegovo vedenje ne bo žaljivo. Če pa je količkaj bister, bo pač rabil tudi oči in se bo ravnal po drugih.

Torej pri količkaj dobri volji na obeh straneh se bo sodba o vedenju iztekla kar ugodno. Seveda človeška družba ne zahteva od vsakega isto. Če pravimo «po vedenju te bodo sodili», mislimo pri tem na ljudi, ki pridejo včasih v tako imenovano boljšo družbo, pa se vedejo slabše, kakor ljudje, ki še niso nikoli prestopili drugega praga razen praga kmetijske hiše, cerkve in vaške gostilne. Če imaš čut spodobnosti in odprte oči, se hitro znajdeš in se dostojno vedeš. Po vedenju te bodo sodili — to se prav: čeprav si profesor, sodnik, sreski načelnik, bodo ljudje videli v tebi neotesanca, ako se nemogoče vedeš. In če prideš kam, kjer te ne poznajo, ne bodo videli v tebi izobraženca — zaradi tvojega neprimerne vedenja seveda! Nasprotno pa vsakdo pridobi na ugledu, kdor se lepo in spodobno vede.

To je tudi praktične vrednosti. Le pomisli, da iščeš službo. Ni ga boljšega priporočila zate, kakor tvoje vedenje. Prikupno, vljudno vedenje je zlat ključ, ki odpira vrata v službo. Zato bi morala zlasti šola gledati na to, da bi otroke od najnežnejše mladosti učila spodobnega vedenja. Mlad človek hitro razumeva in si osvaja vse, kar je lepo. Prijazen pogled, vljuden pozdrav in ustrezljivost — to je že lepa stopnja v razvoju dostojnega vedenja. Kdor ima to, si bo pri količkaj dobri volji osvojil še mnogo drugega, kar pomeni lepo vedenje. Človek se včasih kar čudi, kako lepo se zna vesti kmetijsko dekle ali kmetijski fant. Nekaj so mu dali starši, nekaj šola, nekaj prirojeni čut za spodobnost — in vse je v redu.

Dandanes je svet tako demokratičen, da ne velja več prvenstvo rojstva, tudi ne predpravice visokega položaja. V današnji dobi ima dostop povsod vsak, kdor je dostojen in se lepo vede. Kamor koli prideš, te bodo sprejeli ali ne sprejeli — po tem, kakšno bo tvoje vedenje.

Pa še nekaj! Lepo vedenje ni nič prisiljenega. Vsa pravila za dostojno vedenje, ki jih boste tukaj čitali, so čisto nekaj naravnega. Videli boste, da lepo vedenje zahteva samo to, kar je naravno in smotrno. Na primer, če boste čitali, da ne smete pri jedi nositi noža v usta, je to vendar več ko naravno. Saj je nož že sam po sebi tako ustvarjen, da ga je nevarno nositi v usta. Ali pa če boste slišali, da se mora moški, ki gre z žensko, umakniti na kolovozni del ceste, boste pač priznali, da morate ščititi kot mož nežnejše žensko bitje pred nevarnostjo, da bi jo to ali ono povozilo. In to boste tudi priznali, da ni prav, da bi se pogajala v gostilni Vaša žena ali spremljevalka z natakarnjem — za to ste vendar Vil! Ali pa pomislite! Rekli Vam bomo, da ne smete glasno srebati juhe. To ni naša sitnost; kar vmislite se v položaj, da Vas je pri obedu — recimo — deset. Joj, kakšna godba bo nastala iz teh desetih srebanj! Kajne, da je prav, če Vam povemo, da jejmo juho čim bolj po tihem. Ali pa boste čuli: Pri jedi se ne smemo opirati na komolce in jih držati prav narazen. Kje pa bo potem prostora za vse, ki so pri obedu? In še to se lahko zgodi, da sunete svojega soseda, tako da mu pade grižljaj z vilic ali se mu razlije juha po mizi. No, dovolj! Takih primerov je nešteto. Priznate pa, da so vsa takšna navodila čisto naravna in prav za prav sama po sebi razumljiva.

SE VEDENJA LAHKO NAUČIMO?

Veliko je ljudi, ki bi na to vprašanje kratko in odločno odvrnili: «Ne.» Ljudi, ki so mnenja, da mora biti lepo vedenje človeku prirojeno, kakor mu je prirojeno lepo lice ali pa zvonki in prikupni glas. Mi pa bi dejali, da ti ljudje vendarle nimajo docela prav. Kajti z resnično krepko in dobro voljo in vztrajnim prizadevanjem doseže človek vse, kar hoče. In kdor se resno in pošteno potrudi, ta si bo gotovo prisvojil tako brezhibno vedenje, da ne bo nihče dvomil o tem, da je to vedenje neločljiv del njegovega bistva. To je namreč tisto, kar je pri vedenju najvažnejše. Nikoli se ne sme videti, da je lepo vedenje prisiljeno in namerno. Lepo vedenje mora biti vkoreninjeno v najgloblji notranjosti človeka. Kajti izumetničeno in namerno lepo vedenje ni to, kar bi moralo biti, ampak samo krinka za dosego določenega cilja. Kdor se nemogoče vede, kadar je sam, tudi

v družbi ne bo mogel vzbuditi vtisa dobro vzgojenega človeka.

Zato bodi vedno tak, vedi se zmeraj tako, kakor bi se vedel, ako bi čutil, da te nekdo opazuje! Navadi se lepega vedenja tudi pred samim seboj! Kadar sam doma ješ, jej tako, kakor bi jedel, če bi svetil na tvoj krožnik žaromet in bi bilo okoli tebe sto mikrofонов, da bi ujeli vsak tvoj še tako tih srkljaj. Jej tako tiho, da bi tudi tanka ušesa mikrofонов ne mogla prestreči nobenega nepristojnega glasu. Ne nosi žlice s široko stranjo v usta! Obrni jo tako, da bo tekla juha v usta čez konico žlice. Ampak tekla! Tudi juha je namreč podvržena težnosti in teče sama v usta. Ni treba, da bi jo z ustnicami sesal in srkal. In zapomni si! Devaj v usta k o n i c o žlice. Na Angleškem je to vseeno. Tam so namreč žlice okrogle.

Kako stopimo v sobo.

Glave ne smemo pomoliti skozi na pol odprta vrata, ampak vrata moramo odpreti, preden stopimo v sobo.

Dandanes že vsak ve, da podajamo roko brez rokavice. In da moramo sleči rokavico, kadar nam nekdo ponudi golo roko, tudi če je 20 stopinj pod ničlo. Ampak zdaj pomislite! Srečate nekoga, do katerega vam ni prav nič. Nekoga, ki stoji daleč pod vami. Družabno, poslovno in bog ve kako še. «Ah,» si mislite: ... «ta» ... In zanj naj si še rokavico slečem? Glejte! To je čisto napačno. To je tisto, po čemer spoznamo, da imajo nekateri ljudje lepo vedenje samo «na ogled», da ga pokažejo samo takrat, kadar se izplača.

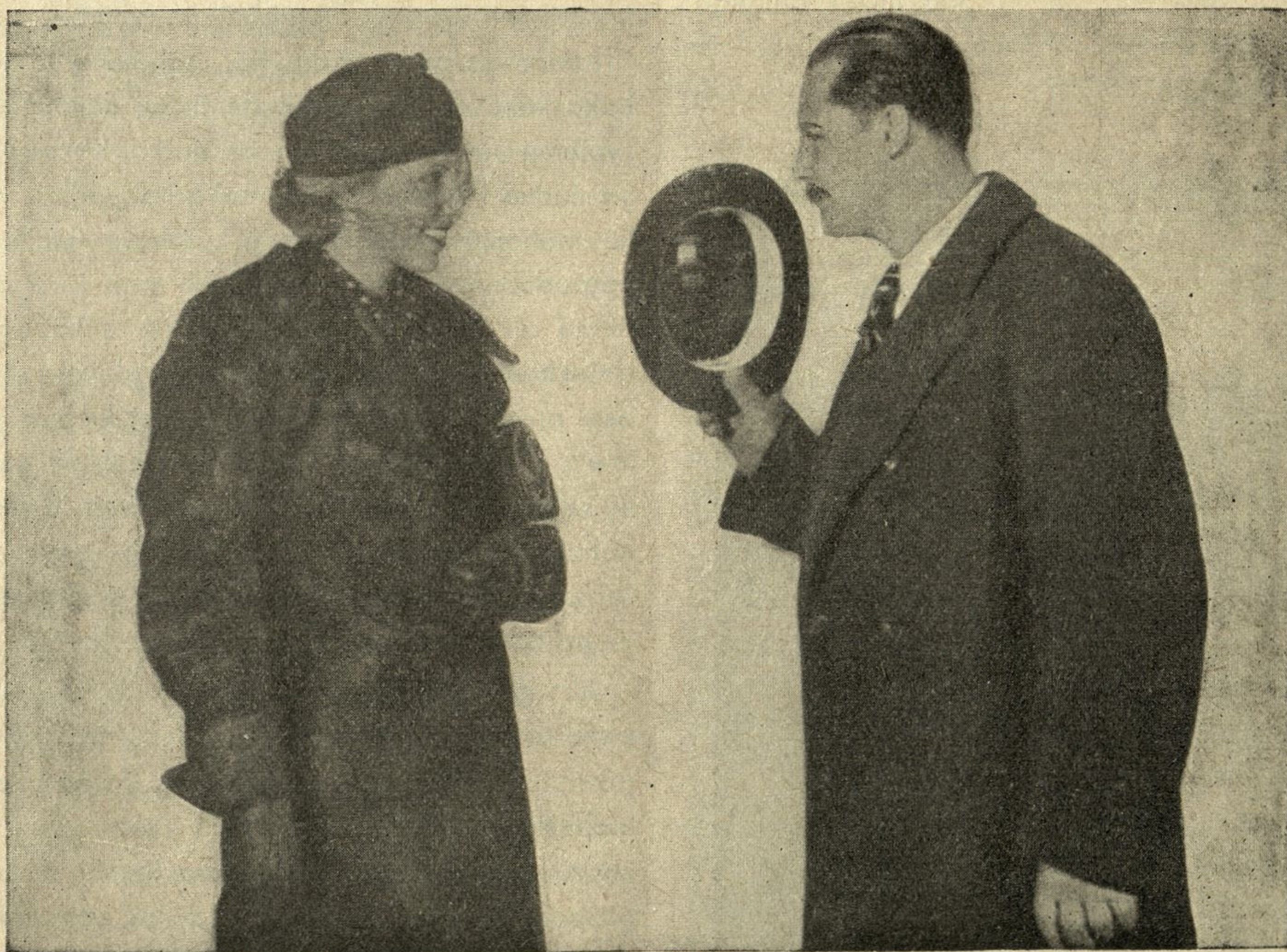
Prezident Češkoslovaške republike, Masaryk, je prišel nekoč v strojni oddelek neke tovarne. Delavec, ki ga ni spoznal, je ravno mazal kolesje z oljem. Prezident ni pazil in se je zadel ob njega, in olje se je prezidentu zlilo po hlačah. Delavec je začel kleti. Prezident pa, ki je imel vse hlače polite z oljem, je rekel: «Oprostite, prijatelj.» To je bilo lepo in taktno. Takt — pravi neki velik pesnik — je nepretrgana spodobnost srca. Torej se ga moremo res

naučiti samo z duševno silo — in če imamo za to vsaj nekaj naravne podlage. Lahko pričljivi pa so tisti nezapisani zakoni, ki so nastali v toku časov. To so tiste vljudnosti, dvorljivosti, tista dejanja, ki niso slučajnosti, ampak imajo resnično osnovo.

NA CESTI.

Da na cesti ne smemo prepevati in žvižgati, je jasno. Kaditi se pri nas na cesti sme. Če moški na cesti kadi, se to nikomur ne zdi čudno. Ako bi pa dama hitela po cesti — s cigareto v ustih, to bi pa že zbujalo pozornost. Vsekakor! Lepa slika to ni, spodobno pa še manj.

Ponekod je pa drugače. Na primer v Španiji ne bo gospod, ki izhaja iz dobre rodbine, nikoli kadil na cesti. Kdor v Španiji na cesti kadi, je prav tako nespodoben kakor pri nas tisti, ki na cesti jé. Če bi se hoteli res do pičice držati pravil lepega vedenja, bi ne smeli na cesti niti bonbonov lizati. No, tako hudo

Pravilni pozdrav.

Gospod vzame klobuk z glave (ne sme ga samo privzdigniti!), dama odzdravi tako, da lahko skloni glavo.

pa to vendarle ni, in nihče ne bo zameril dami, če si ob deževnem vremenu zlasti za časa hripe, privošči tudi na cesti — recimo — Kaiserjevo karamelo. Kadar spremlja gospod damo na cesti, mora še prav posebno upoštevati pravila lepega vedenja. Menda že odkar svet stoji, hodi gospod na levi strani dame. Na velikih cestah, kjer je živahen promet, pa naj hodi gospod zmeraj na tisti strani, ki je tik ob voznem tiru, torej po robu hodnika. To pa zaradi tega, da varuje damo, ki jo spremlja, pred morebitno nevarnostjo, pred prahom, ki ga dvigajo vozovi, ali pred mokroto na cesti. Z eno besedo: gospod hodi vedno tam, kjer bi utegnila groziti nevarnost.

Kadar imata dama in gospod skupna pota, naj bi bila oba enakovredno oblečena. Čuden par bi bil, ako bi nosila dama športni kostum, gospod pa obleko, ki se nosi v družbi. Zakaj vsak človek bi mislil, da ta dva ne spadata skupaj. Če pa se slučajno srečata in sta vsak drugače oblečena, je to pač nekaj drugega; v tem primeru pa naj skupno hojo kolikor mogoče skrajšata.

Tudi v udobnem naslanjaču lahko pravilno in spodobno sedimo.

Navada je, da hodi dvojica včasih z roko v roki, ampak res samo dvojica. Zakaj če hodimo z roko v roki, se to pravi, da je naše razmerje kolikor toliko zaupno, intimno. Mlade deklice s tako zaupnostjo in intimnostjo ne smejo nikoli spraviti v slabo ime. Tudi ni kar tako brez pomena, kdo drži koga pod pazduho. Če ponudi roko dami gospod, se ta ponudba lahko razlaga samo kot opora. Čisto drugače pa je, če gospod prime damo pod pazduho. To sme samo ženin, zaročenec ali pa zakonski mož. Zakaj v tem bodo vsi ljudje videli najvišjo stopnjo intimnosti, zaupnosti.

Ako gresta dva gospoda z damo, jo bosta vzela seveda v sredo. Dve dami, ki gresta z enim gospodom, bosta hodili vsaka na eni strani. Samo če je v družbi starejša dama, moramo dati njej prostor v sredini.

V avto ali v tramvaj vstopi vselej dama prva. Pri izstopu gre gospod naprej in ponudi dami roko v oporo.

Kakor nikjer, tako se tudi na cesti ne smemo glasno pogovarjati in mahati z rokami.

Kadar gospod pozdravlja, naj ne vihti klobuka kakor razposajen študent. Saj damo lahko svojemu veselju tudi drugače duška. Kakor vpliva čudno in nespodobno vsaka telovadba, vsako mahanje s klobukom in vsako zvijanje, je nespodobno tudi to, če klobuk samo privzdignemo ali pa se ga še celo samo s kazalcem dotaknemo. Pri pozdravu naj se glava le dobro prezrači! Gospod naj sname klobuk pošteno z glave, dama pa naj lahno skloni glavo in se vljudno nasmehne. Obraz, miren in resen kakor marmor, je na mestu le ob resnih priložnostih. Pri pozdravih pa naj bo obraz veder in prijazen brez resnih in zaskrbljenih gub.

Ako gre gospod z damo z roko v roki, mora pozdravljati z levo roko. Pri tem ne sme izpustiti dame izpod pazduhe. Drugače pa vzame klobuk z glave vselej s tisto roko, ki ni ob strani onega, katerega pozdravljamo. Ako je gospod, ki sreča gospoda z damo, sam, mora on najprej pozdraviti, tudi če dame ne pozna. Nikoli ne vzame klobuka z glave prvi tisti, ki gre z damo. Tudi takrat ne, če je mlajši ali nižji kakor oni, ki pride nasproti.

NAGOVARJANJE.

Ali smemo damo na cesti nagovoriti ali ne? Vsak količkaj dobro vzgojen človek bo na to vprašanje odgovoril z «ne». Tisti, ki nagovori damo na cesti ali kjerkoli drugje, pokaže s tem, da ima kaj malo pojma o spodobnosti in o dobrem vedenju. Ako se hoče gospod z damo seznaniti, mora poiskati druga sredstva in pota. Prizadevati si mora, da se snide z njo v družbi, kjer ji ga bo predstavila kaka tretja znana oseba.

KADAR SMO POVABLJENI.

Vsako vabilo je znak naklonjenosti. Tega bi se moral zavedati vsak, kdor je kamor koli povabljen, in se zato tudi potruditi, da se izkaže vrednega te naklonjenosti.

Če se vabilu iz katerega koli vzroka ne moremo odzvati, moramo to tistemu, ki nas je povabil, pravočasno sporočiti. Kajti nič ni gostiteljem tako neprijetno kakor brezplodno čakanje povabljenega gosta.

Prav tako neprijetno pa je gospodinji tudi to, če pride gost prepozno. So sicer ljudje, ki mislijo, da ni «gosposko», če pridejo točno na minuto. Vsak uvideven človek pa bo razumel, da gostu prav nič ne škoduje, ako četrť ure čaka. Za gospodinjo pa je kaj nerodna zadeva, ako mora po štedilniku premikati ponve in lonce iz kota v kot in gledati, kako se suši in kvari sicer tako dobro uspela jed.

Kdor vabi k sebi goste, skrbi pač tudi za to, da je vse o pravem času pripravljeno. Ne bodimo torej «gosposki», ampak točni!

Vabila na velike in slavnostne prireditve in pojedine so dandanes redka. Po večini so to le manjše, skromne prireditve, v ožjem prijateljskem krogu. Prav zato pa so prijetne, prisrčne in zabavne. Na taki pogostitvi pelje gospodinja seveda svoje goste kar v obednico, kjer zasede vsak svoj prostor, ki je za vsakogar že določen. Sedežni red je gospodinja označila z majhnimi listki z imenom dame ali gospoda, ki bo sedel tam.

Obleka povabljenec se ravna po okoliščinah. Vedno pa se moramo potruditi, da smo skrbno oblečeni.

Običaj je, da napijemo gospodinji. Ne sme pa iz običaja in navade postati razvada. Preveč zdravja, ki ga želimo gospodinji pri nappitnici, bi ji utegnulo celo škodovati, in preveliki slavospevi bi jo lahko spravili v slabo voljo. Nikoli ne smemo pozabiti, da ni nihče tisti edini, ki se hoče gostiteljici zahvaliti. Torej bodimo obzirni!

Po navadi podamo s predjedjo staro slivovko ali vermut, k juhi pivo, k ribi ali pečenki belo ali rdeče vino. Na mizi naj bo poseben kozarec za pivo, dve čaši za belo in rdeče vino ter kozarec za vodo. Ako streže gospod dami, mora paziti, da naliva vino zmeraj v pravo čašo.

Pri vsakem obedu je treba seveda govoriti. Pogovor je potreben, drugače bi bilo tako, kakor da smo zbrani edinole zato, da jemo. Vsak gost naj zabava svojo damo. Zabava naj bo živahna, ne začenjajmo pa že pri juhi z dovtipi! Če že moramo svoje dovtipe iztresti, jih prihranimo vsaj za pozneje.

Zaključitev obeda, pojedine itd. določi gospodinja. Tedaj vstanemo, pomagamo svoji dami odriniti stol in ga spet porinemo nazaj

Tako zanikrno in nepozorno sedeti ni spodobno.

k mizi; seveda tudi svojega. Priklonimo se tudi vsak svojemu sosedu. Potem ponudi gospodar svoji dami roko in jo odvede tja, kjer je servirana črna kava.

Če se hoče kdo prej posloviti, se zahvali in opraviči pri gospodinji. Toda pri nikomer drugem, da ne moti lepega razpoloženja. Poslovi se, kakor pravimo, po francosko.

Znamenje za splošni odhod da po večini starejša dama. Ako je gospodar zaspan, naj gre zehat v kopalnico. Nikoli pa ne sme zdolgočasjen posedati po kotih ali pa gledati nervozno na uro. Komur so gostinstva dolgočasna, jih pač ne sme dajati.

Vselej se moramo zahvaliti pri gospodinji. Pa nikoli z visoko donečimi besedami. To je zmeraj nepristno, neiskreno in narejeno. Preprosta zahvala je vselej ugodna in ne bo nikoli zgrešila svojega namena.

PODAJANJE IN POLJUBLJANJE ROK.

Prav pogosto vidimo, da poljubi gospodar dami na cesti roko. Pri tem se pa včasih še to zgodi, da si dama rokavice ne sleče, in gospodar išče roko med okrajcem rokavice in koncem rokava. Zelo sitna in nerodna reč, pa še zadrega, če ne zagleda takoj bele gole kože.

To je seveda čisto napačno. Poljub na roko je znak spoštovanja in spada v zaprt prostor. V hotelski dvorani, v gledaliških prostorih, v restavraciji in kavarni je to v redu. V tramvaju je nesmiselno. Na športnem igrišču naravnost smešno. Dama poda roko; lahko jo stisnemo, toda ne stresemo. Tresemo drevje, da bi padlo sadje z njega, roko pa samo podajamo in lahko stiskamo. Tudi ne smemo roke zgrabiti kakor s «primežem»; to je zelo negospodsko in surovo. Če že čutite v sebi medvedjo moč, jo pokažite pri delu ali pa pri športu, nikoli pa ne pri podajanju roke.

Prav tako nespodobno je nasprotje tega. Strašno mučen vtis napravi, če kdo podaja roko tako, kakor bi ponujal drugemu mrtvo ribo. Nekaj zoprnega, odbijajočega je v takem brezizraznem dotiku. In kar nehote se nam vsili vtis, da tisti, ki tako mlahavo podaja svojo roko, ne more biti niti dober niti iskren.

Roke dame ne smemo dvigniti k svojim ustom, zraven pa še celo imeti roko v žepul

In še nekaj: gospodar mora vselej čakati, da mu dama poda roko, mlajši, da mu ponudi roko starejši. Prav tako čaka nižji, da mu višji seže v roko, in nameščenec, da stori to njegov predstojnik.

Enako je to pri poljubljanju roke. Roko primemo šele, ko nam jo dama poda, in jo poljubimo. Načelno poljublja gospodar roko samo poročeni gospe. Seveda pa stori to tudi tedaj, če gre za samostojno gospodično, ki ima visok položaj. Tako na primer poljubimo roko odrski umetnici, sloveči slikarici, zdravnici.

Gospod se prikloni nad roko dame. Nikoli ne sme roke dvigniti k sebi.

Tudi mlada deklica naj poljubi starejši dami roko.

Rekli smo, da poljub na roko ne spada na ulico. Tem manj pa še poljub. Poljub je vedno bolj ali manj zaupna zadeva. Celó poljub na lice je nekaj zaupnega. V nekaterih deželah je običaj, da se ljudje venomer in pri vsaki priložnosti poljubljajo. Pri nas te navade ni. Poljub je dokaz nežnosti in prisrčnosti in spada med štiri stene, kjer ni prič.

Kadar poljubljamo roko, se moramo skloniti k njej. Dama ne vstane, temveč mirno sedi.

PREDSTAVLJANJE IN OGOVARJANJE.

Prav nič ni treba, da bi človek vedno in povsod oznanjal svojo osebnost z imenom. Včasih se zapletemo v kavarni, v restavraciji ali kje drugje s kom v pogovor. Tudi v vlaku, v čakalnici pri zobozdravniku nanese, da se začnemo pogovarjati. V vseh takih primerih nam ni treba brž vstati in pošepetati ali pa z napetimi prsi zagotavljati: «Dovolite, moje ime je Medved.»

Dve reči tukaj nista prav. Prvič je čisto odveč, če pravimo «dovolite, moje ime je...» Zakaj vsak količkaj inteligenten človek ve, da z besedo «Medved» ne mislimo opozoriti na nevarnost «Pazite, medved gre!» Sicer pa je tudi nesmiselno, če ne še celo smešno, ako se v podobnih primerih sploh predstavimo.

Drugače je seveda v družbi. V družbi je samo po sebi razumljivo, da se gostje, ki se še ne poznajo, seznanijo. Ampak kako? Ne tako, da se sami predstavijo! V teh primerih predstavlja po navadi gospodinja ali gospodar. Vedno se predstavi gospod dami. Edina izjema je zelo splošno znan, visok gost, ki bi ga radi seznanili z drugimi gosti. Slovitega

politika, ki ga vsak dan beremo ali vidimo v časopisju, ne bomo nikoli predstavili dami, pa četudi je njegov obisk čisto zasebnega značaja. V tem primeru imenujemo vselej ime dame.

Vendar pa dama sama nikoli ne imenuje svojega imena. Tudi v vseh prej opisanih primerih ne. Če sedi, poda roko gospodu, čigar ime so ji povedali. Vstati pa ne sme pod nobenim pogojem. Strašno žalosten vtis napravi, ako se dama pri podajanju roke dvigne kakor vprašaj, to se pravi tako, da niti ne sedi niti ne stoji.

Ako predstavljamo mlado deklico starejši dami, mora deklica stati. Potem imenujemo samo ime deklice.

Zdaj pa še nekaj besed o ogovarjanju. Poglejmo najprej gospodično! Pri Nemcih na primer velja za napako, ako ogovori gospod mlado, neomženo damo z «gospodična». Reči ji mora (v nemškem jeziku seveda) «milostljiva gospodična». Pri nas in pri večini narodov pa ogovarjamo samo z «gospodična». Ampak tudi res samo tako, nikakor pa ne — recimo — «gospodična Medvedova», torej z dostavkom rodbinskega imena. Pač pa je pravilno, ako nagovorimo mlado damo, ki jo

Sportniki se smejo tudi sami predstavljati — toda imeti pri tem roko v žepu je nespodobno!

že dobro poznamo, z gospodično in njenim krstnim imenom, torej: «gospodična Tilka», «gospodična Ema».

«Gospodična Medvedova» smemo reči samo, če govorimo o njej s tretjo osebo.

Omoženi dami gre ogovor «milostljiva gospa». Tudi tu pridevnik «milostljiva» ni pri vseh narodih in v vseh jezikih v navadi. Zdi se celo, da so ga vsi tisti narodi, ki ga imajo, prevzeli od Nemcev. Toda ker je dandanes že malone povsod v rabi, ne bo vašemu lepemu vedenju nič v škodo, ako boste omoženi dami rekli «milostljiva gospa» ali samo «milostljiva». Naslova «milostljiva (gospa)» ali «gospa» tudi ne bomo odrekli starejši dami, ki se ni poročila. Zelo neokusno je ogovarjati — recimo — sivolaso damo z «gospodično» samo zato, ker ni priplula v zakonski pristan. Marsikod je tudi navada, da se daje omoženi dami pri ogovoru naslov njenega moža: «gospa profesor». Vendar navajamo to le bolj kot jezikovno napako, zakaj v slovanskih jezikih to sploh ni mogoče, ker se mora reči jezikovno pravilno: «gospa profesorjeva». No, to bi že šlo, prav pa ni! Zakaj pomislite, kako smešno bi bilo (— pa se dogaja! —) v večji družbi. Tam sedijo na primer gospa tovarnika, gospa višjega državnega tožilca, gospa notarja itd. In zdaj bi se med pogovorom neprestano slišalo: «gospa tovarnikova», «gospa tožilčeva», «gospa notarjeva». Pa še zamere so mogoče! Kaj pa če sta v družbi gospod ravnatelj in gospod generalni ravnatelj?! Če boste rekli obema damama «gospa ravnateljjeva», ne vem, če bo s tem zadovoljna gospa generalnega ravnatelja! Ako pa hočete delati razliko, bi morali reči «prosim, gospa generalnega ravnatelja», drugače ne gre. To pa bi bilo smešno, kajne. Zato je pač pravilno, da naslov moža izpuščamo.

Dam, ki izvršujejo profesorski, zdravniški (ali kak drug poklic, v katerem imajo moški naslov «doktor»), ne ogovarjamo z «gospodična», ampak jim pravimo «gospa profesor, gospa doktor». Jezikovno bi bilo sicer pravilnejše «gospa profesorica, gospa doktorica», toda doslej ni v navadi.

Pa še kratko besedo o plemiških naslovih. Po naši ustavi (in tudi v več drugih državah

je tako) se sicer ne priznava nobeno plemstvo, toda morda boste vendarle kdaj prišli v stik s kako baronico i. dr. Kako jo boste ogovorili? Starejši dami recite «gospa baronica». Mlajšo, omoženo oslovite «baronica X». Če ni poročena, recite «baronesa» s pristavkom krstnega imena. — Baronu pravimo «gospod baron», seveda brez rodbinskega imena.

Akademiki si pravijo med seboj «gospod kolega», toda prav za prav gre ta pravica samo starejšim. Mladi mora starejšega ogovarjati z njegovim naslovom.

RESTAVRACIJA. — KAKO JEMO?

S svojo damo greste v restavracijo. Kdo bo vstopil prvi? Dama ima sicer vedno prednost pred vami, tu pa jo imate vi. Zato morate vi pred damo vstopiti. Zakaj? Zato, ker mora gospod najti in izbrati prostor; to je njegova naloga. Ko pa pojdete iz restavracije, bo pa dama izstopila pred vami.

Ako pomaga natakarkar izbirati prostor, se z njim dogovarja seveda samo gospod. Tudi pozneje pri izbiri jedi daje natakarkarju naročila samo gospod. Dama pa pove svoje želje gospodu, ki je z njim v družbi. Pa tole je tudi važno, da si zapomnimo, ker se proti temu velikokrat greši. Pri slačenju in oblačenju plašča sme dami pomagati samo gospod, ne natakarkar. Natakarkar drži plašč gospodu, dami pa le njen spremljevalec.

Nikar ne rentaći nad natakarkarjem, če je morda tvoja porcija nekoliko manjša, kakor porcija tvojega soseda! Samo smehljaj se!

Prtić ni zato na mizi, da bi tudi kašljal vanj. Kašljaj v žepni robec. Ako ti pade prtić pod mizo, ga ne uporabljaj več. Prtić je za to, da si brišeš usta z njim. Na tleh pa je prah in morda še kaj — torej tak prtić ni več za uporabo.

Prtić naj ti leži na kolenih, da ti varuje obleko. Bog obvari, da bi si ga zavezal okrog vratu. Saj bi bil kakor dojenček, ki ima slinček pod brado, za družbo torej prećudno smešna slika. Drugi gostje bi te po strani gledali in še smejali bi se ti. Kajti le malo verjetno je, da bi se tudi tebi zgodilo kakor onemu ućenjaku, ki je tudi zagrešil to napako, pa so vsi sopovabljenći rešili mućno zadevo na iz-

Tako na kratko ne smemo pribora nikoli držati. Tudi ne smemo obraza in ust pripogibati na krožnik.

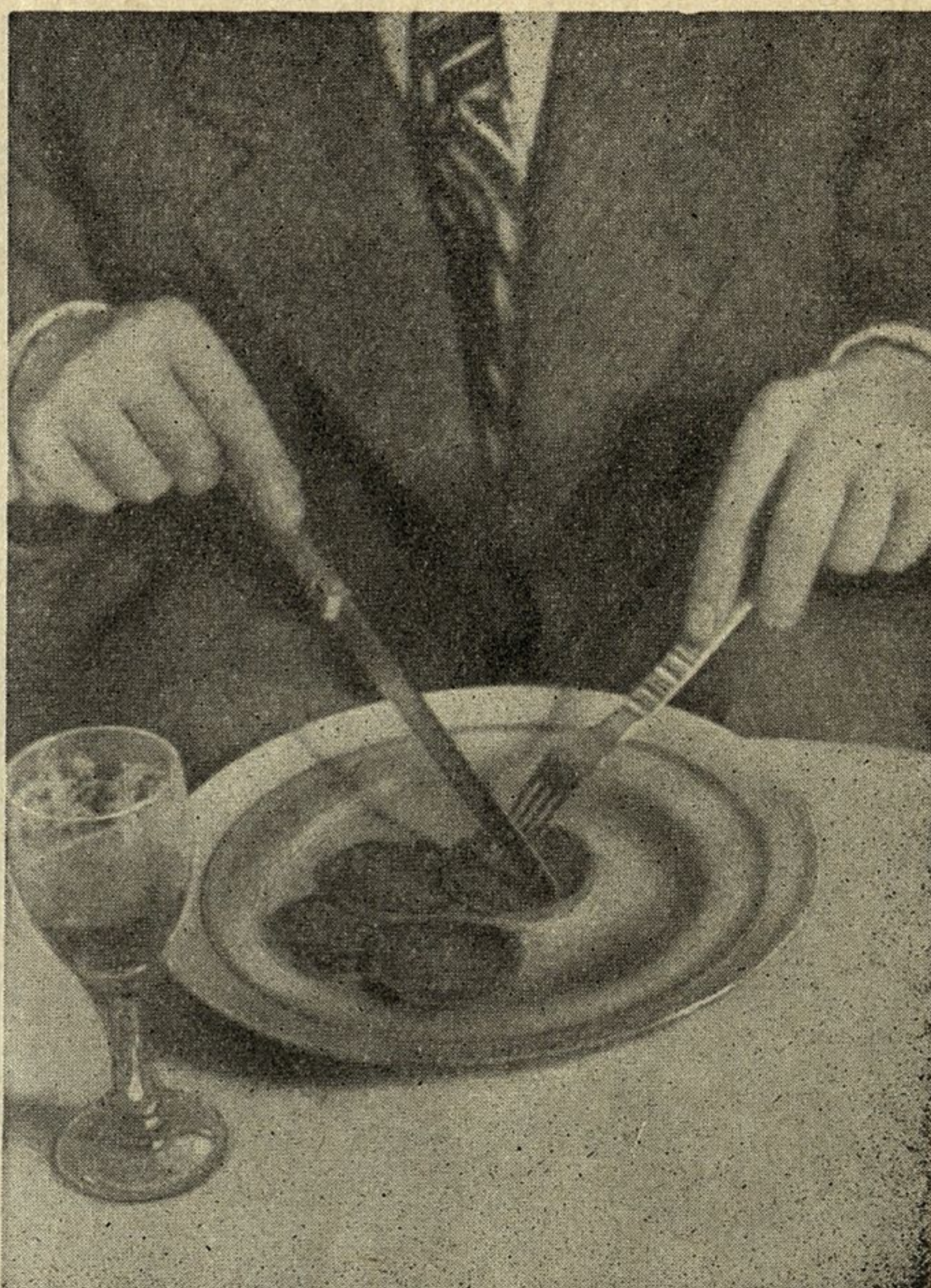
redno takten način. Beremo namreč, da je bila nekoč na angleškem dvoru velika pojedina, na katero je bil povabljen slaven učenjak. Ta si je privezal prtič okoli vratu, tako, kakor da ga bo zdaj zdaj začel brivec briti. In kaj je storila družba? Da prihrani velikemu možu znanosti mučno spoznanje zagrešene družabne napake, so si vsi s kraljem vred privezali prtiče okoli vratu. Tako taktnih ljudi je žal le zelo malo.

Če jemo k mesu ali omaki kruh, ga lomimo. Obloženi kruh pa jemo z nožem in z vilicami. Lahko pa ga tudi brez skrbi vzamemo v roko. Jajca razbijemo na topem koncu z žličko in odstranimo lupino s prsti.

Nosi zmeraj žlico k ustom, ne ust k žlici. Obed ni telovadna ura.

Nož in vilice naj delajo samo toliko, kolikor je potrebno. Odreži si vselej toliko, kolikor poješ. Samo stroj dela za zalogo.

Nikdar ne devaj noža v usta! Prvič je to zelo, zelo nespodobno. Drugič pa je nož zato, da reže meso na krožniku, ne pa jezik in ustnice. Nekateri ljudje imajo grdo navado, da

Vilice in nož držimo samo za ročaj. Komolce držimo tik ob telesu. Sedimo ravno pokonci.

nosijo redkejšo omako z nožem v usta. To je še posebno grdo. Pustimo ta ostanek rajši na krožniku ali pa ga poberimo s koščkom kruha. Pribor položimo po jedi na krožnik tako, da so držaji na desni. Če položimo pribor navzkriž, pomeni to, da bi radi še kaj jedli. Navzkriž položimo pribor samo takrat, če naredimo kratek odmor, na primer, da popijemo kozarec vina.

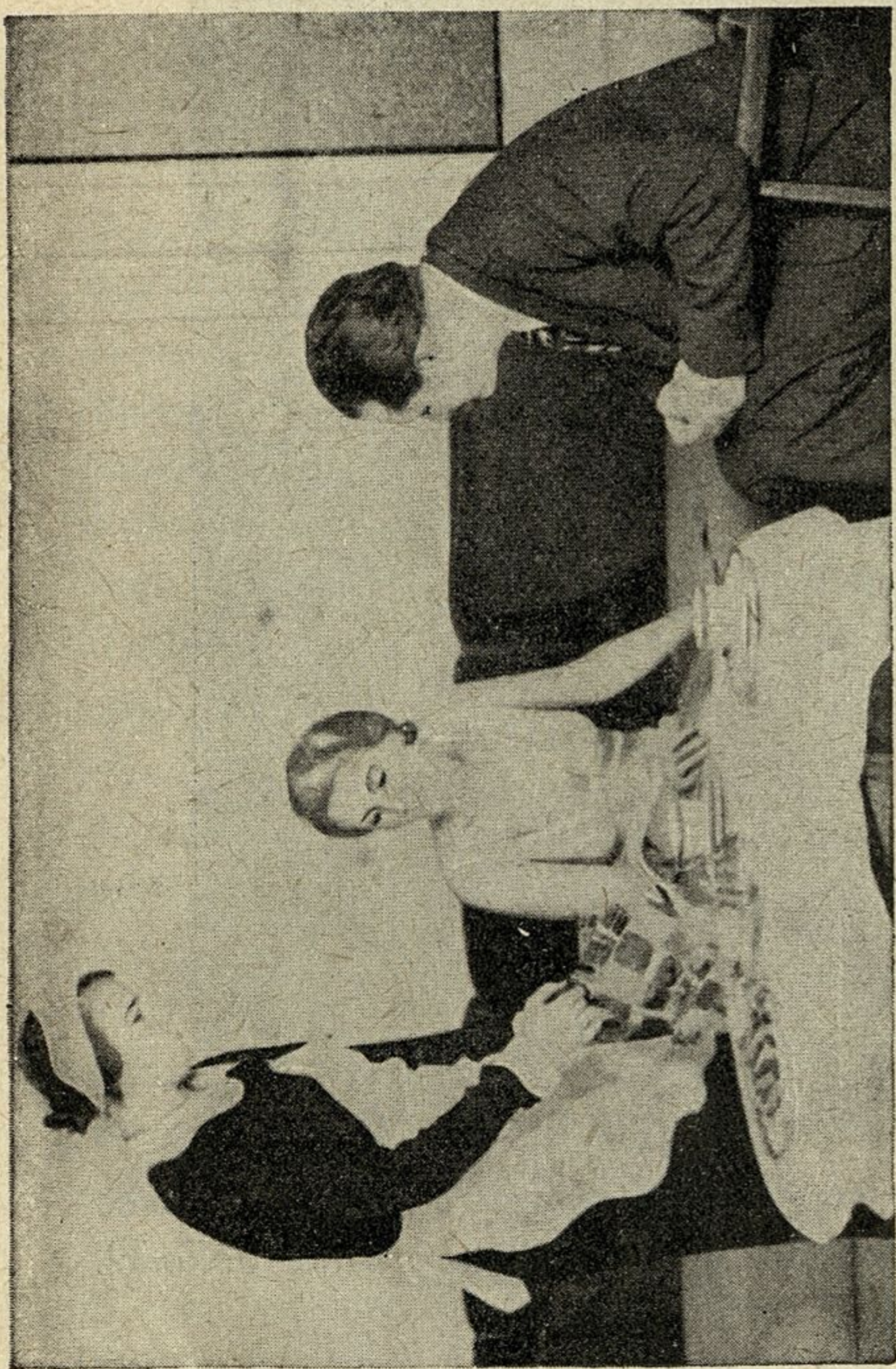
Nikoli ne smemo noža in vilic položiti tako, da bi držaja ležala na mizi, klina ali roglji vilic pa na robu krožnika.

Posebno poglavje je sadje. Neštetokrat vidimo, da lupijo ljudje jabolka ali hruške spiralno, t. j. vijugasto okrog in okrog, potem pa navdušeno kažejo svojo umetnost. Toda veliko bolj važno in higienično je, da to sadje razrežemo na štiri dele, izrežemo peščišče, potem pa vsak kos zase olupimo.

Zobotrebec si prihranimo rajši za poznejši čas, ko bomo sami. Uporabljati zobotrebec za nadomestek cigarete, da imajo ustnice kaj dela, je velika nespodobnost.

Dama in gospod sedita malomarno, zato nespodobno. — Čaj, vino itd. se naliva od desne, ne od leve strani, kakor tukaj.

Dama in gospod sedita pravilno. — Tudi strežajka naliva čaj pravilno, namreč od desne strani.

Čez mizo, kakor tukaj, se jedi ne smejo podajati.

Strežajka podaja jed pravilno od leve strani.

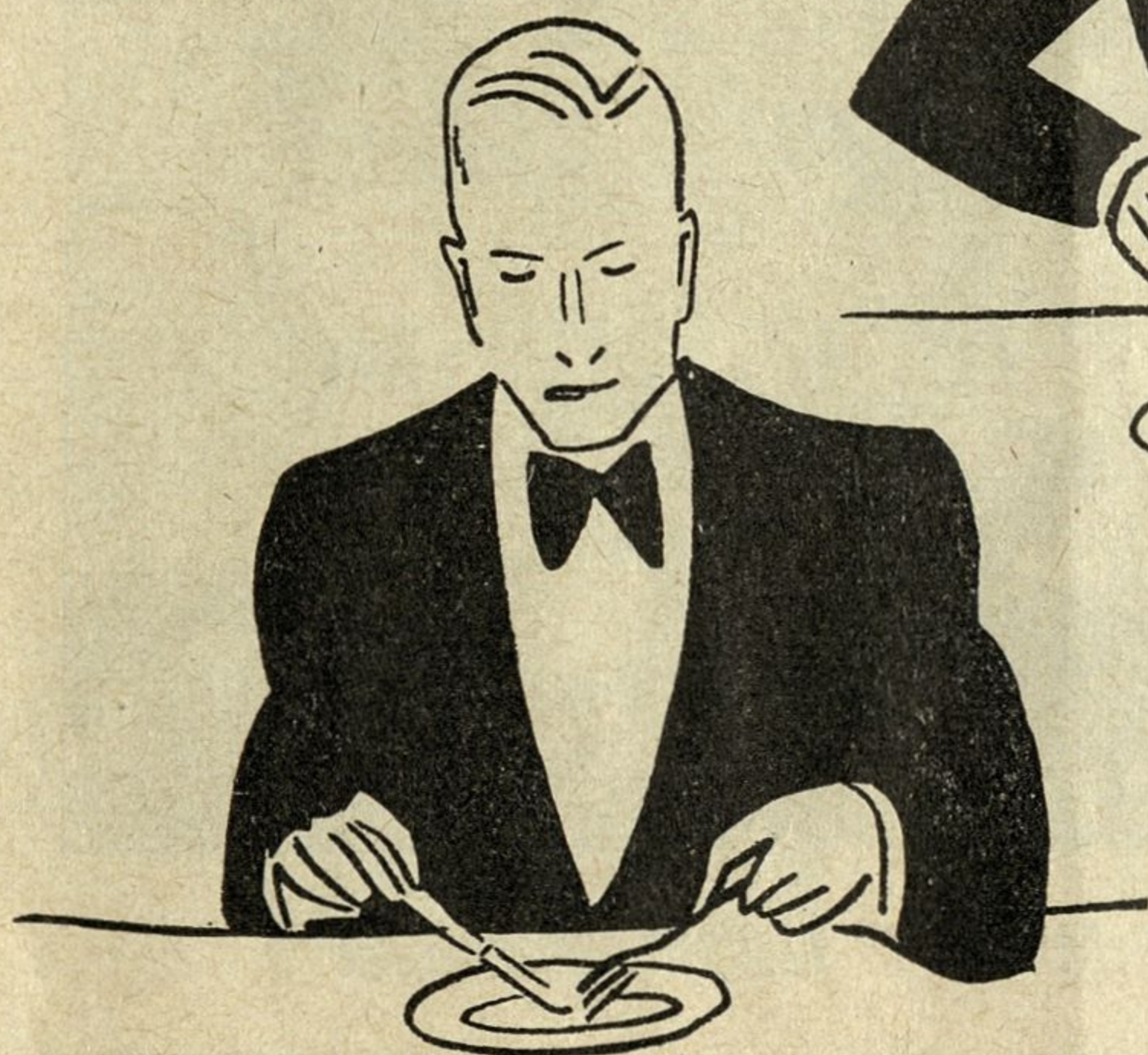

Tako sedenje in držanje je neestetično in nespodobno.

Pravilno sedenje in držanje.

Ako nam pride med jedjo kaj v usta, kar nam ne prija, koščki kosti, kite in podobno, dajmo to z ustnico na vilice in z vilicami na rob krožnika. Sadne pečke spuščamo v žlico. Olupke in pečke grozdja spuščamo naravnost iz ust na krožnik, ki ga vselej nekoliko vzdignemo. Ali pa jih denemo v roko in potem na

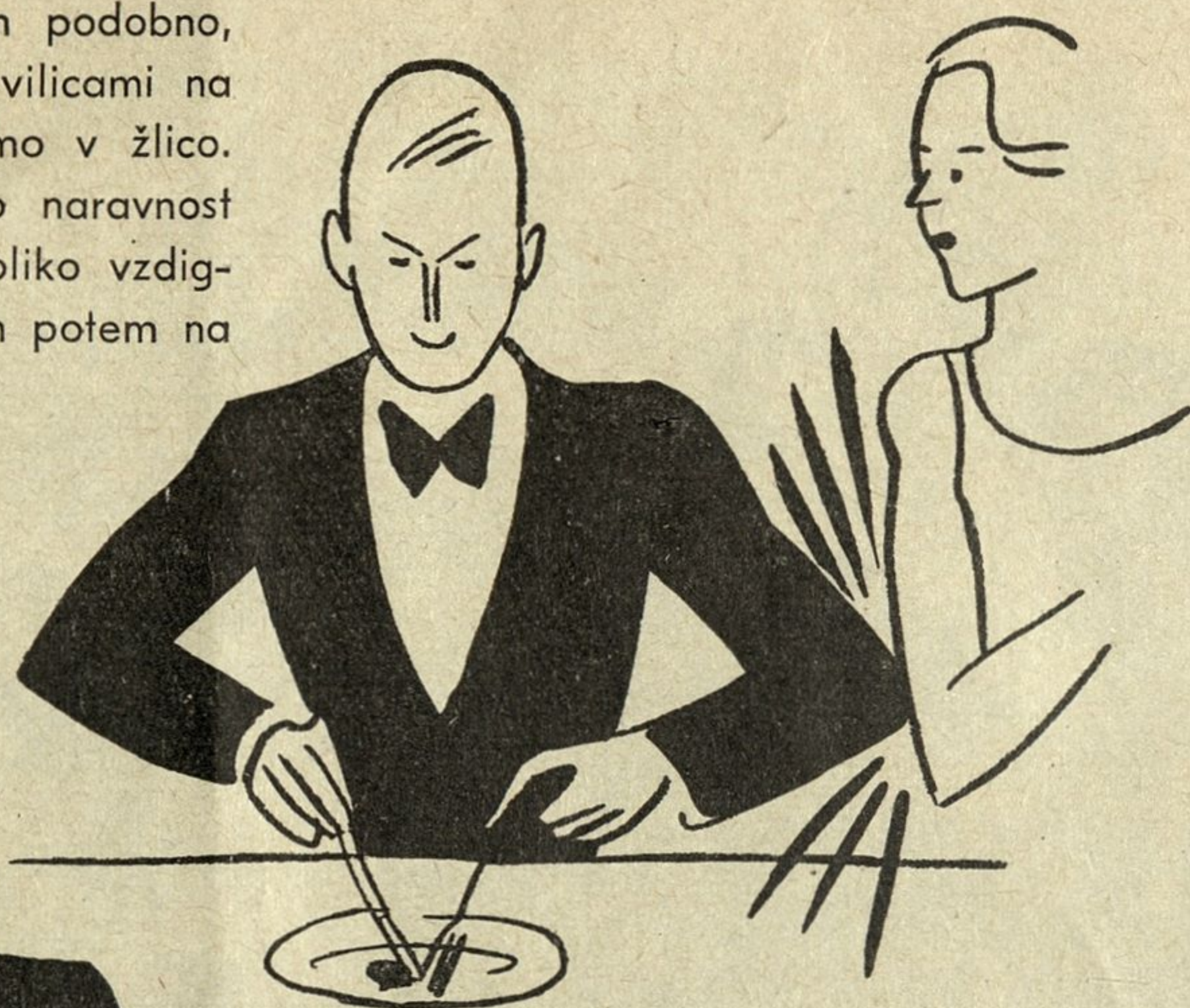
Tako moramo držati roke, kadar jemo z vilicami in nožem.

krožnik. Hruške in jabolka razrežemo na štiri dele in olupimo vsak kos zase, potem ko smo odstranili peščiče. Mimogrede pa povemo: največ vreden je pri sadju olupki. Zato bi morali vedno jesti sadje z olupkom vred. Seveda mora biti sadje v tem primeru skrbno umito.

Kadar komu napijamo, mu gledamo v oči. Naj se v našem sosodstvu odigrava še tako mičen prizor, nikdar nam ne sme biti važnejši kakor oči tistega, ki mu napijamo.

ZUNANJI POJAV.

Stara resnica je, da sodimo ljudi po zunanosti. Stari pregovor, da «obleka dela človeka», je še danes popolnoma upravičen. Ugovor, da duh odloča, velja vedno samo za posebne primere. Pa ne glede na to — tudi vi rajši vidite čednega človeka, kakor pa človeka, ki

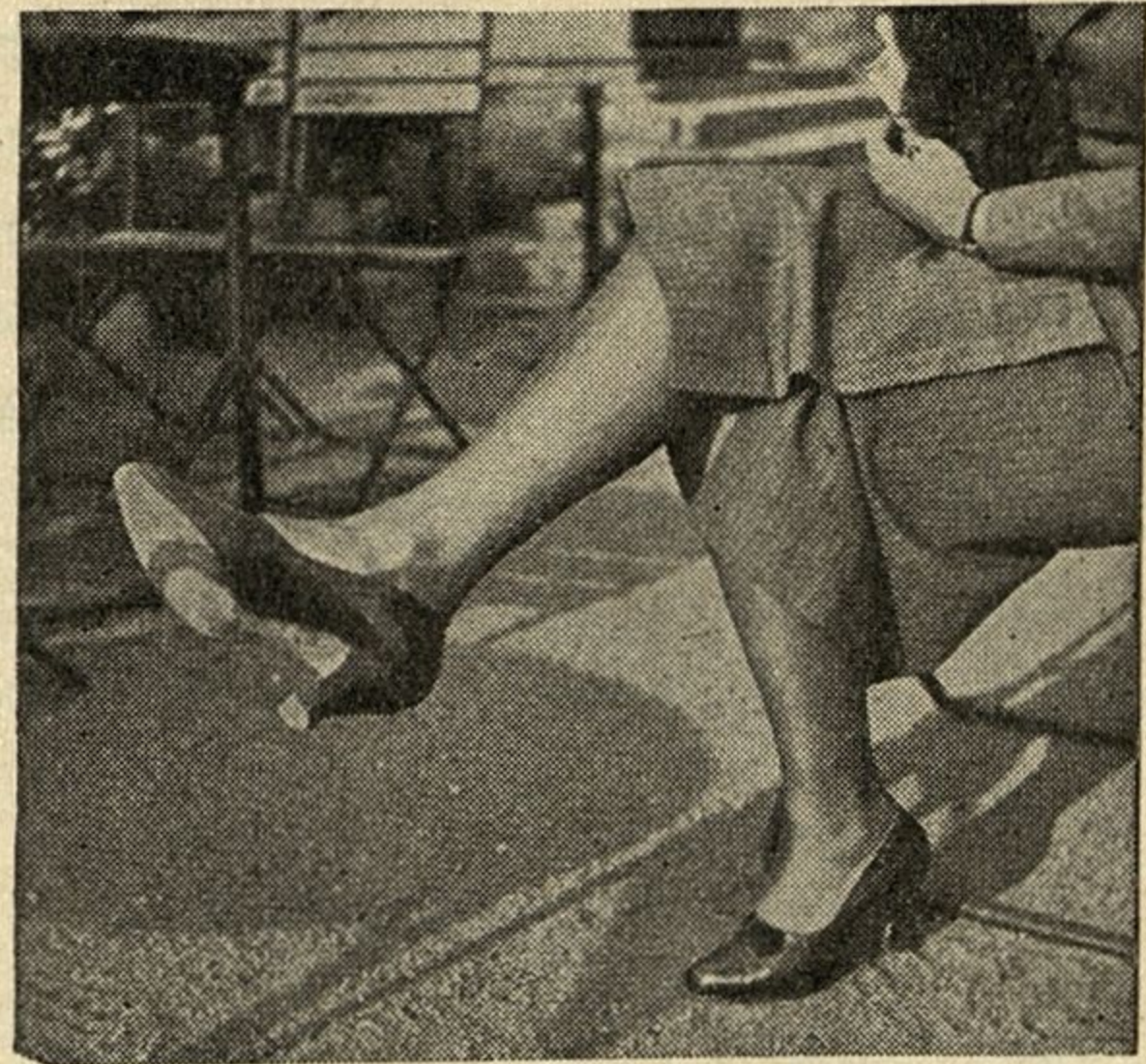
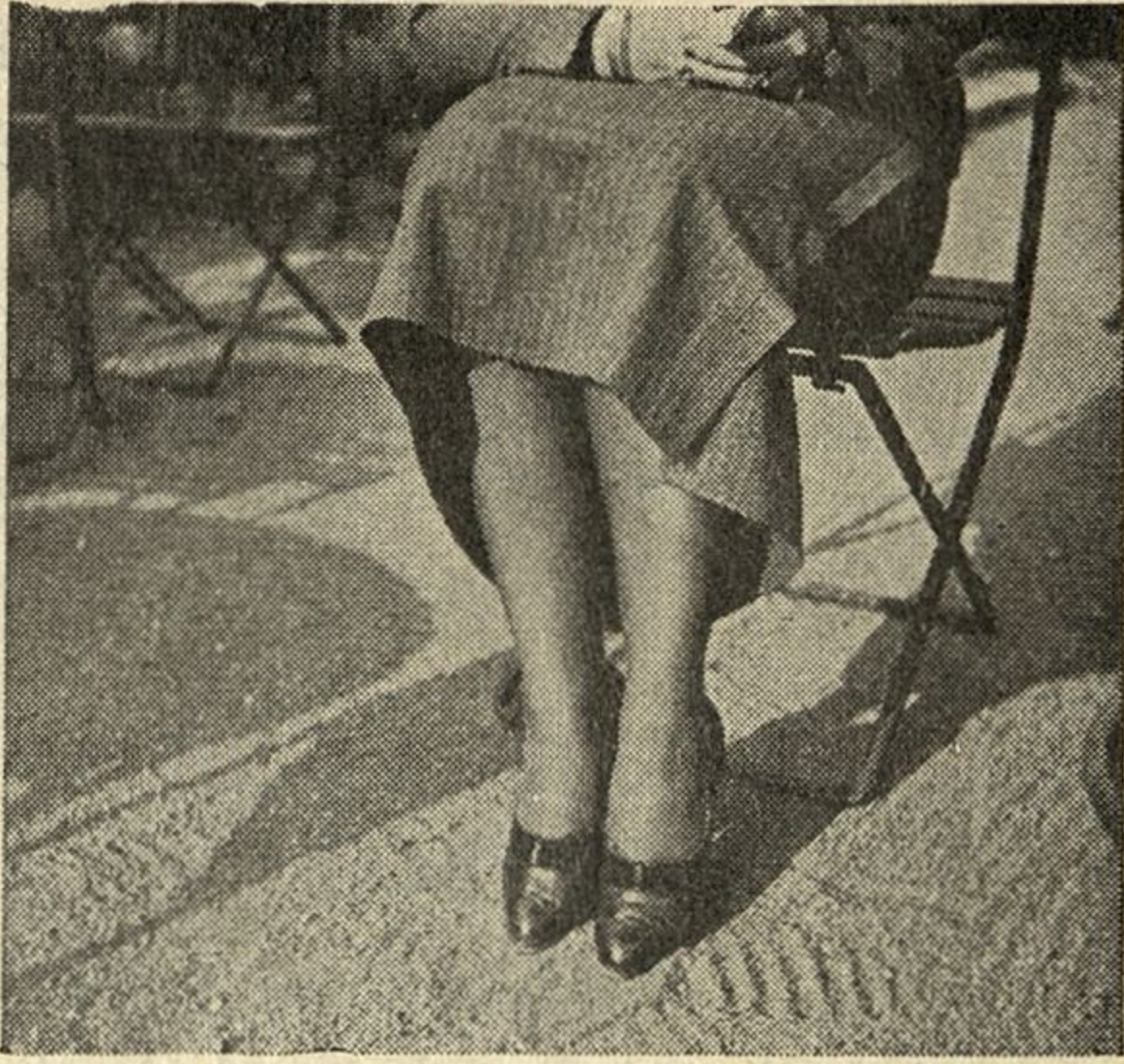
S takole raztegnjenimi komolci jesti je več ko nespodobno.

mu visijo lasje na obraz, ki mu je obleka polna madežev, nohti pa črno obrobljeni.

Kulturni ljudje dolgujejo svoji okolici čedno zunanost. Poslovni uspeh je prenekaterikrat odvisen od prvega vtisa, ki ga napravimo na tistega, s katerim stopimo v poslovno zvezo. Američani pravijo: «Če si dobro obrit, je čestokrat bolj odločilno in važno, kakor če si študiran.» To se sliši najprej čudno in smešno, ampak tudi v tem je zrnice resnice, kakor v vsaki besedi, ki jo uporablja ljudstvo.

In obleka! Ne nosite oblek, ki zbudajo pozornost, hodite z modo — toda držite se vedno zlate srednje poti. Ne hodite na obisk v svoji pisarniški ali vsakdanji obleki. Obisk je zmeraj nekaj svečanega. V hlačah brez izlikane gube, v zmečkani obleki boste vedno kaj malo upoštevani.

Nosite svojo obleko tako, kakor da je to samo po sebi umljivo. Če imate novo obleko, ne idite v njej takoj v družbo. Vsaka nova obleka se mora najprej navzeti vaše osebnosti. Prilagoditi in prileči se vam mora, ker bi bilo sicer tako, kakor da ni prav vaša. Pravijo, da angleški lordi v svojem novem smokingu najprej drva cepijo. V smokingu hodijo, ko izbirajo vino, samo da ga nekoliko ponosijo. Obleka bodi torej del vaše osebnosti.

Kako moramo pravilno sedeti, Vam kažeta zgornja leva in spodnja slika. Na ostalih slikah vidite, kako nog ne smemo verižiti.

Ne polivajte se s parfomom tako, da bi ljudje utegnili misliti, da ste živa reklama za kakšno parfumerijsko tvrdko. Ena, dve ali nekaj kapljic zadostuje. Parfom ne sme biti nikoli tako močan, da bi zbujal pozornost. Vselej pa premislite, za kakšno priložnost se parfumirate. Za službo se ne parfumirajte. Pri žalnih obiskih je to nedostojno, za športnika pa celo smešno..

Zlasti moški naj se čim manj parfumira.

DARUJ — S SRCEM IN RAZUMOM!

Darovanje je eno izmed najbolj plemenitih dejanj. To pomnite vedno.

Bodite pa previdni v izbiri svojih daril. In uvažujte zmeraj, da vrednosti darila ne določa cena, ampak način, kako darilo izročite.

Cvetlice niso darilo, temveč pozornost. Ako jih nesemo osebno kam, jih ne smemo že pri vratih izročiti služkinji, da jih bo nesla v vazi v sobo. Cvetlice izročimo gospodinji sami. Ta bo že vedela, kaj z njimi.

Ako pošljemo cvetlice na dom po cvetličarni, priložimo vizitko. Boljše je, če na vizitko nič ne napišemo. Tudi za god in rojstni dan ne. Prejemnica bo že vedela, zakaj gre. Nikakor in nikoli pa ne smemo prilagati tiskanih voščil.

Cvetlice lahko pošljemo ob vsaki priliki. Slaščic pa že ne. Ako pošljemo dami slaščice, je to že znamenje, da smo z njo v ožjih stikih. Isto velja za cigarete. Razlika je v tem, da bonboni in cigarete niso več samo pozornost, temveč že pravo darilo.

POSETNIKA.

Čeprav je posetnica (vizitka) majhna in neznačajna, je vendarle ne smemo omalovaževati ali celo podcenjevati. Kajti nesodobna, morda celo zamazana in pomečkana posetnica napravi prav tako neugoden vtis, kakor ga napravi zamazana in povaljana obleka. Zato moramo vedno gledati na to, da je kolikor mogoče dostojna in tudi v skladu z našo osebnostjo.

Bili so časi, ko so si dajali ljudje na posetnico tiskati cel roman, toda tisti časi so minuli. Dandanes je na posetnici samo ime.

Na poslovni posetnici je pa razen imena kratko označen tudi poklic, bivališče in telefonska številka.

KAJ SMEMO SPOROČITI NA POSETNICI?

Na posetnico lahko napišemo kratka obvestila, voščila itd. Kdor si hoče delo okrajšati, uporabi lahko celo vrsto okrajšav. Vsekakor pa izraža nekaj kratkih iskrenih besed več prisrčnosti kakor kratka strogo formalna okrajšava.

Najobičajnejše okrajšave so:

p. f. = pour féliciter (čestitam);

p. c. = pour condoler (izrekam sožalje);

p. p. = pour présenter (predstavljam);

p. p. c. = pour prendre congé (poslavljam se);

p. r. = pour remercier (zahvaljujem se).

Pripišemo jih v levem spodnjem vogalu.

DESET ZAPOVEDI ZA LEPO VEDENJE.

I. Pri pozdravu vzamemo klobuk z glave; ne smemo ga samo privzdigniti, pa tudi mahati ne smemo z njim.

II. Če gre gospod s svojim znancem po ulici in ta nekoga pozdravi, mora pozdraviti tudi on, čeprav dotičnega ne pozna.

III. Roko podamo v pozdrav, toda podane roke ne stresamo niti ne stiskamo kakor s pri-mežem.

IV. Z roko v roki se smemo sprehajati samo s svojo zaročenko ali ženo.

V. Nespodobno je nagovoriti na ulici damo, ki je ne poznamo.

VI. Vselej mora biti dami predstavljen gospod, nikoli narobe.

VII. Ako dama sedi, ko se ji kdo predstavlja, ali če jo gospod pozdravi, mora mirno naprej sedeti in samo prikloniti glavo ali mu podati roko.

VIII. V javni prostor, v restavracijo itd. stopi vselej gospod prvi, drugače pa gre vedno dama naprej.

IX. Pri slačenju in oblačenju plašča mora dami pomagati gospod, nikakor ne natakdar.

X. V restavraciji se ne sme dama nikoli dogovarjati z natakdarjem. Ako česa želi, pove to svojemu spremljevalcu, ki bo to naročil natakdarju.

DESET ZAPOVEDI PRI MIZI.

I. Privezati si prtič pod vrat je dovoljeno kvečjemu do šestega leta.

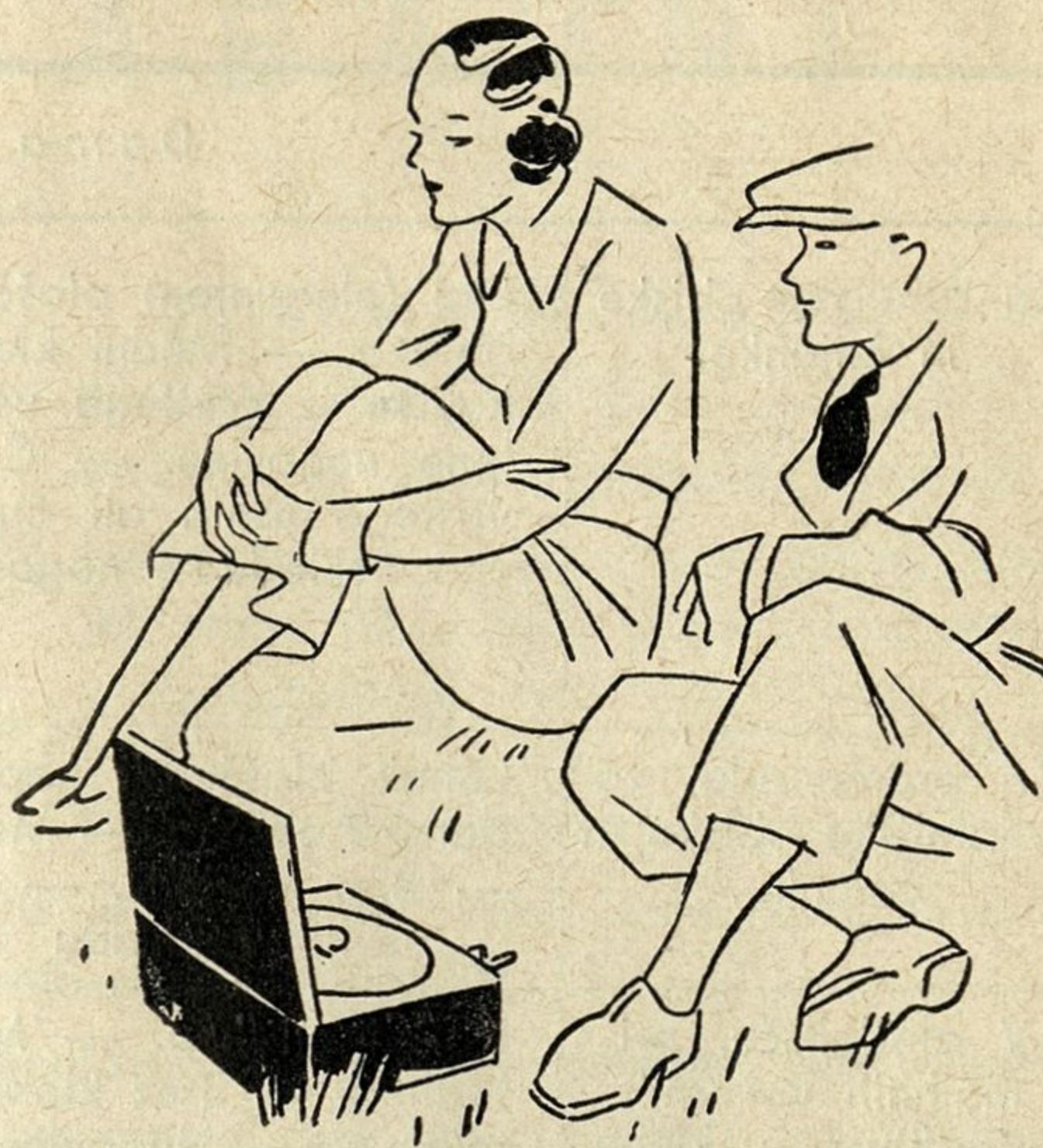
II. Konji morajo zaradi zgradbe svoje glave tekočine sesati, srkati. Požiralni organi človeka pa so tako zgrajeni, da mu juhe ni treba srkati.

III. Kadar jemo kruh, ne smemo odgrizovati s celega kosa, ampak odlomimo košček in ga damo v usta.

IV. Jesti z nožem je tako neodpustljivo, da nam o tem ni treba govoriti.

V. Kadar komu napijamo, mu gledamo v oči, ne pa drugam, n. pr. na lepo damo pri sosednji mizi.

VI. Če ni ribjega pribora, jemo ribo samo z vilicami; pomagamo si s koščkom kruha. Noža ne smemo uporabljati.

Na izletih je to najboljša obleka!

VII. Nespodobno je rezati jedi, ki jih imamo na krožniku, za zalogo. Vselej si odrežemo samo grizljaj, ki ga hočemo dati v usta.

VIII. Perutnino jemo samo z vilicami in nožem, ne s prsti. Izkušnja uči, da je to čisto mogoče in prav nobena umetnost.

IX. Zobotrebce uporabljamo samo, če je nujno potrebno; najboljšje je, ako jih sploh ne uporabljamo. Držati jih med ustnicami kakor cigareto se ne spodobi.

X. Pribor položimo na krožnik navzkriž samo med kratkim odmorom. Ko pojemo, položimo nož in vilice vzporedno na krožnik.

Lahko je družba vesela, ne pa pijana, kakor tale na sliki.

KAJ NOSI DAMA, KAJ GOSPOD OB RAZNIH PRILOŽNOSTIH.

	Dama	Gospod
Za oficialne obiske in čajanke.	Lep (eleganten) plašč. — Svilena obleka. — Modni klobuk. — Rokavice iz svetlega usnja. — Svilene nogavice. — Čevlji iz barvastega usnja ali črnega laka v skladu z nogavicami.	Črna suknja. — Žaket ali črn sakó, progaste hlače. — Bela, naškrobljena srajca, stoječ trd ovratnik s prepognjenimi vogali; pri sakóju dvojni ovratnik, kakršne danes vobče nosimo. — Črnobela kravata. — Temnosive rokavice. — Trd klobuk. — Črni čevlji.
Za promenado, za prijateljske obiske in čajanke.	Lahek plašč ali kep. — Popoldanska obleka. — Majhen klobuk. — Brez rokavic. — Nogavice in čevlji v skladu z obleko.	Suknja. — Promenadna obleka. — Usnjene rokavice. — Trd klobuk ali mehak. — Črni čevlji.
V gledališču, pri majhnih večernih prireditvah, v klubu	Kožuh ali kep. — Mala večerna toaleta. — Brez klobuka. — Brez rokavic. — Nogavice v skladu z obleko. — Čevlji gl. «Na obisku».	Temna suknja. — Smoking, črne hlače, črn telovnik ali črn sakó in progaste hlače. — Bela naškrobljena srajca, trd ovratnik s prepognjenimi vogali (pri sakóju dvojni ovratnik). — Črna petlja. — Rokavice iz svetlega usnja. — Trd ali temen mehak klobuk. — Lakasti čevlji.
Na svatbi, plesu, slavnosti, pojedini	Eleganten plašč. — Velika večerna toaleta. — Brez klobuka. — Dolge bele usnjene rokavice. — Nogavice v skladu z obleko. — Čevlji svileni z okrasno spono ali fini usnjeni.	Pri podnevni svatbi kakor «Na obisku». Pri večerni svatbi: Črna suknja. — Frak, telovnik bel piké. — Srajca bela naškrobljena, stoječ ovratnik s prepognjenimi vogali, bela petlja. — Bele glacé-rokavice. — Cilinder. — Lakasti čevlji (na gumbe).
Na potovanju	Preprost dežni plašč. — Krilo in pulover. — Klobuk iz polsti. — Temne usnjene rokavice. — Rjave ali sive nogavice. — Čevlji iz rjavega usnja.	Površnik «Ulster». — Sakó, hlače iz istega blaga, telovnik iz istega blaga ali pulover. — Srajca mehka, pestra, dvojni ovratnik iste barve s srajco. — Barvasta petlja. — Rjavi čevlji. — Rokavice iz irhovine. — Mehak klobuk ali čepica.
Na deželi	Turistovski kostum. — Krilo in bluza ali dečva. — Brez klobuka ali čepica. — Brez rokavic. — Rjave ali sive nogavice. — Močni nizki čevlji.	Ulster. — Športni sakó, pumparice, telovnik ali pulover. — Mehka pestra srajca, dvojni ovratnik. — Primerna samoveznica. — Pozimi volnene rokavice. — Mehak klobuk ali čepica. — Športni čevlji.
V žalovanju, pri pogrebu	Črn volnen plašč. — Obleka iz temnega blaga. — Temen klobuk (v ožjem sorodstvu: z zavojem). — Črne glacé-rokavice. — Nogavice iz črnega flora. — Črni čevlji.	Črna suknja. — Žaket, črne hlače. — Bela naškrobljena srajca, stoječ ovratnik s prepognjenimi vogali. — Črna samoveznica. — Črne glacé-rokavice. — Cilinder. — Črni čevlji.

Seveda so to pravila za tiste, ki imajo take dohodke, da si lahko vse to nabavijo. Ostali zemljani pa se bomo skromno ravnali po svojem žepu in se bomo zgornjih temeljnih predpisov držali, kolikor bodo pač naše razmere dopuščale.

BODITE ZABAVNI

Goste imamo. Na čaj, na večerjo ali po večerji pride k nam nekaj dragih prijateljev, moških in ženskih. Gospodinja bo poskrbela za telesno blaginjo svojih gostov. Toda s tem njena naloga še ni izčrpana. Belila si bo glavo, kako naj poskrbi za zabavo povabljenih gostov. To je mogoče na več načinov. Družabne kroge, ki se pogosto shajajo, vežejo v največ primerih skupni interesi. V tej hiši se zabavajo z godbo, v oni s predavanji, v tretji politizirajo ali igrajo karte. Večkrat pa človek vendar ne ve, kaj bi. So namreč družbe, v katerih ni ne glasbeno ne književno nadarjenih ljudi in kateri sovražijo kvartanje. Zato je večkrat prava odrešitev, če zna gospodinja prirediti vesele družabne igre. Vsaka igra mora biti taka, da zanjo ni treba posebnega predznanja in da se da hitro naučiti. Zlasti pa taka, da se pri njej lahko šalimo in smejemo. Zato hočemo opisati nekaj starejših in novejših družabnih iger, ki so zabavne in vesele.

UGIBANJE MISLI.

Ta igra je lahko prav zabavna, ako se igra bistroumno in pazljivo. Žreb določi nekoga izmed družbe, ki naj ugame, kaj so si drugi mislili. In sicer mora ta oseba izkušati, da bi se s spretnimi vprašanji zmeraj bolj približala temu, kar naj ugame. Vprašanja morajo biti takšna, da morejo drugi odgovarjati samo z «da» ali «ne». Prav za prav niti ne smejo drugače odgovarjati, kakor z «da» ali «ne».

So pa različne vrste te igre, in sicer:

U g i b a n j e o s e b.

- a) Oseb med znanci.
- b) Zgodovinskih osebnosti (Napoleon, Kolumb itd.).
- c) Slavni še živečih osebnosti (Meštrovič, Župančič, Tesla).
- č) Oseb iz dram, romanov, oper itd.

U g i b a n j e p r e d m e t o v.

- a) Resničnih predmetov (kake določene vrste klobuk, del obleke, aparata, stroja itd.).
- b) Predmetov, ki igrajo v kaki drami, operi itd. vlogo. (Bajazzovo bodalo, čaša strupa v Hamletu itd.).

U g i b a n j e p o j m o v.

To so n. pr. izreki kake osebe, citati, začetki raznih pesmi, čustva itd.

Fantazija igralcev je neomejena. Čim zvitejša so vprašanja, tem zanimivejša je igra. Potrebna pa je zanjo tudi vaja, da znamo prav izpraševati, drugače ne bomo nič uganili. Vprašati moramo najprej o kakem širokem pojmu (n. pr. ali je to, kar se misli, živo, potem, ali je žival itd.), nato pa ta krog čim dalje bolj zoževati, dokler ne pridemo do najbližjega pojma (n. pr. uganemo, da je to miš). Kdor ne ugame, mora dati nekaj v zastavo ali pa za kazen izvršiti, kar mu naložijo.

U g i b a n j e c i t a t o v i n p r e g o v o r o v.

Pri tej igri mora določena oseba uganiti kak citat ali pregovor. Ta oseba mora po vrsti dati vsakemu vprašanje. V vsakem odgovoru, ki ga dobi, mora biti ena beseda citata, odnosno pregovora.

Primer: Oseba naj ugame pregovor: «Ni vse zlato, kar se sveti.»

Vprašanje 1. osebi: Ali vam ugaja tale igra?

Odgovor: Ugaja, ker ni dolgočasna.

Vprašanje 2. osebi: Kam pojdete v nedeljo?

Odgovor: Če bo vse tako, kakor mislim, pojdem na Golico,

Vprašanje 3. osebi: Kam pa nameravate v nedeljo vi?

Odgovor: Jaz pojdem na Posavje, tam imajo vino kakor zlato.

Vprašanje 4. osebi: Kdaj ste sami s seboj najbolj zadovoljni?

Odgovor: Kadar storim, kar je moja dolžnost. In tako dalje.

Ko so na ta način izrečene vse besede pregovora, pa jih izprašujoča oseba ne ugane, mora dati nekaj v zastavo. Prav tako tudi vsak, ki ne zna na vprašanje pravilno odgovoriti (namreč tako, da je v odgovoru beseda pregovora).

ŠTETI BREZ SEDMICE!

Družba sedi okoli mize. Pri nekom, ki ga določi žreb, se štetje prične. Ta reče «ena», prihodnji «dve», tretji «tri» itd., nobeden pa ne sme izreči števila «sedem» ali števila, v katerem je 7, ali števila, ki je zmnožek (produkt) števila 7. Namesto takega števila mora reči «bum».

Primer: 1—2—3—4—5—6—bum—8—9—10—11—12—13—bum—15—16—bum—18—19—20—bum—22—23—24—25—26—bum—bum—29 itd. Šteti se mora kolikor mogoče hitro. Kdor se zmoti, da nekaj v zastavo.

KDO ZNA PESNITI?

Tale zelo zabavna igra zahteva od igralcev nekoliko pesniških zmožnosti. S tem da je treba narediti po danih rimah verze, nastanejo večkrat prav zanimive in šaljive kitice.

Igra je takšna: vsak dobi košček belega papirja in svinčnik. Vsak napiše v zgornji levi vogal eno besedo in da list svojemu sosedu. Ta mora v desni zgornji vogal zapisati besedo, ki se rima s prvo besedo. Potem prepogne zgornji rob tako, da obeh besed ni mogoče brati. Prav isto stori tretji in četrti na spodnjih dveh vogalih. Ko so vsi štirje lističi popisani s štirimi besedami, pobere nekdo lističe, in potem vleče vsak po en listič. In zdaj je njegova naloga, da sestavi kitico, tako da se njene štiri vrstice rimajo s tistimi štirimi besedami, ki so zapisane na njegovem listu. Ker so besede namenoma tako izbrane, da niso v nikaki miselni zvezi, je večkrat težko narediti verze. Zato nastanejo pogosto prav smešne in šaljive kitice. Kdor ne zna napisati kitice, mora dati nekaj v zastavo. Primer kitice, pri kateri so rime: štiri — tiri, vihar — nikar.

Sem videl se majati barke štiri,
na morju bil je hud vihar.

Na krovu gugajo se mušketiri,
od kod so, ne sprašuj nikar!

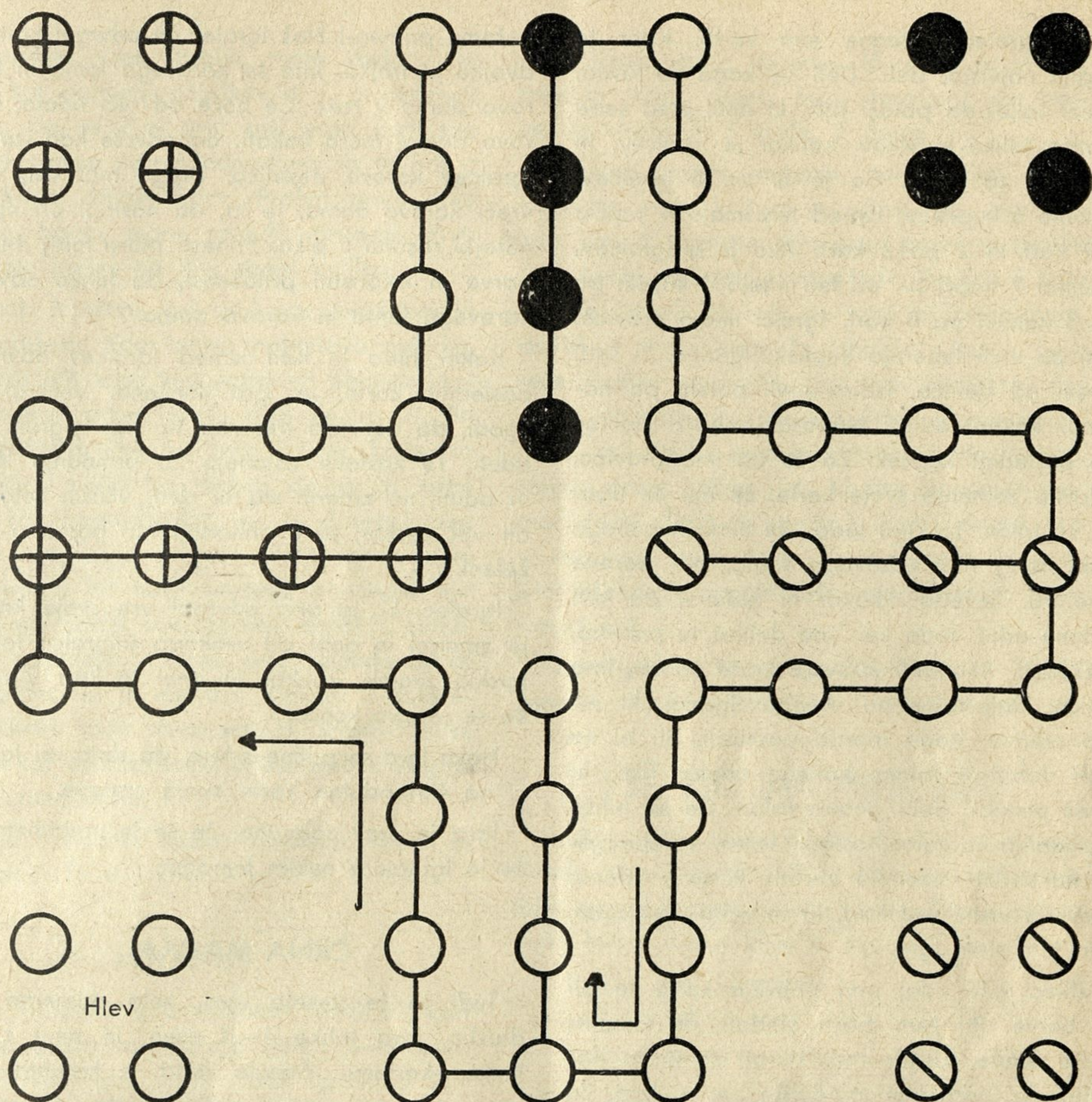
VESELA TEKMA.

Za to igro, ki je prav zabavna, potrebujemo desko, ki je načrtana tako, kakor kaže slika. Lahko si jo načrtamo sami. Za to potrebujemo bel karton v obliki kvadrata, katerega stranica meri približno 35 cm. Na njo naredimo tole igrišče.

Razen tega moramo imeti vsak po štiri okrogle kamenčke (4 iz kartona izrezane okrogle ploščice) v štirih različnih barvah: v rdeči, zeleni, rumeni, črni. Polja pobarvamo z vodeno barvo ali z barvastim svinčnikom, vsako s posebno barvo. In slednjič potrebujemo še kocko. Stranice kocke imajo pike od ene do šest:

Igre se udeležujejo štirje igralci, izmed katerih ima vsak štiri konjičke (kegeljčke ali pod.) svoje barve. Ako igrata samo dva, mora imeti vsak dvakrat po štiri konjičke. Za svoje konjičke plača vsak igralec pogojeno vsoto, iz katere naredimo 1. in 2. nagrado. V začetku igre postavi vsak svoje konjičke v hlev; to so štiri polja, ki so označena na strani pravega igrišča, tekmovališča. Zdaj vrže vsak igralec kocko po enkrat. Kdor vrže kocko tako, da se pokaže največ pik, prične tekmo. Pravilo je, da pripelje konjička iz hleva na tekmovališče šele takrat, ko je pokazala kocka, ki jo je vrgel, šest pik. Potem pride na vrsto naslednji, levo od njega itd. Vsak konjiček mora enkrat okrog tekmovališča in potem v svoj cilj. Kdor s svojimi štirimi konjički prvi zasede štiri polja svojega cilja, je zmagovalec in prejme 1. nagrado, naslednji 2. nagrado. Vsak sme po vrsti vreči kocko samo enkrat — razen če pokaže kocka šest pik; v tem primeru vrže kocko še enkrat. Drugi konjiček in naslednji startajo šele, ko vržemo spet šest pik. Dokler ima igralec še enega ali več konjičkov v hlevu, mora, ako je na vrsti, poslati najprej te na tekmovališče. Če pa ima že vse konjičke zunaj, potem lahko premika naprej tistega konjička, katerega hoče. Če smo spretni in znamo kombinirati, se s tem lahko okoristimo. V tistem trenutku, ko zadene konjiček na že zasedeni prostor, se mora tisti konjiček, ki stoji na tem prostoru, umakniti nazaj v hlev. To pravilo dela igro zanimivo in

START

Načrt za veselo tekmovanje.

napeto, zakaj vselej je velik haló, kadar dohiti nasprotnik konjička tik pred ciljem in mora konjiček nazaj v hlev. Pri zasedanju polj na cilju velja tole: število točk, ki se pokažejo na kocki, mora zadeti prazno polje. Ako je točk več, kakor je potrebno, da bi mogel konjiček na eno izmed praznih polj na svojem cilju, se mora konjiček umakniti za dotično število polj nazaj. Konjiček stoji n. pr. na polju pred vhomom na cilju; zdaj vržemo šest pik. V tem primeru pride konjiček na drugo polje v cilju. Nazaj se konjiček lahko vrže samo tedaj, ako stoji na prvem polju v cilju. Na 2., 3., in 4. polju v cilju je varen, ker je že zunaj tekmovališča. Igro je treba nekolikokrat igrati, potem se že naučimo, kako se mora postopati.

MICHIGAN.

To je zelo zabavna igra v karte, ki je doma v Ameriki. Udeleži se je lahko 3 do 6 oseb.

Igramo z Rummy-kartami (52 kartami). Razen tega položimo še te-le štiri karte na mizo: križevega fanta, karovo damo, pikovega kralja in srčni as. Te štiri karte so aduti. Pred vsako igro vplača vsak igralec na te štiri karte igrsko znamko. Če igra torej n. pr. pet igralcev, leži na vsaki karti pet igrskih znamk. Kdor lahko med igro odvrže križevega fanta, karovo damo, pikovega kralja ali srčni as, vzame kot dobiček zastavo, ki leži na dotični karti.

Igra se takole:

Vsak igralec potegne eno karto. Kdor je potegnil najvišjo, deli. Deli se karta za karto, in sicer tako, da položi tisti, ki deli, pred sebe na mizo toliko kupčkov, kolikor je igralcev, in še enega za talon. Če je n. pr. 5 igralcev, položimo 6 kupčkov; izmed teh imajo 4 kupčki po 9 kart in 2 po 8 kart. Ako je 6 igralcev, položimo 7 kupčkov; od teh imajo 4 kupčki po 7 in 3 kupčki po 8 kart. Igralci imajo pravico, da si po vrsti izberejo kupček. Igralec, ki sedi na levi od delilca, izbira prvi, potem pa naslednji, kakor sedijo. Naposled obdrži delilec zase poslednji kupček. Za to pa ima pravico, da lahko zamenja svoje karte, če mu ne uga-jajo, za talon. To stori tedaj, če nima nobenega aduta, torej niti križevega fanta, niti karove dame itd. Seveda nikakor ni gotovo, da leži v talonu adut, toda ker ima delilec to pravico, jo izkoristi. Ako delilec svoje karte obdrži, ima pravico, dati talon na dražbo. Igralci, ki nimajo adutov, bodo morda poskusili, ali bi ne mogli dobiti v talonu kakega aduta. Tisti, ki največ ponudi, dobi potem talon. Če se nihče ne poganja za talon, ostane talon, seveda zakrit, na strani mize. Po kartah, ki so v talonu, je seveda vrstni red kart, ki so v igri, pretrgan, in na tem sloni igra.

Delilec vrže zdaj prvi najnižjo karto te ali one barve. Pri tem mora gledati, da čimprej odvrže adute, ki jih ima. Hkrati se mora potruditi, da odmetuje najdaljše serije kart. In sicer zato, ker je konec igre v tistem trenutku, ko lahko eden izmed igralcev odvrže svojo poslednjo karto. Delilec ali pa katerikoli igralec ima n. pr. v svojih kartah karovo damo, potem pa še v isti barvi dvojko, trojko in fanta. Odvrže torej dvojko in trojko. Tisti igralec, ki ima karovo štirico, odvrže to. Karove petice nima nihče izmed igralcev, ker je ta karta v talonu. Zato: «Stoj!» Igralec, pri katerem je nastal ta «Stoj!», sme odvreči najnižjo karto kake druge barve. Nikakor ne sme odvreči po tem «Stoj!» iste barve! To je eno izmed najvažnejših pravil te igre. Če se primeri, da nima nobene druge barve v kartah kakor karo, mora reči «dalje!», in na vrsto pride njegov sosed. Tudi ta seveda ne sme prinesti karo, ampak na vsak način kako drugo barvo. Kakor hitro se kateremu igralcu posreči, odvreči aduta, vzame zastavo, ki stoji na dotični karti. Vrnimo se k

našemu primeru! Naš igralec je odvrgel karovo dvojko in trojko. Ima še karovega fanta in karovo damo v roki. Če hoče odvreči aduta, karovo damo, mora čakati, da odvrže kdo izmed igralcev karovo desetico. Druga možnost, odvreči karovo damo, je ta, da nastopi pri njem «Stoj!» recimo v piku. Prinesti mora torej drugo barvo in izkoristiti priložnost, da lahko odvrže karovega fanta in karovo damo.

Kakor hitro je kdo izmed igralcev odvrgel poslednjo karto, je igra končana. Večkrat se zgodi, da do tega trenutka še niso izigrani vsi aduti. Te zastave ostanejo za prihodnjo igro, in aduti, na katerih sta še dve, včasih celo tri ali več zastav, so v prihodnji igri posebno zaželeni.

Igralec, ki je prvi odvrgel vse svoje karte, je zmagal in dobi od vsakega soigralca toliko igrskih znamk, kolikor je imel ta kart v roki, ko se je igra končala.

Nova igra se prične s tem, da dajo vsi igralci na štiri adutne karte svoje zastave.

Igra je prav zabavna, če se je navadimo in če jo igramo z nekim tempom.

ČRNA MAČKA.

Tudi to je vesela igra, zelo primerna za družbo. Igra lahko 4—8 oseb, in sicer z 52 Rummy-kartami. Število kart, s katerimi se igra, mora biti zmeraj deljivo s številom igralcev. Če igrajo torej 4 osebe, ostanejo v igri vse karte in vsak igralec dobi 13 kart. Pri 5 osebah izločimo 2 karti, in sicer pikovo in križevo dvojko, tako da dobi vsak igralec 10 kart. Pri 6 osebah odpadejo 4 karte (pikova in križeva dvojka in trojka), vsak dobi osem kart. Izločamo torej vedno dvojke in trojke pikove, križeve ali karove. Nikoli pa ne smemo izločiti srčne karte.

Srčne karte se ne smejo izločati zaradi tega, ker je srce edina barva, ki se po končani igri v pobitkih šteje. In sicer štejejo vse nizke karte do desetice (vštevši) po 1 točko, fant 3, dama 6, kralj 9 in as 11 točk. Pikova dama, «črna mačka», šteje 25 točk.

Pred pričetkom igre plača vsak neko zastavo. Iz teh zneskov se naredita 2 nagradi (premiji) za zmagalca in za drugega najboljšega. Delimo po eno karto. Tisti, ki sedi delilcu na levi

strani, prične. Vsak igralec mora skušati, da napravi kar najmanj pobitkov, t. j. prizadevati si mora, da se čim prej reši vseh kart ene barve, da lahko potem odmetava na to barvo visoke karte drugih barv. Prebiti mora, ako more, in barvo mora seveda priznati. Prvo karto vrže igralec na levi strani delilca.

Po vsaki končani igri se karte preštejejo in točke zapišejo. Kdor nima nobenega pobitka, piše minus 20; kdor ima samo en pobitek in v njem nobene srčne karte, piše minus 10. Pri drugih pobitkih štejemo samo srčne karte na že navedeni način ter pikovo damo; te točke pišemo kot plus. Igralec, ki je dosegel plus 100 točk, izpade, je «mrtev». Dalje igrajo samo ostali igralci. Pri tem moramo po vsaki igri število kart, kakor smo zgoraj razložili, povečati ali zmanjšati. Če se prej pogodimo, se lahko igralec, ki je «mrtev», odkupi z določenim zneskom, toda samo enkrat. Zneske, ki se vplačajo kot «odkupnina», pridenemo k nagradam za zmagovalce.

Igra je končana, kadar ostaneta samo še dva igralca. Ta dva prejmeta 1. in 2. ceno.

«OGENJ».

Za to zabavno igro moramo imeti 32 kart kakor pri preferansi. Igrajo lahko 3—9 oseb. Pred začetkom igre položi vsak igralec 3 igrske znamke predse na mizo ali pa, če se igra za denar, 3 enako vredne novce.

Kdor potegne najvišjo karto, ta deli. Vsak igralec dobi 3 karte. Delilec ima pravico, svoje 3 karte, če mu ne ugajajo, odložiti in vzeti 3 nove karte. Položi torej ali svoje tri karte odprte na sredo mize ali pa 3 sledeče, ako svoje obdrži. Seveda sme 3 nove karte vzeti šele, ko je svoje karte odložil.

Prične se igra tako, da sme najbližji v vrsti eno izmed svojih kart zamenjati za eno izmed 3 kart, ki ležijo na mizi, da si na ta način svoje karte izboljša. Cilj igre je, imeti kar največ točk v roki, ko se igra ustavi. As šteje 11 točk, vsaka figura 11, ostale karte pa po svoji vrednosti. Štejejo se samo točke v isti barvi, n. pr. srčni kralj + srčna 9 + karova 7 = 19 točk (karova 7 se ne šteje) ali karov as + karova dama + križev as = 21 itd.

Za figuro velja: «ogenj», to je en as in dva honerja (kralj, dama, fant, desetica) iste barve, in «trojica»: 3 kralji, 3 dame itd.

Če ima igralec «ogenj», položi takoj svoje karte na mizo, in igra je ustavljena. Ako ima kdo izmed igralcev «trojico», pravi «naprej!» Tudi tedaj reče lahko «naprej!», če ima v kartah že 29 ali 30 točk in torej ni pričakovati, da bi si svoje karte še izboljšal. Kakor hitro reče igralec «naprej!», gre igra še enkrat naokrog do dotičnega igralca. Zdaj je igra ustavljena, vsi igralci pokažejo svoje karte in preštejejo svoje točke. Tisti, ki ima v kartah najmanj točk, plača od svojih 3 igrskih znamk eno v «banko». Ako imata dva ali več igralcev isto najmanjše število točk, mora plačati vsak izmed njih.

Tisti igralec, ki je izgubil svoje 3 igrske znamke, izpade. Zmagalec pobere banko.

VSE, KAR IMA PERJE, LETI.

Družba sedi okoli mize ali stoji v krogu. Nekdo izmed družbe kliče, drugi pa vzdigujejo roko pri izklicanem imenu vsake živali, katera more leteti. Klicar kliče n. pr.

Leti... leti... golob!

Leti... leti... gos!

Leti... miza...

Kdor dvigne pri predmetu, ki ne leti, oziroma frči, roko, mora dati nekaj v zastavo. Igra se ponavlja; pri tem naj klicar kolikor mogoče naglo imenuje leteče živali, potem pa nenadno kako drugo žival ali reč, ki ne leta.

TRI VPRAŠANJA.

Vsaka oseba zaporedoma si izbere v mislih en predmet in pravi svojemu sosedu: «Nekaj vidim, česar ti ne vidiš.» Sosed da nato tri vprašanja: Kakšne barve je ta predmet? — Čemu je? — Kdo ga izdeluje? N. pr. omara. Odgovor se lahko glasi: rjav — za obleko — mizar. Kdor predmeta ne ugame, da zastavo.

ČRNI PETER.

Iz kart odstranimo vse druge fante, samo pikovega pustimo. Ta se imenuje «črni Peter». Karte premešamo in razdelimo med navzoče.

Nihče ne sme (pod kaznijo!) svojih kart prej pogledati, dokler ne dovoli delilec. Tisti, ki sedi na levi strani delilca, pogleda, ali ima po dve enaki karti, n. pr. dva kralja, dve osmici itd. Taki dve karti odloži. Isto storijo drugi, če imajo po dve enaki karti. Kdor lahko odloži vse karte, kar je pri sodem številu kart mogoče, je prost. Zdaj vlečejo proti levi strani karte drug od drugega, t. j. drugi potegne od prvega eno karto in pogleda, ali ima sedaj v svojih kartah dve enaki; če jih ima, ju odloži. Nato vleče tretji in tako dalje. Kdor odloži vse karte, je prost. Komur nazadnje ostane pikov fant, je črni Peter, in mu z osmojenim zamaškom napravijo črno črto na obraz. O teh črtah se pred igro domenijo, da se potem ne more nihče braniti.

PIHANJE.

Družba sede na gosto okoli okrogle mize, tako da je prav malo prostora med poedinimi člani. Vsi držijo roke pod mizo, in sicer med celo igro. Na mizi leži kosmič vate. Vsak ga skuša odpihniti od sebe. Tisti, na katerem kosmič obvisi, mora dati nekaj v zastavo, prav tako tisti, ki vzame roke izpod mize in hoče kosmič z roko odbiti.

ODKUP ZASTAV.

Navedli smo več iger, pri katerih se morajo dajati zastave. Mnogo veselosti pa povzroči na konec odkupovanje teh zastav. Tisti, ki vodi igro, vzame zastavljeni predmet tako v roko, da nihče ne vidi, kaj ima v roki. Roko drži za svojim hrbtom in vpraša: «Kaj naj stori tisti (ali tista), čigar je tale zastava?» Kazni predlagajo soigralci po prej določenem vrstnem redu.

Pri določanju kazni za odkup zastav moramo biti ne samo duhoviti, ampak tudi dostojni (takti). N. pr. stari dami ne bomo naložili kazni, da mora poljubiti mladeniča, kakor tudi ne 100 kg težkemu možu, da mora telovaditi. Nalaganje in izvrševanje kazni naj spremljajo ve-sele in dostojne šale. Pri tem je treba paziti, da nikogar ne užalimo, n. pr. s tem, da zahtevamo nekaj, česar ne more izvršiti. Tudi smešiti ne smemo nikogar. Priporočljivo je, da v vsakem primeru določimo dve kazni: eno, ki je primerna za gospe in drugo, ki je primerna za gospode.

Navajamo nekaj nedolžnih kazni. Duhoviti soigralci pa si seveda lahko izmislijo še marsikatero zabavnejšo kazen:

Žvižgaj, ne da bi se smejal!

Vsakemu izmed nas svetuj nekaj dobrega!

Zapoj pesem!

Priznaj dami ljubezen brez besed!

Stoj na eni nogi!

Sedi na tla, ne da bi si pomagal z rokami, in prav tako vstani!

Posnemaj glas kake živali!

Povej hitro abecedo od zadaj!

Napravi sebi samemu pošteno pridigo!

Skakaj po eni nogi in se vsakemu prikloni!

Posnemaj kako glasbilo!

Povej vsaki dami kako laskavost, vsakemu gospodu pa nasprotno!

Poskusi, kdo najdalje vzdrži pogled! (Pri tem mora vsakemu gledati tako dolgo v oči, dokler eden izmed njiju ne zameži.)

Povej deset pregovorov!

Pripoveduj veselo zgodbo!

Poberi šivanko, ne da bi se pri tem poslužil prstov! (Ovlažimo pest in pritisnemo na šivanko, ki leži na mizi ali na tleh; šivanka obvisi na pesti).

Imenuj pet velikih rek!

Povej, kaj smatraš za najlepše na svetu in zakaj!

Povej stavek, v katerem ne bo nobenega r!

Lastnika zastavljenega predmeta pošljemo iz sobe, drugi pa si izmislijo tri vprašanja, nato pa ga spet pokličejo in trikrat vprašajo: Da ali ne? Vprašani, ki sploh ne ve, kakšna so ta vprašanja, mora odgovoriti z «da» ali pa z «ne». Po tretjem odgovoru mu povedo vprašanja. Pri tem se večkrat zgodi, da je odgovoril na zanj ugodno vprašanje z «ne», na manj ugodno pa z «da».

Povej svojo največjo napako!

Reši tole uganko.

Imej slavnosten govor!

Pripoveduj svoj življenjepiš!

Imenuj tri znamenite osebe iz naše zgodovine in povej, zakaj so slavne!

Izpij kozarec vode na en požirek!

KADAR I MATE D O P U S T

Potovanje je velika in važna zadeva. Zato pač ne bo odveč, če omenimo nekaj zaprek, ki nam utegnejo naše potovanje otežkočiti ali pa zagreniti. Nepoznanje voznega reda, pretesni čevlji ali neprikladen kovčeg so sicer le malenkostne neprijetnosti. Lahko pa nam vendarle užitek in veselje potovanja prav temeljito pokvarijo. Dobro je torej, da že vnaprej pomislimo, kako se bomo takim in podobnim nevšečnostim izognile, da nam bo prihodnje potovanje res neskalsen užitek.

PRVI NAČRT ZA POTOVANJE.

Ko se naš vsakoletni, vselej prekratki dopust začenja nagibati proti koncu, takrat začnemo običajno tudi že kovati načrte za svoje prihodnje letovanje ali pa potovanje. V zmoti je, kdor misli, da je to nesmiselno ali celo nes pametno. Saj je vendar v teh načrtih že pol veselja nameravanega potovanja.

Dokler nas vabi zlata jesen na prijetne sprehode, obiskujemo potovalne pisarne in zbiramo najrazličnejše prospekte, to je preglede in cenike, ki jih dandanes v prav lični opremi izdaja že sleherna gorska vasica. In koliko imamo potem opraviti s temi prospekti. Saj pa tudi res ni kar tako preprosto ugotoviti, kateri kraj nam bo nudil največ udobnosti in največ užitka. Lepi izprehodi, prijetni izleti, visoke goré, možnost kopanja, plavanja, morda celo tudi veslanje, vse to so stvari, brez katerih si lepih počitnic niti misliti ne moremo. Če ne spadamo med one, ki jim je dan ali še več popolne samote samo v svojevrsten užitek, tedaj ne smemo pozabiti, da nas tudi med počitnicami lahko preseneti nekaj hladnih deževnih dni. V takih dneh pa bomo znali prav posebno ceniti družbo veselih, zabavnih ljudi in gostilno ali okrepčevalnico, ki nudi svojim gostom primerno izbiro dnevnikov in revij. Ko tako pregledujemo kraj za krajem, se nam utegne zgoditi, da še z lističem v roki zaspimo. In v sladkem snu se vidimo zdaj na visoki sončni planini, zdaj v gugajočem se čolničku...

Zakaj ne bi torej kovale načrtov, zakaj ne stikale za novimi kraji in novimi možnostmi? Prav nič nam ne more škodovati, če se v jeseni odločimo za poučno potovanje v Rim ali v Firenco. Ko se potem po dolgi, pustii zimii prismehtja zlata, sončna pomlad, je še vedno čas, da si zagotovimo svojo lansko sobico v ljubki gorenjski vasici.

Zato le brez skrbi razpredajmo svoje misli in svoje načrte. Bolje in pametneje je to, kakor grebsti po žalostnih spominih in mrkih vtisih.

Cilj svojega potovanja pa moramo seveda pravočasno določiti. Ko smo se končno veljavno odločili, je treba predvsem temeljito preudariti, kako bomo gospodarile ne samo s svojim denarjem, ampak tudi s časom, da nam bo oboje čim več zaleglo in koristilo.

ČE POTUJEŠ SAMA.

Če potuje človek sam po tuji deželi, je neogibno potrebno, da vsaj za silo obvlada jezik te dežele in da je čim bolj samostojen. Nesamostojni, plahi ljudje in pa tisti, ki so tako nervozni, da jih že vsaka najmanjša nevšečnost razburi in ozlovolji, naj ne potujejo sami. Taki ljudje se morajo nekomu priključiti. Ali bi bolj kazalo priključiti se eni sami osebi ali znani družini ali morda večji potovalni skupini, o tem mora pač vsak sam zase razmišljati in odločiti.

POTOVANJA V DRUŽBI.

Izmed vseh vrst in načinov potovanja so se v poslednjih letih najbolj razvila in razširila potovanja v skupinah, ki jih prirejajo razne potovalne družbe. To pa tudi ni prav nič čudnega. Saj so te vrste potovanja najbolj preprosta in tudi najcenejša. Povrh pa nudijo še kar največ užitka in udobnosti.

Potovalna družba oskrbi vse potrebne potne listine, prenočišča in tudi prehrano, tako da udeležencem teh potovanj ni treba za to skrbeti. Dolgoletne izkušnje so lastnike in usluž-

bence teh družb izučile, da svojim potnikom v najkrajšem času pokažejo prav vse, kar je vredno da si človek v tem ali onem mestu ali kraju ogleda. Dobre poslovne zveze pa jim omogočajo izkoristiti vse olajšave, ki jih nudi večina držav za taka skupinska potovanja.

Kdor se rad druží s tujimi ljudmi in kogar mikajo nova poznanstva, ta se bo takega potovanja udeležil sam. Naključju bo prepustil, s kom bo potoval in s kom se bo družil vse dni potovanja. Tista pa, ki ji sklepanje novih poznanstev in družba tujih ljudi ni po godu, bo prav lahko našla med svojimi prijateljicami in znankami eno ali dve, ki bi se prav tako udeležile takega potovanja. Seveda je treba o tem začeti razmišljati dosti zgodaj in ne šele tik pred nameravanim potovanjem.

VOZNI RED.

Vozni red bi moral znati uporabljati vsak, ki hoče potovati prijetno, to je brez neljubih presenečenj, kakor so n. pr. slabe zveze in zamujeni vlaki. Preveč seveda tudi od voznega reda ne smemo zahtevati. Če n. pr. namera-

vamo potovati v Italijo, nam vozni red, ki ga izdaja ljubljanska železniška direkcija, seveda ne bo zadoščal. To pa tudi ni nesreča. Glavne in bistvene podatke bomo v njem vsekakor našle. Za vožnjo po italijanskih železnicah pa si oskrbimo podatke na postaji ali v pisarni «Putnika» in potem tudi na licu mesta. Zato imamo vedno čas in priložnost.

ZAMUJENI VLAKI.

Če zamudimo vlak, je to kaj neprijetna zadeva. Vendar pa se zavaljo tega ne smemo preveč razburjati in togotiti. Bolje storimo, če mesto tega za trdno sklenemo, da bomo v bodoče še pazljivejše in točnejše, pa se nam kaj takega ne bo več zgodilo. In še nekaj: Nikoli ni vlak, s katerim smo se hotele odpeljati, poslednji. Vedno in na vsako stran pelje še kak vlak. Skušajmo torej čas med zamujenim in prihodnjim vlakom čim bolje izkoristiti. Morda si v kraju še ogledamo to ali ono. Ali pa

Kdor se oblači tako, kakor kaže leva in desna slika, se osmeši in žali naš narodnostni čut. Preprosta športna obleka, kakršna je v sredi, je za potovanje še najbolj primerna.

Veselo v sončno pomlad.

sedemo v čakalnico in vzamemo v roko časopis ali primerno knjigo. Ali pa opazujemo ljudi. In prav lahko se zgodi, da v taki uri čakanja doživimo kaj prav lepega.

BAEDEKER JE ŠE ZMERAJ NAJBOLJŠI.

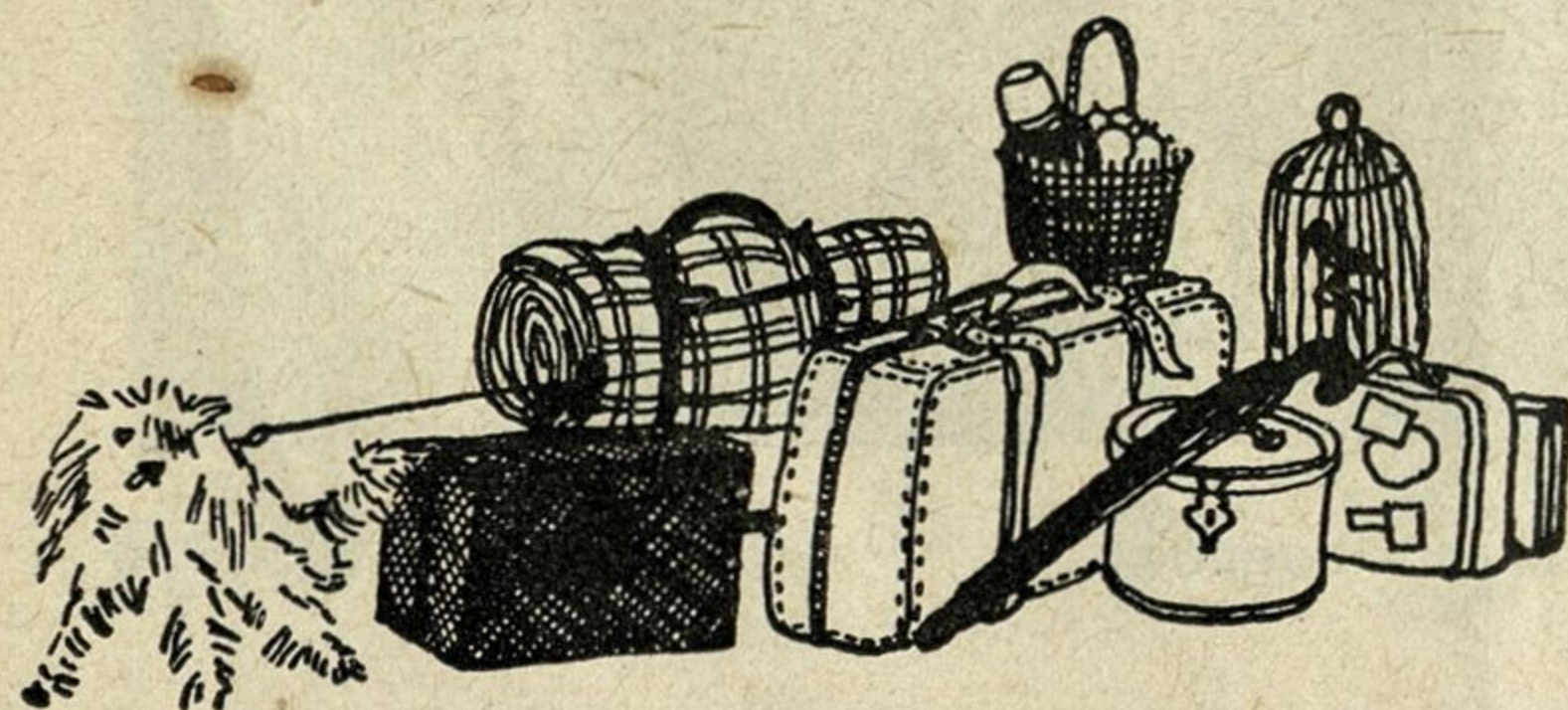
Vsak, ki potuje v tujo deželo, bi si moral nabaviti odgovarjajoči zvezek Baedekerja. Te knjige so resnično dobre. Napisali so jih najizkušenejši poznavalci dežel. Če imamo Baedekerja ali kako drugo primerno knjigo, ki nam pove vse, kar je v tem ali onem kraju bistveno in važno, si prihranimo mnogo časa in s tem v zvezi tudi denarja, ker ne tavamo cele dni brez načrta in brez cilja okrog, ne da bi si ogledali, kar je ogleda vredno.

V NOVI OBLEKI NI PRIJETNO POTOVATI!

Če je le mogoče, si nakupimo vse, kar potrebujemo za potovanje, vsaj 8 do 14 dni poprej in ne šele tik pred odhodom. To je važno zlasti za obleko in obutev. Kajti nič nam ne more potovanja tako zagreniti, kakor prekratek ali pretesen čevelj, ki ga v zadnjem hipu ne moremo več zamenjati, ali pa bluza s prekratki rokavi.

POTOVALNI KOSTUM.

Za damo je na potovanju vedno najboljši in najpravičnejši kostum iz blaga, ki se ne mečka, ter pulover, športni plašč in športni klobuček. praktično je tudi hlačno krilo, ki dami dovoljuje, da lahko v vlaku udobno leže.

S tako nesmočno sestavljeno prtljago nikar ne potujtel

OBUTEV.

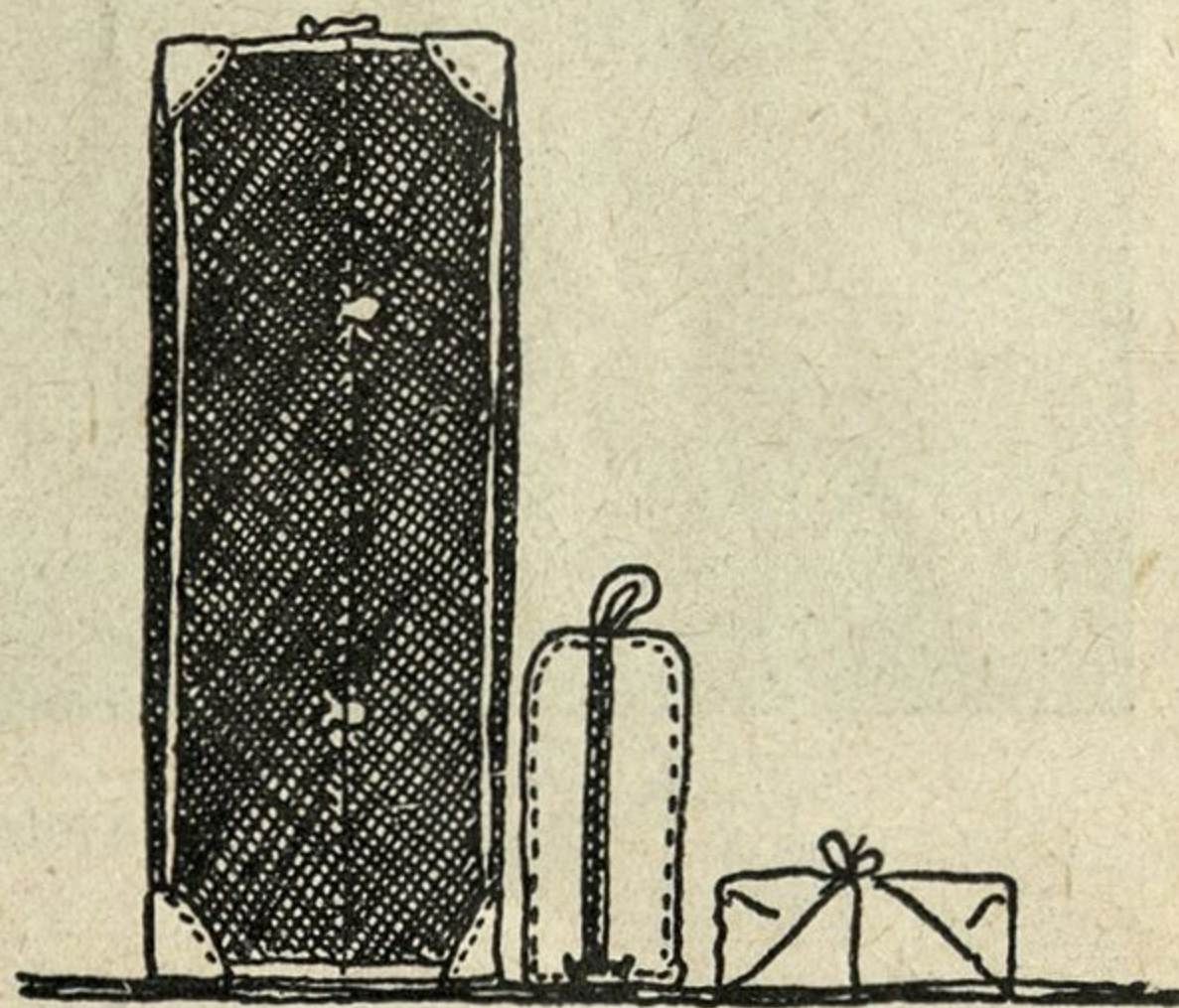
Udobna obutev je za potovanje tako važna, da je pač treba izpregovoriti nekaj besed o njej. Čudno, da večina žensk misli, da na potovanju vsekakor morajo nositi čevlje z nizkimi petami, tudi če so sicer navajene na visoke. Za potovanje sicer res potrebujemo solidno obutev, toda oblika, na katero nismo navajene, nas po daljši hoji vedno utruja, pa čeprav je za potovanje primernejša od naše običajne obutve. Svariti moramo tudi pred modernimi čevlji z debelimi gumijastimi podplati, če se jih nismo že poprej dodobra navadile. Težka ali celo okovana obutev z debelimi volnenimi nagovicami je prijetna in priporočljiva samo pri pravih visokih turah. Drugače pa je nadležna in smešna.

PRTLJAGA.

Prtljaga je eno izmed najvažnejših vprašanj pri potovanju. Zato moramo res dobro preudariti, kaj bomo vzele s seboj in kaj bi bilo treba še nabaviti. Naše načelo pa naj bo: vzamem le toliko prtljage s seboj, kolikor je lahko sam(a) nesem. Vsekakor pa storimo prav, če najnujnejši prtljagi navržemo še to ali ono drobnarijo, ki za potovanje sicer ni neogibno potrebna. Kajti prav te malenkosti nas večkrat rešijo iz največje zadrege.

O KOVČEGIH.

En večji kovčeg, majhen kovčeg, v katerem imamo vse tisto, kar potrebujemo za enkratno prenočevanje, in primerno velika ročna torbica

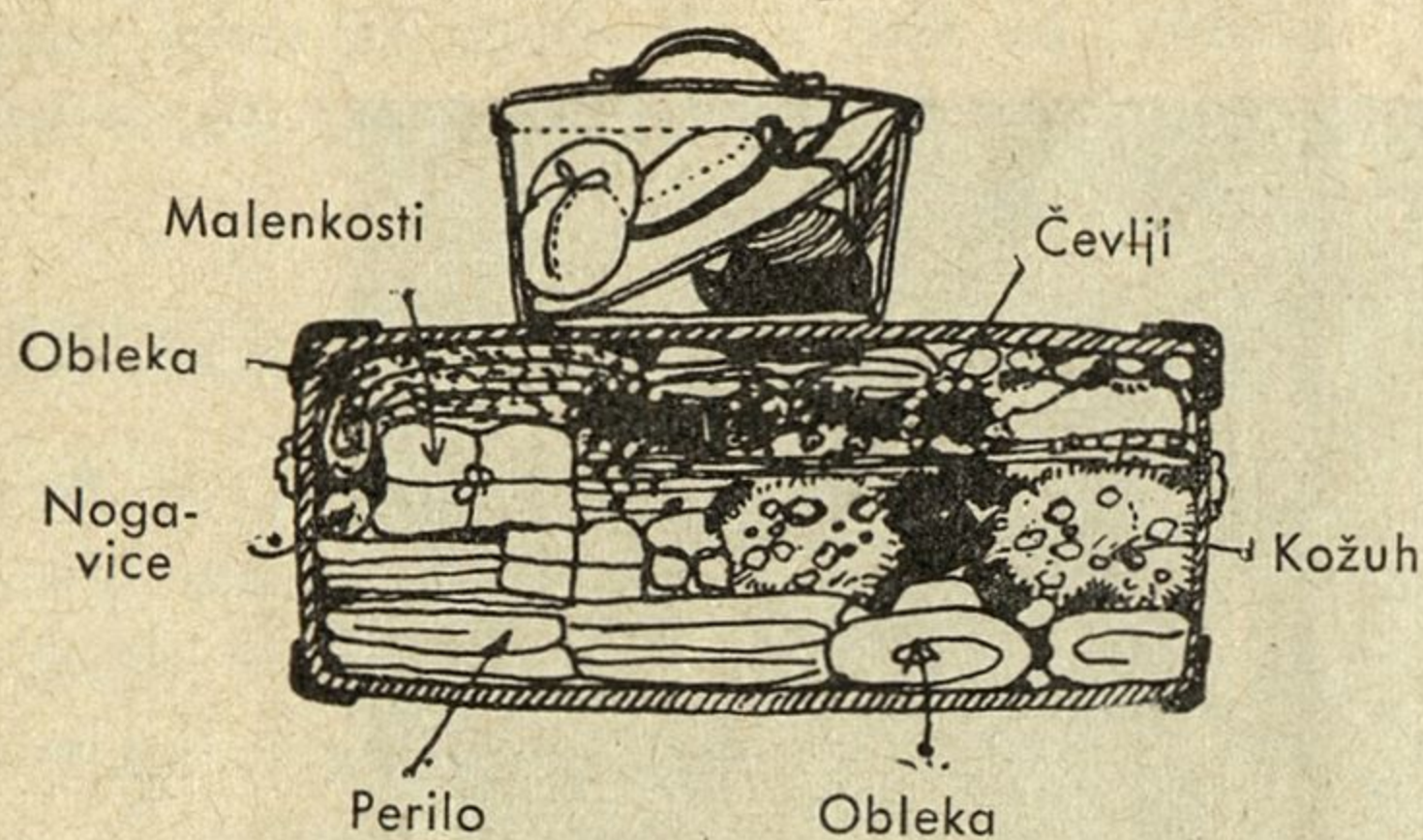

To je pravilna prtljaga za potovanje! (V zavoju so samo jestvine.)

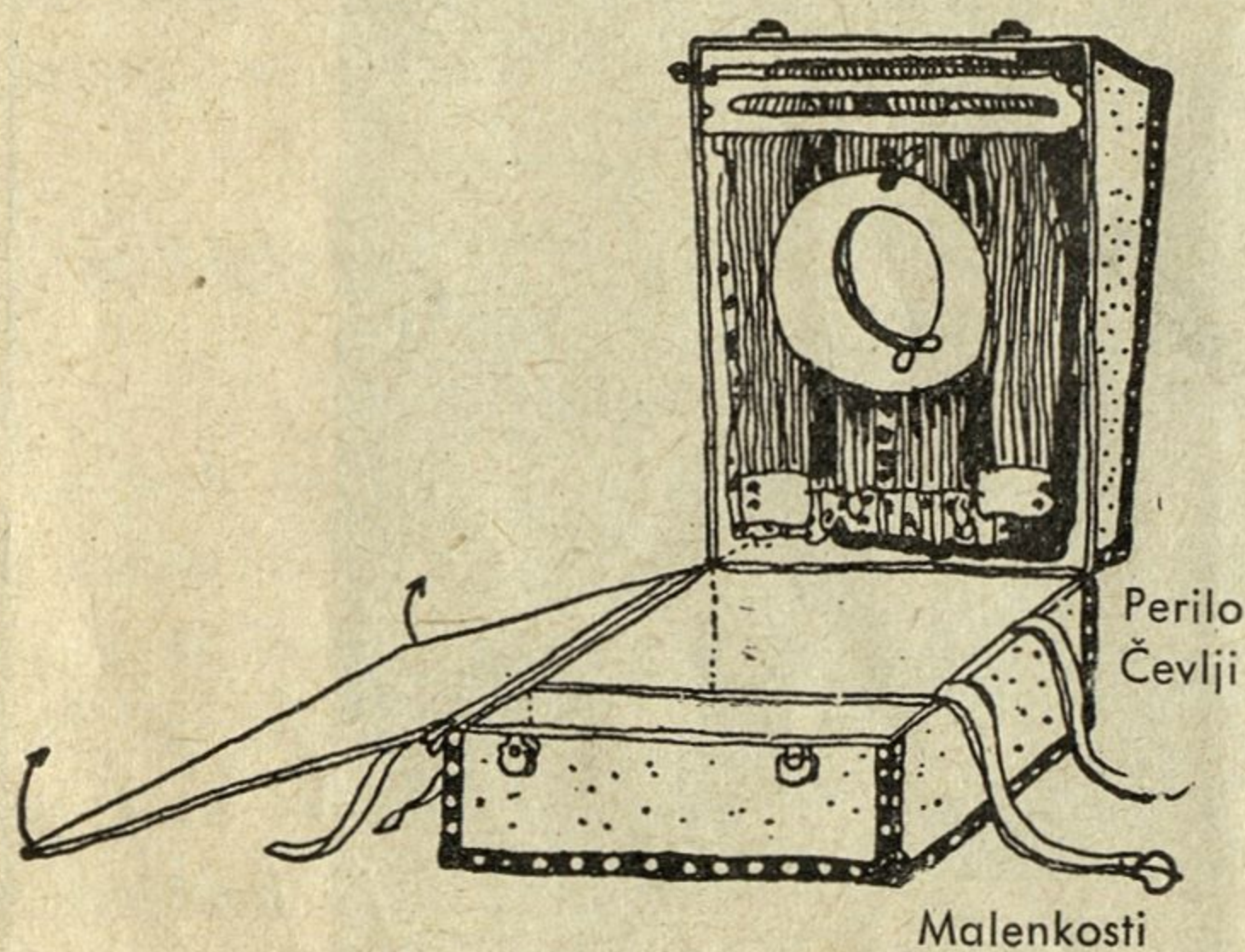

Nikar ne potujte s toliko prtljage, ki Vam povzroča na vsem potovanju same skrbi in delo.

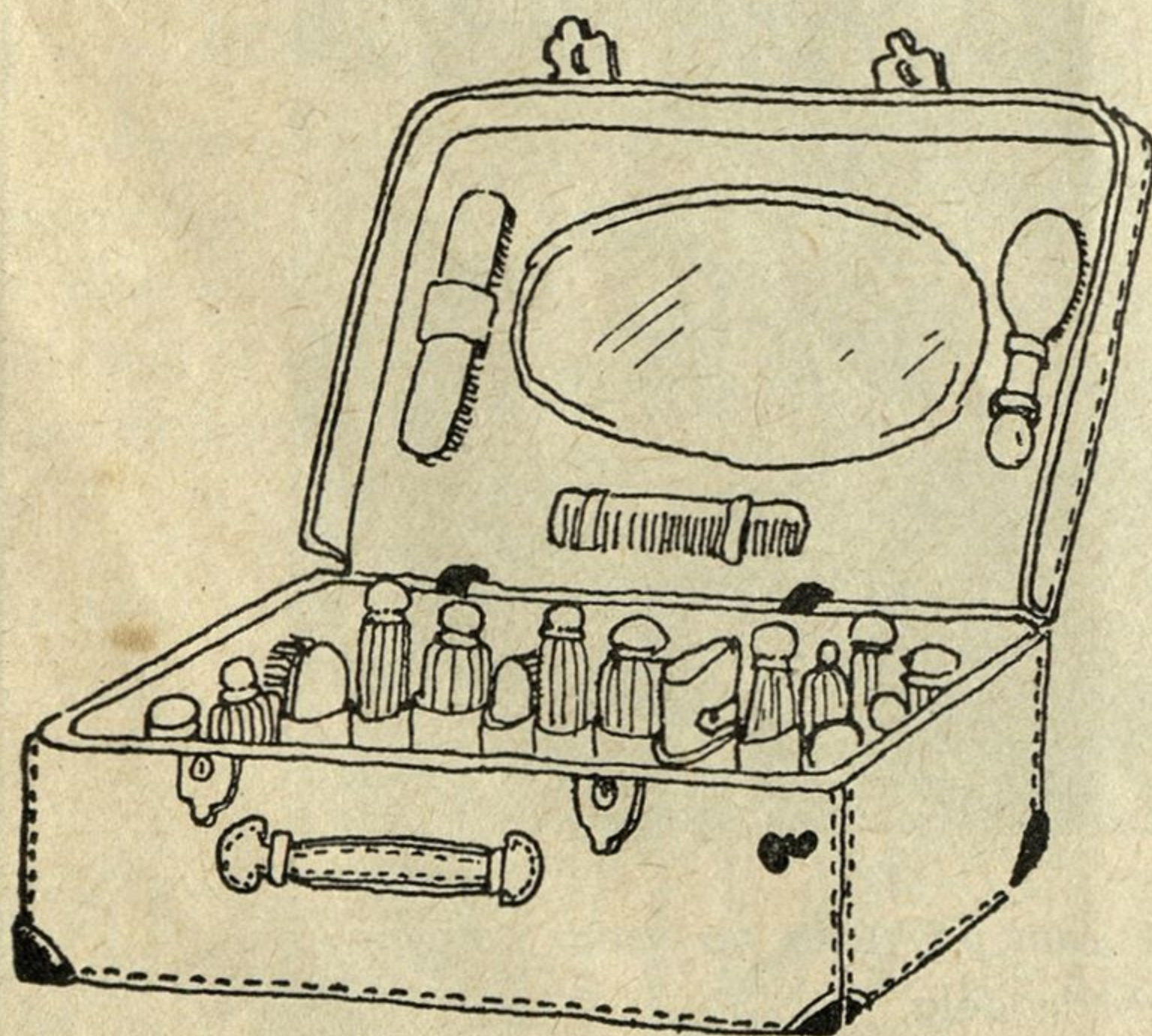
Prerez
napačno naloženega kovčega.

Takole, kakor kaže ta prerez, kovčeg ne sme biti urejen.

Tako se mora urediti potovalni kovčeg.

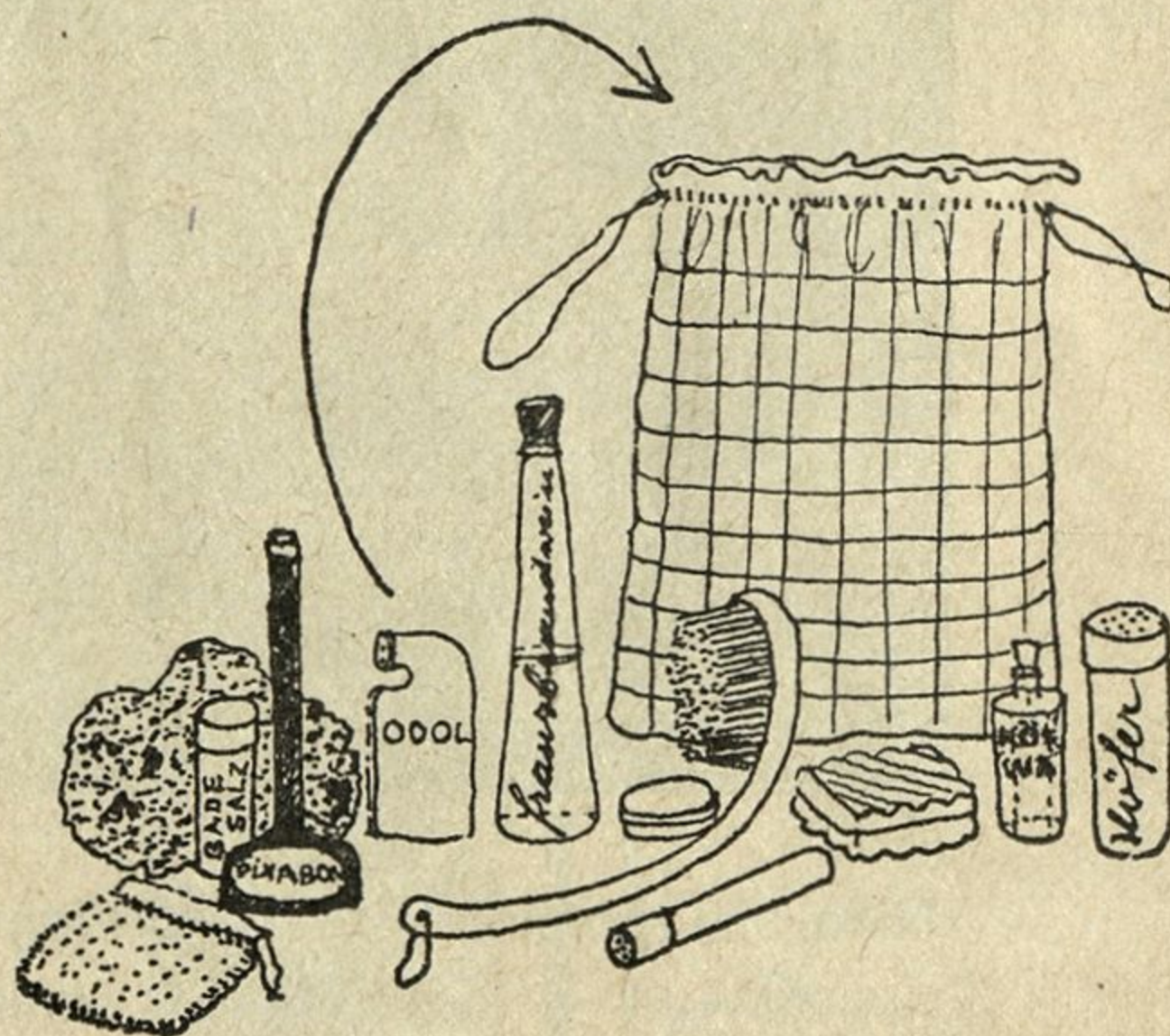
Namesto običajnega neceserja priporočamo preprosto možnjo, v katero se spravijo potrebni toaletni predmeti.

— to bi nam moralo zadostovati za vsako potovanje. Vse, kar je več, je bahavost in v nadlego nam in sopotnikom. Tudi škatlo s klobuki največkrat prav brez potrebe prevažamo, ker nam večinoma povsem zadostuje pokrivalo, ki ga imamo na glavi. Dežnika ne nosimo posebej, ampak ga denimo v kovčeg med obleko. Če je predolg, odvijemo ročaj. Največji nesmisel pa je vzeti na potovanje tudi svojega tička, kužka ali pa mačko. S tem živali ne izkažemo ljubezni, ampak jo samo trpinčimo.

Odprto je tudi vprašanje, ali potrebujemo za potovanje posebno «jedilno košaro», t. j. ali moramo res na potovanju ob čisto neobičajnih urah in neprestano jesti. Vsekakor to trajno krmljenje ni niti lepo niti zdravo. Žemljo s šunko, nekaj sadja ali skodelico kave dobimo v potrebi na vsaki postaji. Termo-steklenice se rade razbijejo, zato je treba z njimi previdno ravnati.

KOLIKO NAJ VZAMEMO S SEBOJ?

Kako naj svojo garderobo prilagodimo potrebam kraja, kjer bomo na dopustu, nam najbolje povedo ljudje, ki so tam že bili. Povsod nam seveda lahko zadostuje manj, kakor je krajevni običaj. Dvomljivo pa je, ali je prijetno večerjati v turistovski obleki, če so vsi drugi v večernih oblekah. Ako pa so kje posebno samolastne navade glede obleke, ni nujno potrebno, da bi se jim mi prilagodili.

KADAR ODPOTUJEMO.

Ako smo si vse predpriprave za svoje poslovanje količkaj pametno uredili, nam dan odhoda ne bo prizadel nikakih preglavic in težkoč. Že dan pred odhodom pazljivo pregledamo polo, na kateri smo si že zdavnaj pred

svojim potovanjem zabeležiti vse važne stvari, ki jih človek sicer v zadnji naglici tako rad pozabi. Po vrsti prečrtamo na seznamu vse, kar smo že opravili, in potem gremo lahko mirno na postajo.

Kaj moram oskrbeti, preden odpotujem?

KAJ POTREBUJEMO NA POTOVANJU.

P r e d m e t i	Kot turist	Kot dober meščanski potnik	V prvovrstnem hotelu
Umivalne potrebiščine	da	da	da
Dvojna garnitura perila	da	/	/
Več garnitur perila	/	da	da
2 para čevljev	da	/	/
Več parov čevljev	/	da	da
1 krilo	da	/	/
2—3 bluze	da	/	/
Več oblek	/	da	da
3—6 parov nogavic	da	da	da
Večerna obleka	/	/	da
1 klobuk, čepica	da	da	da
Več klobukov	/	/	da

BRISAČE IN ČEVLI ZA DOMA.

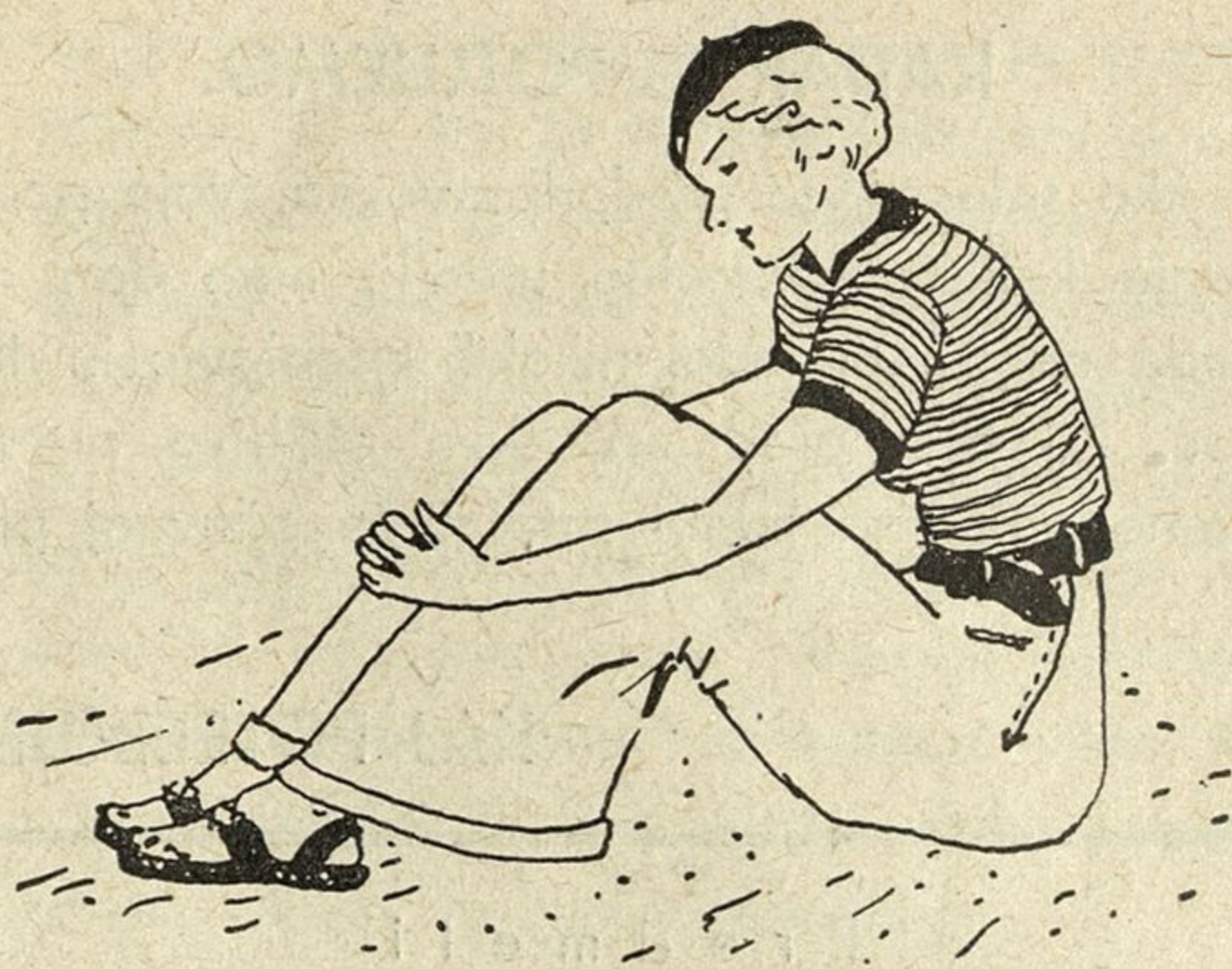
Med predmete, ki jih moramo vselej s seboj vzeti, spadajo tudi brisače. Brisačo pogrnemo v vlaku na naslonilo za glavo, zakaj to naslonilo je glede čistosti vedno dvomljivo. Pa tudi sicer nam utegne čista brisača večkrat prav dobro služiti. Domači čevlji ali copate so tudi na daljših potovanjih zelo prijetni.

Navaditi se pa moramo, da čevlje, ki smo jih sezule, zavijemo v papir — še boljša pa je za to primerna vrečica — in jih denemo v mrežo za prtljago in ne pod klop. Sicer se nam lahko zgodi, da se nam čevlji ob kurilni napravi sežgo. Razen tega jih pod klopjo tudi laže pozabimo. In to je nerodna reč, kajne.

Zobozdravnik
 Telefon plačati
 Mleko odpovedati
 Kruh ..
 Naslov za časopise in
 pošto javiti
 Plin zapreti
 Vodo v kopalnici zapreti
 Oddati rože v oskrbo
 itd.

Taka obleka je neokusna.

Priporočljiva obleka za plažo.

KAKO SE VEDIMO NA DOPUSTU.

Prav malo nam je potrebno, da se prav vedemo. Samo na to se moramo navaditi, da se tudi na gostoljubnem podežlju ravnamo po pravih vedenja, ki je samo po sebi razumljivo v hiši, kjer smo gostje. Predvsem se moramo otresti prevzetnega mnenja, da je «doma vse boljše». Gotovo je mnogokaj drugače. Ali pa je boljše, to je stvar naziranja.

Zato ne bomo sodili o opremi, navadah in običajih tuje dežele. Vsaka taka sodba je kaj lahko prenagljena. Svojih sopotnikov ne bomo preglasno kritizirali. Morda se na potovanju srečamo z ljudmi, ki nas z glasnim govorjenjem, s čudaško obleko naravnost izzivajo, da bi se jim posmehovali. Toda dobro vzgojen človek tega ne bo nikdar storil. Pozabiti ne smemo, da se pravemu orientalcu, ki še nikdar ni videl modernega Evropeca, zdimo mi prav tako čudaški, kakor on nam.

ŠE NEKAJ ZA SKLEP.

Ni še dolgo tega, ko se je smatralo vsako potovanje, vsako letovanje, da, celo vsak celodnevni izlet za izključno predpravico bogatih ljudi. In če za nič drugega, za potovanja in za letovanja je bogataša zavidal tudi najdobrosrčnejši in najdobrohotnejši človek. Da ga zavidava za nekaj, česar sploh ni, to se temu mamelemu skromnemu človeku pač niti sanjalo ni. Kajti kaj naj pomeni bogatemu človeku še tako razkošno potovanje ali letovanje, če mu je to nekaj vsakdanjega, nekaj, kar si lahko privoščijo, kadar koli se mu zljubi in v kakršnem koli

obsegu. Lepo, res lepo je in zares osrečuje samo tisto, kar si je človek tako prav iz dna srca želel, po čemer je hrepenel in o čemer je sanjaril tedne in mesece in si naposled vendarle priboril in omogočil. Trije, štirje stotaki, ki smo jih prihranile dinar za dinarjem, nam bodo za časa odmerjenega dopusta prinesli več veselja, sreče in užitka, kakor bogatašu trije, štirje tisočaki, za katere mu ni treba nič drugega, kakor poseči v žep.

Hudo se moti, kdor meni, da je denar tisti edini činitelj, od katerega zavisi zadovoljstvo potovanja in letovanja. To ni res. Čudovito lepa je naša domovina, in greh bi bil, da bi nosili svoj denar v tujino. Vsaka naša vasica, vsak griček, vsaka dolinica je letovišče zase. Letovišče, v katerem življenje ni nič dražje, kakor v mestu, kjer smo doma. Moti se, kdor misli, da je Rog. Slatina, naš divni Bohinj, Bled ali Planica res samo za tiste, ki imajo polne mošnjčke. Prav povsod lahko živimo skromno in poceni. Pri skodelici kave ali čaši limonade lahko sedimo cele ure na vrtu zdraviliške kavarne in uživamo sonce in godbo. To res ni draga zabava. So pa ljudje, ki jim je tudi ta izdatek odveč. Tem bodi povedano, da bodo 20, 30 korakov dalje našli klopico, kjer bodo lahko brez vsakega stroška s prav istim užitkom prisluškovali zvokom kavarniškega orkestra.

In slednjič: Rog. Slatina, Bohinj, Bled vendar ni samo tam, kjer so veliki in dragi hoteli! Že $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ ure proč od teh središč lahko stanujemo in živimo za 25—35 dinarjev na dan. Če pričnemo pravočasno poizvedovati in iskati in če imamo srečo, pa morda še ceneje.

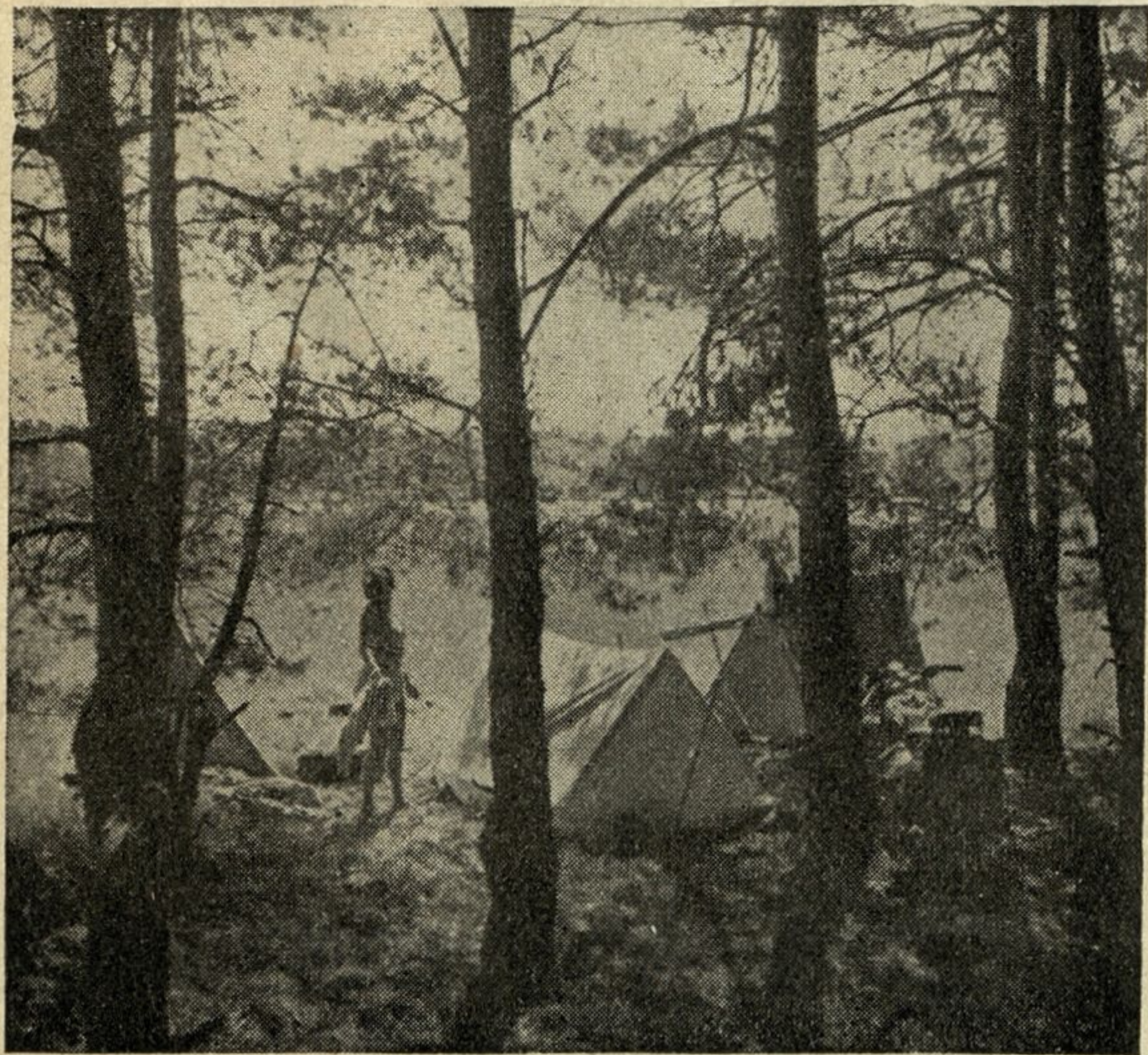
Med oddihom
si zaigramo in
zapijemo
domačo
pesem —

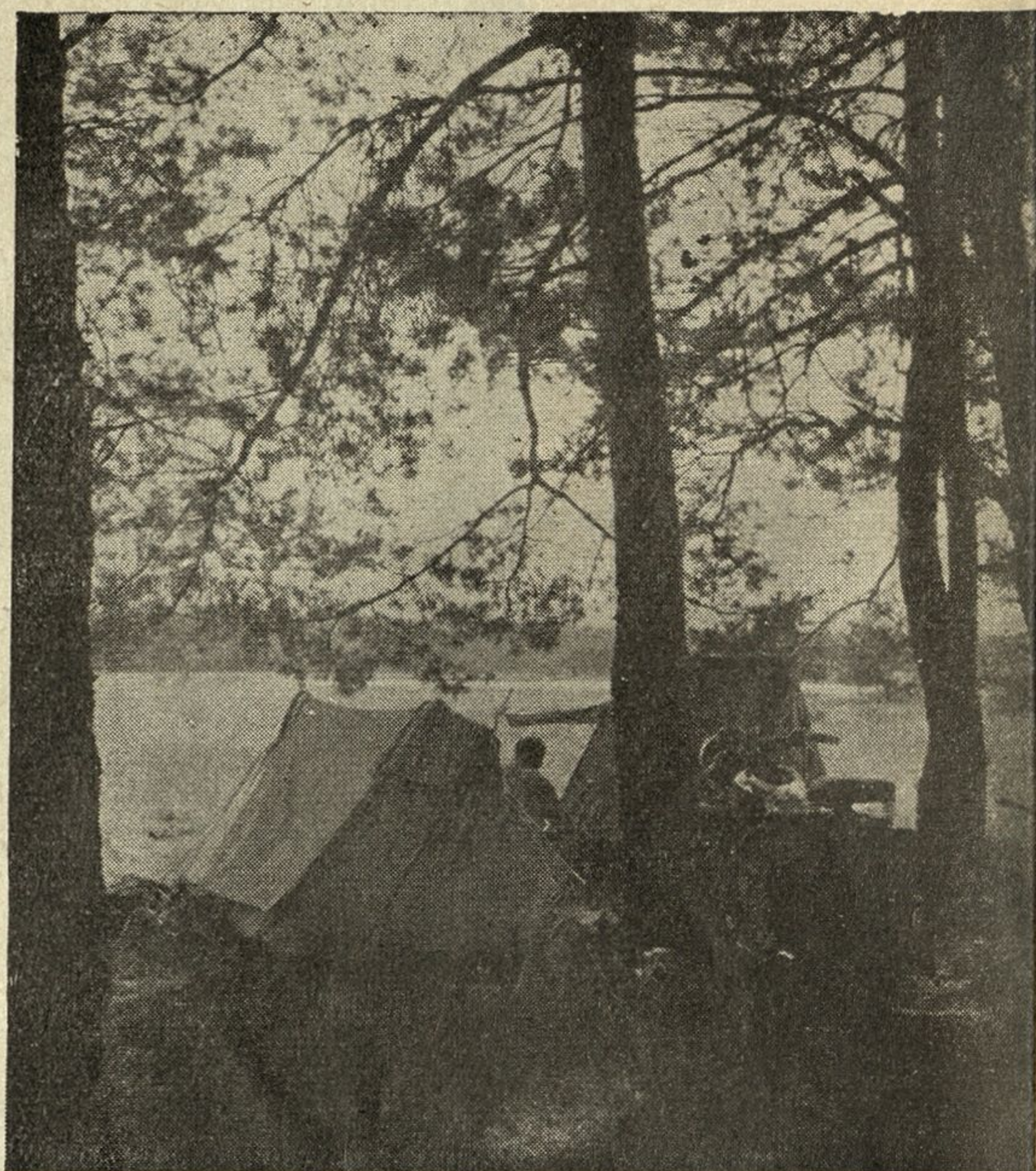
otroci pa
se igrajo
ob vodi.

V marsikateri izmed okoliških vasic naletimo na lične, majhne hišice, kjer živi svoje samotno življenje prijazna, stara ženica. Če ji svojo željo pravilno razložimo, bo kaj kmalu pripravljena, da nam odstopi prijazno sončno sobico za prav majhno odškodnino. Ne sme nas motiti, če se bo najprej branila, če bo ugovarjala, češ da nima dovolj perila, odeje in posode in da njena hiša ni primerno bivališče za mestne ljudi. Ako ji pojasnimo, da za drago sobo nimamo denarja, če ji potožimo, kako zelo so otroci in tudi me same potrebni miru, sonca in zraka, ako končno še pripomnimo, da nam nikjer ni tako všeč kakor pri njej, bo prav gotovo kaj kmalu ugodila naši prošnji. Temraje, če ponudimo, da bomo prinesle s seboj svoje lastno posteljno perilo, morda tudi kakšno odejo in manjkajočo posodo.

Tako preživlja marsikatera mestna družina lepe, užitkov polne počitnice, ki bi si jih pod drugačnimi okolnostmi nikdar ne mogla privoščiti. V isto vasico, v isto sobo se vrača leto za letom. In z vsakim letom jim je ljubša in dražja. Kakor bi prišli domov, jim je vselej, kadar se vrnejo. Ta prinese pestro sliko, oni lep kipec, lično vazo. Na oknih že davno vise ročno vezene zavese. Posteljno pregrinjalo in namizni prt iz močnega domačega platna krasi

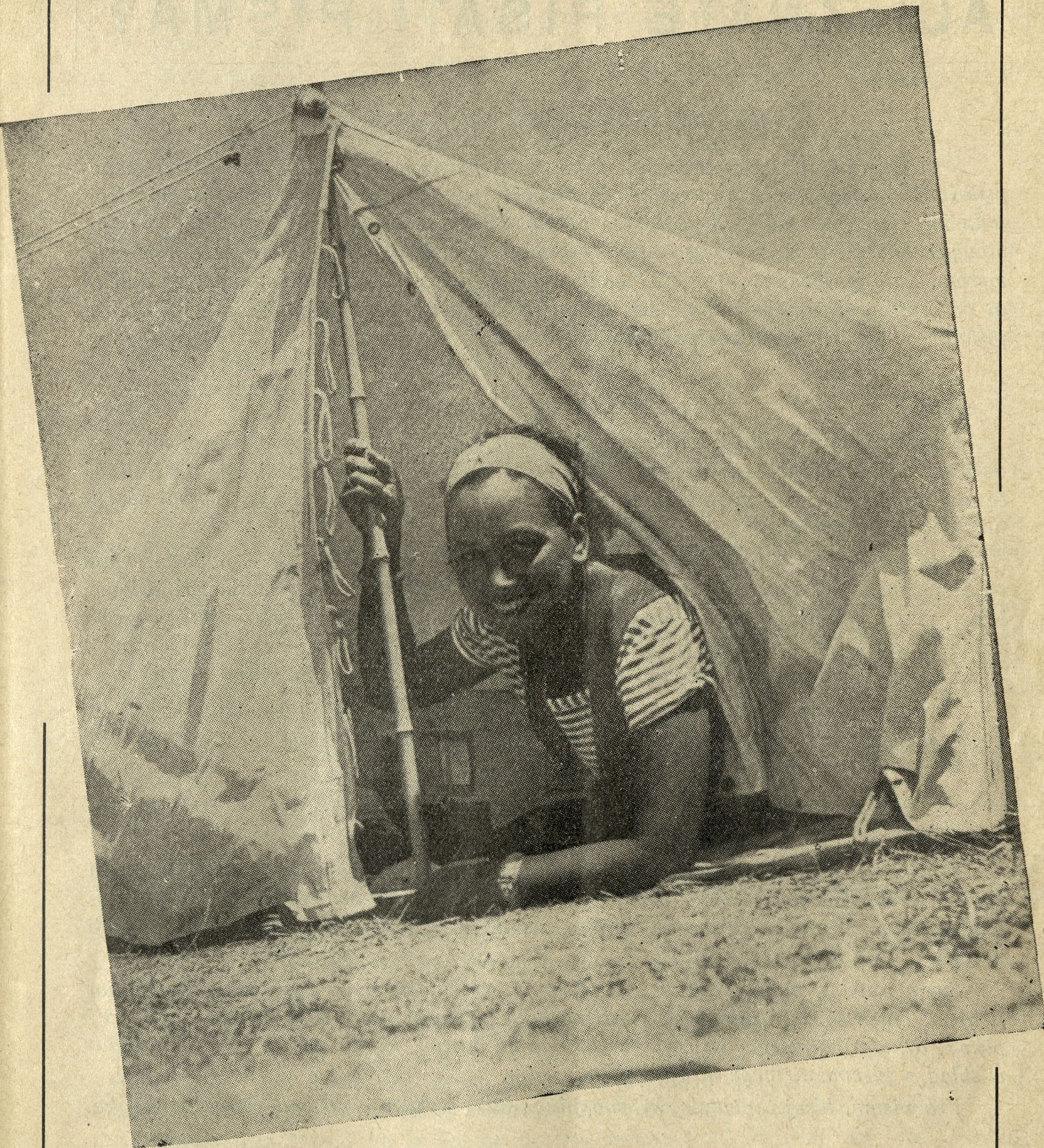

Z majhnimi stroški si lahko uredite letovanje na tak način, kakor nam kažeta zgornji sliki.

pestra narodna vezenina. Vse to daje sobici toplino, vablivo domač izraz. Pred hišo se razprostira travnik, sočnozelen, s tisočermi cvetlicami posejan, za travnikom je gozd, in nad vsem modro nebo in sonce, zlato, toplo sonce. Na klopici pred hišo pa leži muca in zadovoljno prede. Že davno se je sprijaznila z dejstvom, da se za naklonjenost njene stare gospodarice poteguje poleg nje sedaj tudi še troje kodrolasih mestnih paglavčkov. Idila, kakršne nam pač ne more nuditi še tako razkošen hotel. Posnemajte zgled teh družin tudi vi! Poiščite si tak kotiček in spoznali boste, da more biti letovanje tudi majhnemu človeku neizčrpen vir veselja in lepote, zdravja in zadovoljstva.

Kadar Vas v šotoru zbudi jutranje sonce.

ALI ZNATE PISATI PISMA?

Kako uporabljamo pismovnike?

Knjižice, ki podajajo primere, kako je treba pravilno pisati pisma za razne priložnosti, imenujemo pismovnike. Pismovnik je dober prijatelj, zvest svetovalec, toda nič več. Pismovnik ni za to, da bi ga dobesedno prepisovali. Življenje je tako mnogostransko, da se predloga nikoli ne more natančno skladati s poedinim primerom. Zato smatramo pisma, ki bodo v tej knjigi sledila, za izpodbudo, za zgled, in potrudimo se, da jih bomo znali primerno predelati. Potem bomo pisali res dobra pisma, v katerih bo tudi nekaj naše osebnosti.

Vnanjost pisma.

Kadar gremo na obisk, se skrbno oblečemo. Kadar pišemo pismo, ne smemo gledati samo na vsebino, ampak tudi na lično zunanjo obliko. Prav tako je nevljudno, če uporabimo zamazan pisemski papir, kakor če gremo v družbo z zaprašenimi čevlji ali umazanimi rokami.

Prvi vtis, ki ga napravi pismo na prejemnika, je zelo važen in je odvisen samo od zunanosti: od dobrega pisemskega papirja, od kuverte in od pravilnega naslova. Prav na to poslednjo točko moramo posebno opozoriti. Naslov mora biti brezpogojno pravilen in natančen, to se pravi, obsegati mora krstno in rodbinsko ime, naslov (čin, poklic) prejemnika, bivališče, ulico in hišno številko.

Pismo pišimo tako, da ga prejemnik lahko bere. Ne, da mora ugibati, kaj bi poedine besede utegnile pomeniti. Zato pišimo počasi in enakomerno. To koristi tudi mislim pisca, ker postajajo pri pisanju jasnejše.

Pismo mora biti čitljivo.

Vprašanje zase je, v koliko smemo in moramo pri zasebnih pismih uporabljati pisalni stroj. Dandanes lahko večino zasebnih pisem brez pomisleka pišemo s pisalnim strojem. Moramo pa seveda skrbno pisati, se ogibati napakam in pisavo lično urediti.

Samo v nekaj malo primerih je boljše, ako pišemo pismo z roko in ne s pisalnim strojem. To so sožalna pisma, odgovori na taka pisma in prava ljubavna pisma. Torej pisma, v katerih hočemo izraziti posebno topla čustva, ki jih pač le težko spravimo v sklad s pisavo mrtvega stroja.

Vsa pisma, torej tudi tista, ki smo jih pisali s strojem, moramo podpisati z roko.

ZASEBNO DOPISOVANJE S SEBI ENAKIMI.

Prijatelj piše prijatelju in mu čestita k zaroki.

Dragi Miro!

V nedeljo si se torej zaročil!

Daj, da Ti krepko stisnem roko in Ti prav prisrčno čestitam! Tebi in Tvoji izvoljenki tudi.

Da so njeni starši zadovoljni s Teboj, se nič ne čudim. Saj je fant, kakor si Ti, tudi vreden tako lepega in poštenega dekleta.

Srečen bodi, Miro! In glej, da boš prav kmalu vabil tudi na svatbo in da tedaj ne pozabiš name!

Bodi zdrav!

Tvoj Jože.

Dekle piše malo starejši prijateljici k poroki.

Moja ljuba Metka!

Že več dni mislim neprestano na Tebe in sem v duhu vedno pri Tebi. Saj je danes najlepši dan Tvojega življenja! Bodi blagoslovljen, srečen in vesel, tako vesel, kakor si ga le moremo misliti! Naj bo začetek nove, velike sreče, o kateri sva tolikokrat sanjali.

Sprejmi, prosim, moje malo darilce v znak iskrenega prijateljstva. Pozdravi tudi svojega dragega moža. Štejem že dneve, ko Te bom mogla obiskati na Tvojem lepem domu in slišati od Tebe same, kako si srečna.

Pozdravlja in poljublja Te

Ančka.

Teta čestita nečakinji k poroki.

Ljuba Zora!

Prišel je veliki dan. Srečna nevesta bo postala še srečnejša žena. Bolezen me sicer ovira, da ne morem potovati k Tebi, da bi prisostvovala Tvoji poroki. V mislih pa bom vendar vsa pri Tebi.

Danes se začinja novo, nadse pomenljivo obdobje Tvojega življenja. Nove radosti, nove časti Te čakajo. Pa tudi nove dolžnosti; nov, ne posebno lahek delokrog. No, Tvoja stara teta Te zadosti pozna in zato ve, da si dobro izbrala in da se boš v novo življenje prav hitro vživela. Gotovo Te bodo vsi ljudje v Tvoji novi okolici prav tako kmalu vzljubili, kakor so Te vzljubili v starem kraju.

In najvažnejše: Tvoj mož Te odkritosrčno ljubi, je resen, spoštovanja vreden značaj. In to je trden temelj za srečen zakon!

Želim Vama obema, da bi se vedno tako srčno ljubila, kakor se ljubita danes, zakaj ljubezen je vir tiste sreče, ki daje našemu življenju pravo vsebino, pravi cilj in smoter.

Pozdravljam tudi Tvojega moža in ostajam z najlepšimi pozdravi Tvoja teta

Amalija.

Stric čestita nečakinji h krstu.

Draga nečakinja!

Torej danes krstite svojega prvorojenca. Zelo sem ponosen, da mu hočeš dati moje ime. Preveč si ljubezniva, da se na tako lep način spominjaš svojega starega strica. Kako leta tekó! Zdi se mi, kakor da je poteklo komaj leto dni, odkar smo krstili Tebe in potem spraznili steklenico na Tvoje zdravje in Tvojo srečo.

Današnjega slavlja pa se žal ne morem osebno udeležiti. Saj veš: stari revmatični stric res ni za na pot. Po nekaj steklenic najboljšega sem pa vendarle stopil v klet in sem Ti ga poslal. Trčite na zdravje svojega princa in se pri tem spomnite tudi mene!

Malega Mihca seveda tudi nisem pozabil. Kar pa sem pripravil zanj, mu hočem sam položiti v zibelko, ko pridem v prihodnjih tednih v Vaše mesto in Vas obiščem.

Iskreno pozdravlja Tebe in Tvojega moža

Tvoj stric

Miha.

Hčerka vošči materi.

Moja ljuba mama!

K Tvojemu današnjemu rojstnemu dnevu Ti želim iz vsega srca zdravje in srečo. Na žalost ne morem priti in Ti osebno čestitati. Bodi pa prepričana, da sem v mislih vsa pri Tebi.

Majhno darilce Ti prilagam. Naredila sem ga z veliko ljubeznijo in upam, da ga boš vesela. Tako rada bi Ti dala kaj lepšega, kaj dragocenejšega, pa saj veš, da ne zaslužim še toliko, da bi to zmogla. Sicer pa Ti, mamica, ne boš sodila darila po vrednosti, ampak po dobrem namenu! Bodi zdrava, srečna in vesela, moja ljuba mamica!

Presrčno Te pozdravlja in poljublja Tvoja hvaležna, iskreno Te ljubeča hčerka

Vida.

SOŽALJE ZARADI SMRTI OTROKA.

Draga gospa Marta!

Vest o prerani smrti Vašega otročička me je globoko pretresla. Sama sem lani med boleznijo našega sina veliko trpela in zato tudi Vašo žalost, Vašo boleost toliko bolj razumem in presojam. Verujte mi, draga gospa, da iskreno sočustvujem z Vami.

Presrčno Vas pozdravljam.

Vaša

Ana Bizjakova.

Pismo zakoncev prijateljici.

Ljuba prijateljica!

Piševa Ti globoko pretresena in Te prosiva, da sprejmeš najino sožalje k strašni izgubi, ki Te je zadela. Iz vsega srca Ti želiva, da ta kruti udarec čim prej preboliš in da bi se Ti usoda prej ali slej kakorkoli oddolžila za vse te ure žalosti in brolesti.

Morda Ti bo v majhno tolažbo zavest, da velik krog znancev in prijateljev globoko obžaluje smrt Tvojega dragega moža.

Stiskava Ti v boleosti roko in sva Ti na uslugo v vsaki zadevi in ob vsakem času. Tvoja zvesta

Marta in Joško Traven.

ZAHVALA ZA SOŽALNO PISMO.

Cenjeni gospod Novak!

Sočustvo, ki govori iz Vašega pisma, mi je v veliko tolažbo v teh dneh, ki so pač najhujši v mojem življenju. Srčno se Vam zahvaljujem in ostajam

Vam vdani

Ivan Podgoršek.

Mož in žena vabita znanca na obed.

Spoštovani gospod Hribar!

Vaše prijazno pismo me je zelo razveselilo. Iz njega razvidim, da pridete v torek z gospo soprogo v naše mesto. To priložnost uporabim in Vaju oba vabim in prosim, da bi bila v torek opoldne naša gosta. O marsičem se bova lahko pri tej priložnosti pogovorila.

Tudi moja žena se že veseli na prijetno kramljanje z Vašo gospo soprogo.

Z veseljem pričakujem Vaš odziv in ostajam z najlepšimi pozdravi. Milostljivi gospe poljubljam roko.

Vam vdani

Jože Korenjič.

ZAHVALA ZA POROČNO DARILO.

Draga Vera!

Tvoje presrčno voščilo je naju oba prav tako ganilo, kakor naju je razveselilo Tvoje velikopotezno darilo. Kako naj se ti zahvaliva za vse to?

Zelo mi je bilo žal, da nisi mogla priti na svatbo.. Kolikorkrat mi je pogled obvisel na Tvojem prekrasnem darilu, ki so ga prav vsi občudovali, tolikokrat sem bila v mislih pri Tebi. Trdno upam, da Ti bo kmalu mogoče obiskati me na mojem novem domu, da se Ti bova mogla oba osebno zahvaliti.

Dotlej se Ti iskreno zahvaljujem in ostajam s tisoč pozdravi

Tvoja zvesta prijateljica

Liza.

ZAHVALA ZA DARILO OB ROJSTNEM DNEVU.

Dragi nečak!

Tvoje ljubo darilo me je res zelo presenetilo. Nadose sem se ga razveselil ter mu takoj odkazal častni prostor v svoji sobi.

Kako hitro vendar mine čas! Saj še ni dolgo tega, ko si mi jahal na kolenih, in komaj leto, bi dejal, je poteklo od tedaj, ko sem Ti vtaknil v žep birmansko uro.

In zdaj si kar na mah že sam velik, odrastel, že celo rodbinski oče in pošiljaš Svojemu staremu stricu lepa darila.

Da tako prijazno name misliš, je pač častno spričevalo za Tvoj rodbinski čut. Prav srčno se Ti zahvaljujem, pozdravljam Tebe in Tvojo ljubo ženo, pa tudi mamelega Mihca.

Tvoj stric

Milan.

OPRAVIČILO

1. Za otroka, ki je zamudil šolo.

Spoštovani gospod učitelj!

Prosim, opravičite moji hčerki Zorki včerajšnjo šolsko zamudo. Bolelo jo je v vratu in je imela zvišano temperaturo. Bal sem se, da bi ji slabo vreme lahko škodovalo. Zato sem jo pridržal za en dan doma.

Priporoča se Vam

vdani

Rajko Motoh.

2. Zaradi žaljive izjave.

Spoštovani gospod Benko!

Poznava se vendar že mnogo let. Zato upam, da mi ne boste zamerili moje včerajšnje izjave. Bil sem nekoliko vinjen in nisem mogel več tehtati svojih besed, kakor bi bilo treba. Nič mi ni bolj tuje, kakor da bi Vas hotel žaliti ali Vam celo kratiti čast.

Nasprotno! Cenim in spoštujem Vas kot najbolj poštenega soseda in prijatelja. Zato včerajšnje izjave v vsem obsegu preklicujem in sem pripravljen, če želite, to izjaviti tudi pred pričami.

Še enkrat vse iskreno obžalujem in ostajam

Vaš vdani

Riko Lisec.

PROŠNJA ZA PRIPOROČILO

Dragi Miro!

Danes se obračam na Tebe z veliko prošnjo. Pravkar je prišel domov moj sin Marko in mi je povedal, da je dobro napravil zrelostni izpit. Zdaj premišljam, kaj bi mogel za fanta storiti, da bi dobil službo ali vsaj namestitev, kjer bi lahko trgovsko praktical.

Ker si se, dragi Miro, vedno prijazno zanimal za mene in za moje ljudi, Te prijazno prosim, izpregovóri za Marka dobro besedo. Ti si v tesnih zvezah z več velikimi tordkami. In ti tudi veš, da je moj sin zanesljiv, vester in marljiv. Zato ga lahko priporočiš.

Že vnaprej se Ti zahvaljujem za Tvojo pomoč in Te lepo pozdravljam tudi v imenu svoje rodbine.

Tvoj stari prijatelj

Vladimir.

PROŠNJA ZA SLUŽBO

Tordka

«Publicitas» d. d.

Zagreb.

V strokovnih krogih za reklamo sem zvedela, da je Vaše podjetje eno prvih na tem področju v državi. Zato se drznem prositi pri Vas za službo.

Lani sem končala trgovsko visoko šolo v Zagrebu. Stara sem 24 let. Med študijem sem se ukvarjala zlasti z učenjem tujih jezikov in z narodnim gospodarstvom. Že zdaj znam razen slovenščine in srbohrvaščine tudi češčino, francoščino, italijanščino in nemščino. Na področju reklame imam že nekaj izkustev, ker sem kot visokošolka sodelovala pri našem strokovnem glasilu in imela večkrat priložnost, da sem skoro vsak mesec dobila nekaj oglasov in sestavilo oglasno besedilo.

Ta čeprav skromna izkustva v reklamni panogi so me napotila, da sem si izbrala to stroko za svoj poklic, in mislim, da imam zlasti dar za sestavljanje uspešnih reklamnih besedil. Rada bi se izučila v reklamni stroki od vsega početka in sem prepričana, da ne bom imela nikjer drugje lepše priložnosti, kakor če dobim službo pri Vašem podjetju. Če ne gre drugače, sem pripravljena vstopiti za nekaj časa tudi brezplačno.

Z odličnim spoštovanjem

vdana

Vida Globočnikova.

Cenjena tordka!

Rada bi Vas prepričala, da imam vse sposobnosti, ki jih zahtevate za razpisano službo, zato Vam sporočam te-le bistvene podrobnosti o sebi:

Starost: 27 let.

Izobrazba: Gimnazija z maturo in štiri leta trgovske visoke šole. Končala sem jo leta 1933.

Izkustva: Dve leti pri najprej kot strojepiška in potem kot zasebna tajnica gospoda, ravnatelja tordke Dve leti kot zasebna tajnica gospoda, pri katerem sem še zdaj v službi.

V svoji sedanji službi moram biti navzočna pri vseh razgovorih in posvetovanjih, ki so v predsedstveni pisarni te družbe, da potem o njih poročam.

Sposobnosti: Stenografiram po 150 besed na minuto in umem, če je treba, zabeležiti tudi vmesne opazke. Pri tem poslu sem spoznala, da je skrajna natančnost pri delu neogibno potrebna. Moj čistopis je skrbno izdelan in sestavki so v neporečnem slogu.

Ako bi se zame odločili, Vam bo to gospod rad potrdil. Seveda Vas pa prosim, da se ne obračate nanj prej, preden se ne odločite, da me vzamete v službo.

Z odličnim spoštovanjem

Ivanka Kočevarjeva

PROŠNJA ZA PRIPOROČILO.

Velemenjeni gospod doktor!

Kakor sem čul s prijateljske strani, bo tvrdka oddala eno službeno mesto. Ta služba bi ustrezala točno temu, kar sem se učil in v čemer sem se s svojo dosedanjo bogato prakso izpopolnil.

Jutri bom prosil za to službo. Ker mi je znano, velemenjeni gospod doktor, da ste v dobrih zvezah s to tvrdko, Vas prosim, da bi blagovolili napisati priporočilno pismo gospodu ravnatelju Kisiču, da se mu morem osebno predstaviti. Drugače je pri tako veliki tvrdki zelo težko priti do odločujočega gospoda.

Saj me poznate, gospod doktor, in veste, da ne boste priporočili nevednega prosilca.

Najlepše se Vam že vnaprej zahvaljujem za Vašo ljubeznivost in ostajam z lepimi pozdravi

Vam vedno vdani

Josip Mahovec.

PROŠNJA ZA POSOJILO.

Pismo prijatelju. — Pri takih prošnjah ne smemo nikoli trkati na usmiljeno srce in kazati, da smo usmiljenja potrebni. Lahko omenimo, da je dotični, katerega prosimo, znan kot človek, ki rad pomaga, v glavnem pa povejmo, čemu posojilo potrebujemo in kakšno jamstvo ponujamo zanj.

Dragi Jožko!

Pred nekaj dnevi mi je bil ponujen stroj, ki bi ga jaz v svojem obratu lahko prav koristno uporabljal. Naročil imam več ko dovolj, tako da včasih le težko dodržujem dobavne roke, ker nimam zadosti strojev.

To pot gre za poseben priložnostni nakup, zakaj stroj je globoko pod vrednostjo na prodaj. Toda na žalost se mora plačati takoj v gotovini. Jaz pa imam svoj denar naložen v surovinah, tako da nimam potrebne vsote na razpolago. Gre za 20.000 din.

Ali bi mi mogel posoditi ta znesek Ti? Plačal bi Ti primerne obresti, dal bi Ti potrebno jamstvo in se zavezal, da Ti denar vrnem v štirih mesecih.

Prosim Te, da mi čimprej odgovoriš, da mi stroja ne pobere izpred nosa konkurenca.

Iskreno Te pozdravljam jaz in moja rodbina.

Tvoj

Ivo.

Četrty opomin.

Tvrdka pošlje majhno tiskovino s sliko psička. Na tiskovini je tole besedilo:

Ta-le kuža je zelo brihtna žival.

On Vam bere vsako Vašo željo iz oči.

Prinese Vam vsako reč, ki jo želite.

Tako razumne so njegove oči, da mu lahko potožite vse svoje težave. Z Vami bo delil vse bridkosti — in vse veselje. Če hočete, bo skočil za Vas v vodo.

Torej vse bo storil, kar mu boste naročili.

Samo nekaj ga ne moremo priučiti.

Vse smo že poizkusili, pa nič ne pomaga. Naših dolgov ne žre in ne žre, četudi je več dni brez jedi.

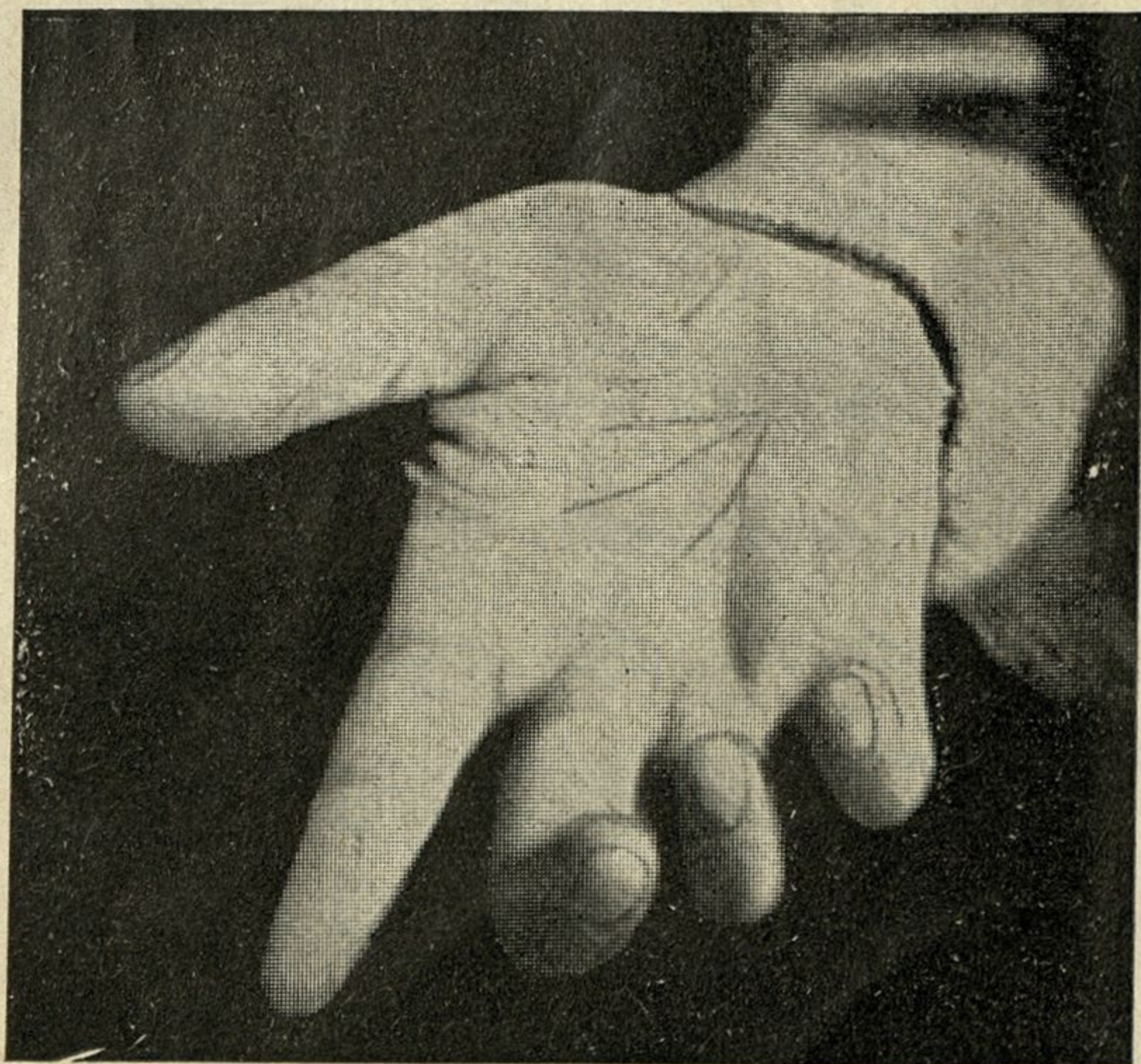
Ker pa moramo vsaj nujne dolgove poravnati, Vas prosimo, da nam nakažete 1268 din.

Z odličnim spoštovanjem

Peti opomin.

Tvrdka pošlje spet majhno tiskovino s sliko odprte roke. Na prvi strani je slika odprte roke in debelo tiskano besedilo:

Odprto roko imamo za Vas, če ... nam še danes plačate že davno zapadli faktorni znesek 1268 din.

Hvala naprej!

Z odličnim spoštovanjem

Deveti opomin piše odvetnik.

To je res primer izredno potrpežljive in kulantne tvrdke, obenem pa primer, kako se vzlic vljudnosti lahko uspešno opominja.

Odgovori na opomine.

Odgovori naj bodo vljudni. Povejte v njih vzroke, zakaj niste mogli plačati, pokažite dobro voljo vsaj z nakazilom delnega zneska, oprostite se in prosite za kratek odlog. Tega roka pa se morate držati, drugače je to nečastno.

P. n.

uprava

v Ljubljani.

Prosim, oprostite, da še nisem nakazal(a) zapadle naročnine za revijo Imel(a) sem zadnje mesece izredne nujne izdatke, ki jih nisem pričakoval(a). Obljubljam Vam, da storim svojo dolžnost prihodnjega prvega.

Z odličnim spoštovanjem

N. N.

P. n.

uprava

v Ljubljani.

Nerodno mi je, da še nisem poravnal(a) svojega dolga vzlic Vašemu že četrtemu, a vendar tako prizanesljivemu opominu. Oprostite: nisem in nisem mogel (mogla) zaradi nastalih slabih razmer. Potrudil(a) se bom, da pošljem čimprej, gotovo pa v enem mesecu. Obenem prosim, da mi revije ne ustavite, ker mi zelo ugaja in sem že nekaj let naročnik(ca) ter hočem pošteno plačati.

Vnaprej se Vam zahvaljujem za Vašo potrpežljivost in ostajam

z odličnim spoštovanjem

N. N.,

P. n.

uprava

v Ljubljani.

Pet opominov ste mi že poslali, jaz pa še zmeraj odlašam s plačilom. Priznam, da je bila kriva deloma moja malomarnost, deloma pozabljivost, nekoliko pa tudi nestalnost mojih dohodkov. Zato oprostite, prosim.

Hkrati Vam istočasno nakazujem din v popolno poravnavo (v delno poravnavo, ostanek pošljem v kratkem).

ali

Prosim, ne izročite me advokatu, ker bom vse poravnal(a) v teku enega meseca.

Z odličnim spoštovanjem

N. N.

Reklamacije.

Tudi reklamacije naj bodo vljudne, ne osorne in očitljive.

Ne pišite na primer:

Upravi

v Ljubljani.

Več kakor čudno se mi zdi, da (spet) nisem prejel(a) Vaše revije, čeprav jo točno plačujem. Mislim, da je tudi Vaša dolžnost, da mi jo redno pošiljate.

S spoštovanjem

N. N.

Vsaka uprava gleda skrbno na to, da dobivajo naročnice svoj list redno. Ako ga kdaj ne dobe, se je izgubil ali pa ga je kdo drug prevzel, a ga ni oddal naslovnici. Če ga v 14 dneh ne prejmete, pišite takole:

P. n.

upravi

v Ljubljani.

Sporočam Vam, da zadnje številke Vaše revije nisem doslej prejel(a). Najbrže se je na pošti kje izgubila ali vsaj zakasnila. Hvaležna(-žen) bi bil(a), ako bi mi poslali drugo. Za to se Vam že vnaprej zahvaljujem.

Z odličnim spoštovanjem

N. N.

Naročnica revije ni prejela poslanih nagrade. Vedite, da dajejo listi nagrade zato, da naročnike z darili čim bolj priklenejo na list. Zato se bo vsaka uprava potrudila, da nagrado v redu odpošlje. Zato nikar ne dvomite o poštenosti uprave in ji ne pišite nevljudnega pisma. Dobra beseda več zaleže kakor osorna in surova. Pazite samo na to, da boste pravočasno opozorili, da nagrade niste dobili. Napišite:

P. n.

upravi

v Ljubljani.

Sporočam Vam, da nagrade, ki mi gre po izpolnitvi pogojev, še nisem prejela. Nikakor ne mislim, da bi me bili Vi prezrli ali mi pozabili nagrado poslati, ker poznam vestno in točno poslovanje v Vaši upravi. Pač pa se je lahko na pošti izgubila ali zakasnila, saj nisem poslala priporočnine. V drugič bom to storila. Oprostite, da Vas s tem sporočilom nadlegujem.

Z odličnim spoštovanjem odana

N. N.

ZASEBNO DOPISOVANJE S PREDSTOJNIKI.

Voščilo za novo leto.

Spoštovani gospod banski svetnik!

Dovolite, da Vam iskreno voščim srečno novo leto in Vam izražam svojo posebno odanost. Naj bo novo leto za Vas, gospod banski svetnik, in za Vašo ugledno rodino leto veselja in napredka. Izpolnijo naj se Vam vse Vaše želje.

Z najodličnejšim spoštovanjem

vdani

Fran Zajec.

Čestitka za jubilej.

Visoko spoštovani gospod profesor!

Čez nekaj dni boste praznovali svoj 30 letni službeni jubilej. Zato čutim srčno potrebo, da se tudi jaz pridružim širokemu krogu voščilcev ter Vam iz vsega srca čestitam.

Kdor je bil tako srečen kakor jaz, da se je smel šteti med Vaše sodelavce, ve, kaj je pomenilo teh 30 let neutrudnega dela v službi splošnosti. Naj nam bo dano, da bi Vas še mnogo, mnogo let videli v delu kot svojega mojstra in svoj vzor!

V odkritem spoštovanju

ostajam Vaš vdani
Boris Praprotnik.

Čestitka k odlikovanju.

Veledenjeni gospod svetnik!

Dovolite, da Vam v svojem in v imenu svoje žene najiskreneje čestitam k Vašemu zasluženemu visokemu odlikovanju.

Vedno Vam vdani
Jurij Malnar.

Zahvala za povabilo.

Veledenjeni gospod ravnatelj!

Vaše cenjeno povabilo za 16. t. m. nama je v izredno veselje in čast. Zahvaljujem se Vam v svojem kakor tudi v imenu svoje soproge. Vabilu se bova odzvala rada in točno.

Z odličnim spoštovanjem sem

Vaš vdani
Viktor Vašič.

Prošnja predstojniku za izreden dopust.

Spoštovani gospod ravnatelj!

Oprostite, da Vas danes nadlegujem s prošnjo. Gre za zadevo, ki je zame zelo važna. Moja teta, skoraj 70 let stara gosa in moja edina sorodnica, ki jo še imam, je nepričakovano hudo zbolela. Zato bi se rada peljala k njej, da jo vsaj nekaj dni negujem in odredim najnujnejše glede njenega gospodinjstva.

Prosim torej za dopust treh do štirih dni. Ostala bom tam samo tako dolgo, kolikor bo nujno potrebno, potem pa se bom takoj vrnila na delo.

Prosim za skorajšnjo ugodno rešitev svoje prošnje in se priporočam

z odličnim spoštovanjem

Nežika Tavčarjeva.

LJUBEZENSKA PISMA.

Boječ mladenič bi rad povedal dekletu, da čuti zanjo več kakor dober znanec ali prijatelj. Tako boječih mladeničev je sicer dandanes malo, so pa vendarle še taki fantje, ki se zatekajo k pismu, da povedo oboževani deklici to, česar si ustno ne upajo, bodisi ker ne najdejo takoj pravih besed, bodisi ker jih vsakokrat zapusti pogum.

Draga gospodična!

Precej časa se že pozna in dobro razumeva. Zdi se mi tudi, da naju vprav medsebojna simpatija tolikokrat privede v isto družbo. Jaz vsaj iščem povsod pri-

ložnost, da bi Vas našel. Pa vselej so zraven še drugi ljudje, tako da Vam ne morem nikoli povedati, kar nosim že tako dolgo v svojem srcu. Kako Vas cenim in spoštujem, ste gotovo že opazili. Srečen bi bil, če bi vedel, da ste tudi opazili, kako rad Vas vidim in da sem ves zadovoljen in vesel, če sem le v Vaši bližini.

Gospodična, dajte mi priložnost, da bom nekaj uric sam z Vami. Rad bi Vam med štirimi očmi povedal, kaj čutim za Vas, rad bi Vam razodel najslajše čustvo, ki me osrečuje, odkar nosim v mislih in v srcu ideal svoje ljubezni. In ker ste ta ideal Vi, gospodična, se mi zdi to nekaj tako velikega in moja misel na to tako smela, da si jo upam komaj zapisati.

Ako čutite v sebi le trohico tiste ljubezni, ki mene vsega preveva, mi privoščite kratek sprehod ob Svoji strani ali kakršen koli sestanek, da Vam popolnoma odkrijem svoje srce.

Kako srečen bom, ko prejmem Vaš odgovor in Vaše sporočilo, kje in kdaj Vas smem pričakovati!

Srčno Vas pozdravlja

Vaš odani
Pavel Linkar.

Dragi gospod Pavel!

Mlada sem še, pa vendarle mislim, da nisem v zmoti, če Vas imam za dobrega, značajnega človeka.

Samo zato Vam na Vaše pismo tudi odgovarjam.

In samo zato Vam povem, da Vas tudi jaz rada vidim, da sem vesela in srečna, kadar koli se mi približate.

Jutri popoldne od treh dalje bom doma. Če pridete, pojdem rada z Vami na izprehod.

Lepo Vas pozdravljam.

Minka Levčeva.

Fant piše dekletu, ki ga na ulici večkrat sreča in občuduje, pa bi se rad z njo bliže seznanil.

Veledenjena gospodična!

Vsak dan se srečava. Občudujem Vas in na vso moč se trudim, da bi ujel vsaj en sam Vaš pogled in da bi kakor koli že navezal pogovor z Vami. A zaman je vse moje prizadevanje. Vzlic temu pa še vedno upam. Saj ste se mi vtisnili v srce, da moram nenehoma misliti samo na Vas.

In sedaj sem izsledil možnost, da Vam lahko pošljem tole pismo. Zavedam se, da ni v redu, da se Vam na ta način približujem. Toda sami veste, da drugače ne morem. Zato Vas prosim, ne jezite se zaradi tega name!

Tako srečen bi bil in Vam tako hvaležen, če bi mi privoščili vsaj skromno urico kramljanja. Prišel bom, kadar me boste poklicali in kamor koli boste želeli.

Roko Vam poljublja

Rajko Slanič,
prokurist.
Dolgi pot 8.

Veledenjeni gospod prokurist!

Zelo iznajdljivi ste, da ste tako hitro izsledili moj naslov. Da lahko presodite razliko med resnično in pa idealno podobo, kakršno ste si menda ustvarili o meni, pridem na kratek pomenek v četrtek okrog 6. ure v kavarno «Zvezda».

S prijaznim pozdravom

Eva Lokarjeva.

Ljuba Marija!

Včasih pride tak dan, ko moram nekomu povedati, kako mi je pri srcu, ko ne morem obdržati zase svojih skritih misli in svojega hrepenenja. Zato Vam pišem to pismo, ker Vam moram povedati, kako samotni in otožni so taki dnevi.

Vidim Vas, kako mrščite obrvi, kako se neverno smehljate in se čudite, da more tako uravnovešen, stvaren, zadirčen, strupen in celo več ali manj ciničen človek pisati tako pismo. Kaj hočete — saj jutri se bom morda na vse te besede jezil.

Danes je sonce v moji sobi, ptički pojo pod mojim oknom. Vse naokrog po zemlji opojno diši. Zemlja se prebuja in diha vsa spočita. Pomlad je tu. In Vi imate radi svetlobo, rože na vrtu in cvetje na drevju. Premišljujem o Vas in o sebi. Veliko let živiva drug zraven drugega, skupaj sediva v isti pisarniški sobi, prijatelja, celo dobra tovariša sva si. In vendar sva tako daleč vsaksebi. Ta prijateljska in tovariška vez je tista stena, ki naju ovira, da si ne moreva povedati, kar nama leži na srcu. Danes, ko je pomlad, pa me ni sram povedati, da presanjam veliko noči z Vašo podobo v srcu. V takih urah bi Vas rad imel. Kakor vitez v romantičnih časih, bi pokleknil pred Vas, poljubljal bi Vam bele roke in vsak prst posebej in Vam prisegel, da se bom boril za Vašo srečo. Mehke svilene preproge bi razgrnil pred Vaše noge. Rdečih rož bi Vam natresel. Nad Vami bi razpel modri baldahin, s svetlimi zvezdami posejan. V lase bi Vam vpletel sončne žarke. In slavčke bi najel, da bi Vam peli. Pripovedoval bi Vam pravljice o ljubezni in sreči.

Take sanje prihajajo vse te dni in noči.

Ali se še spominjate dneva, ko sem nekoč klečal na travi in ste me vprašali, kaj iščem, pa sem Vam odgovoril, da sem izgubil ljub spomin, in ste mi ga pomagali iskati. Jaz pa sem skrivaj trgjal cvetke po sledovih, ki jih je pustila Vaša noga. In še danes hranim te nežne cvetke. — Takšen sem — in ne morem za to! Taka je moja ljubezen do Vas.

Nikoli bi Vam vsega tega ne mogel povedati iz oči v oči. Rajši bi nosil to svojo veliko ljubezen in to svoje hrepenenje do konca dni. Rajši bi trpel noč in dan, kakor da bi Vam povedal reči, ki bi se jim smejali. Bilančne knjige in ropot pisalnih strojev ne dopuste, da bi govorilo srce. Toliko vsakdanjih stvari leži na poti.

Ljuba Marija, danes pa Vam moram povedati, da Vas imam rad. Če tega pisma ne bom odposlal, potem ne boste nikdar o tem izvedeli. In kaj bo z mojim ponosom, če se boste smejali tem besedam? Tega ne bom prenesel in nikoli več Vas ne bom videl. Odšel bom. Poiskal si bom delo v drugem kraju.

Vaš Boris.

Tega pisma Boris ni odposlal. Bal se je posmeha. Celo samec je ostal. Marija pa se je poročila z drugim, čeprav je Borisa ljubila iz vsega srca. Oba sta nesrečna in hrepenita drug po drugim. In vse to samo zaradi neumnega ponosa in ker sta se bala posmeha. Samo kratkega priznanja je bilo treba, ali pa, da bi bil Boris to pismo odposlal, pa bi bila dva človeka najsrečnejši par na svetu. To naj Vam bo v pouk, da, kadar Vam je srce polno, ga pustite, naj govori. Kajti neutešeno hrepenenje je huda pokora za namišljeni ponos.

Pismo dekleta zaročencu, ki je brez službe.

Dragi Janko!

Morda se boš začudil, da Ti pišem, ko se vendar vsak dan vidi in si lahko vse poveva, kar imava na srcu. Ampak prav to, kar nama najbolj leži na srcu, gre večkrat težko čez ustnice! Ne ustraši se, iz mojega pisma ne boš izvedel nobene

strašne tajnosti. Vse, kar bi ti hotela napisati in kar se mi morda ne bo posrečilo, niti da bi zapisala, sem Ti prav za prav že večkrat povedala. Toda rada bi se Ti pošteno, iz vsega srca spovedala — pa se mi nikoli ne posreči. Vselej me ostraši Tvoj strogi, začudeni pogled, v katerem berem sum, da govori iz mene samo sočutje s Teboj in prizadevanje, da bi Te potolažila. To pa ni res! Verjemi mi, Janko, da v moji ljubezni ni niti sledu takega prizanašanja.

V moji ljubezni! Vidiš, kako se bolje, svobodneje piše, kakor govori: prvič sem zdajle imenovala svoje čustvo do Tebe odkrito s pravim imenom. Vselej, kadar sem Ti hotela to povedati, česar si niti Ti nisi upal reči, me je zadržala neka čudna bojzljivost. Veš, neka taka velika odgovornost. Ljubezen — to je vendar nekaj tako velikanskega in tako močnega, da ji le v neki zadregi in s skrbmi odpiramo vrata svojega malega življenja. To je, kakor da bi priletel k nam, v naš vsakdanji dom, nenadno velikanski, krasen ptič. Radi bi mu zabranili, da bi ne videl naše revščine. Bojimo se, da bi se ne zadel ob nizki strop in se ranil. Če se rani ali umaže pri nas perot, odleti in se nikoli več ne vrne. Radi bi mu vse stanovanje okrasili. In sonce bi moralo sijati k nam. Cel nov svet bi mu radi ustvarili, da bi se ne čutil pri nas tujca. Ampak to je težko, če je človek reven. Strašno težko, fant! Tega Ti vendar ni treba praviti.

Čudno je to; vendar me prej, preden sva se seznanila, ni prav nič težilo, da sem revna. Zdaj pa včasih tako hrepenim, da bi imela nekaj denarja! Najela bi majhno stanovanje. Kupila bi nekaj pohištva in posode, zastore... vse seveda čisto preprosto. Toda ne na obroke! Poznava se že pet let, in ves ta čas se mi še ni posrečilo, da bi si prihranila za vse to, kar bi hotela za naju dva nabaviti. Seveda bi Ti tega od mene ne sprejel. Kakor da je to Tvoja krioda, če imam jaz službo, Ti pa ne! Boli me, ker se zaradi teh reči tako razburjaš in da Ti to brani, govoriti z menoj o tem, da se bova nekoč vzela. Zakaj moram biti za Tebe samo «slabotna ženska» in ne Tvoj prijatelj? Te težave so vendar samo prehodne. Ali pa misliš, da bo ostalo večno tako? Ali res ne verjameš, da bo tak človek kakor Ti tako energičen in sposoben, večno ostal «za plotom»? Ne delajmo iz sebe mučnikov! Saj ti in jaz nisva edina na svetu v takem položaju. Neka rešitev se bo že našla!

Pomisli, dragi, da bo res prišel nekoč čas, ko bova skupaj stanovala. Da Ti ne bo treba več romati iz stanovanja v stanovanje. Da bova zvečer sedela skupaj pri topli lastni peči, vsak s knjigo v roki, v taki bližini in takem ozračju, kakor si ga le moremo misliti v najlepši predstavi.

Vse to bo, samo da najdeš službo! V to verujem in bi želela, da bi veroval tudi Ti.

Rada Te bom imela vedno, vse dni. In prav zato mi moraš obljubiti, da mi boš odkritosrčen. Mislím, da bi možu lahko vse odpustila, samo laži ne! Ti si mi bil zmerom odkrit, nikoli nisi prišel z neumnimi pokloni in nisi hotel biti pred menoj več, kakor si v resnici. Nikoli nisi igral prosilca, niti Dona Juana. Hvaležna sem ti za to.

In vendar tiči ravno tu nevarnost za najin odnos, o kateri se nikoli ne upam pogovoriti s Teboj. Zakaj se vase zapiraš in mi iskreneje ne zaupaš svojih neuspehov? Včasih se mi zdi, da meče senco med naju ravno to, da jaz delam, Ti pa za zdaj ne moreš. Drugikrat se spet bojiš, da bi plačala malenkosten račun, vsako še tako majhno darilce sprejemaš tako, da me boli. Veš, sem vendar samo ženska, četudi dober prijatelj, in trpim, če se kaj med naju postavi. In tudi če sem ženska, si ne nadevaj maske nebrižnosti, da bi se morda ne zmanjšal v mojih očeh s tem, ako bi tožil. Kako nespametno je to — saj sem Ti tako blizu, da naju more to samo še bolj zvezati. Tako sem srečna, da sva se našla, ravno midva. Kako enolično

in brez smotra bi bilo to žiotarjenje brez Tebe! Nikoli več ne bom ničesar podobnega izgovorila niti napisala, toda imeti moram občutek, da se lahko na Tebe zanesem tako, kakor Ti na mene.

Verujem, da si moreva svojo bodočnost pripraviti večjidel sama. Gradiva jo s pogumom, z razumom — in z ljubeznijo!

Mi boš kmalu pisal? In prav to, česar bi si mi morda ne upal reči v oči? Moje najlepše misli so s Teboj.

Zdenka

P. S. Pletem Ti pulover, lep, moder. Hotela sem Te presenetiti, ampak danes tega nisem mogla zamolčati.

Moja Zdenka!

Prav si imela. Življenje se pričinja takrat, ko čutimo, da smo srečni. To, kar je bilo prej, je bila samo predigra k življenju. Vesel sem, da veruješ v to, kako znam vzeti življenje pravilno v roko. Trdno verujem, da bom nekega dne izstopil iz vrste teh, katerih roke niso imele priložnosti, da bi se ljubkale z delom. Vem, da bo to kmalu.

In potem? Potem pojdem kakor po navadi k Tebi, z isto ljubeznijo, toda z novo, večjo vero v svojo srečo. Iskreno Ti bom stisnil roko in Ti prav po tihem povedal, kako Te imam rad.

Vselej, kadar se trudim, da bi našel službo, vidim Tvojo sliko pred seboj. To je lepo, če najde mož v današnjem času, ko ljudje tako naglo žive in pozabljajo, ženo, ki zna iskreno in nesebično ljubiti.

Draga Zdenka! Zahvaljujem se Ti za Tvoje zaupanje, ki me je okrepilo za novi boj za existenco. Vesel sem, da sem v Tebi našel vdanega tovariša in popolno ženo. Danes zvečer, ko se snideva, Ti bom z besedami potrdil to, kar sem Ti tukaj napisal.

Na svidenje se veseli Tvoj

Janko.

Moja draga Vera!

Pravkar je bila tukaj Zora in mi povedala, da imaš skrbi za mene. Smejal sem se temu, čeprav mi v resnici ni bilo na smeh. Morda je to tudi ona čutila. Bila je k meni nenavadno ljubezniva in mi je skušala dati poguma, kakor bi jo bil za to prosil.

Toda res ni vzroka, da bi se zaradi mene vznemirjali: imam trdo glavo in bom gotovo z njo nekam prodril. Ko bi bil takoj dobil službo, bi si bil — morebiti — še bog ve kaj o sebi domišljal. Bilo bi, kakor da so ljudje komaj čakali na mene in na moje delo. No, v tem pogledu sem torej lahko čisto miren.

Ko sem včeraj slišal, da je Rudi dobil službo, na katero sva midva polagala vso svojo nado, sem šel takoj k njemu. Nalašč se nisem niti minuto obotavljal, ker sem mu hotel pokazati svoje prijateljstvo prav v trenutku, ko bi on čutil, da me je odrinil — seveda nehote. Ni si mi upal pogledati v oči, ko sem mu roko podal. Ali ga je bilo sram, ker mi ni povedal, da se tudi on udeležuje natečaja? Jaz sem mu to tudi zamolčal. Torej si nimava kaj očitati. Vprašal me je, ali mi more s čim pomagati. Rekel sem mu, da ima v današnjih časih vsak dovolj opravka s samim seboj in mora biti vesel, če se sam vzdrži nad vodo.

Potem nisem več mogel priti k Tebi. Vedel sem, da me čakaš. Stopil sem v telefonsko celico, da bi Te poklical. Toda nisem imel moči za to. Povesil sem slušalko, in dinar mi je padel nazaj. Zdaj si zanj vsaj lahko kupim znamko za odgovor in jo priložim k prihodnji prošnji za službo.

Draga Vera, boril se bom naprej. Vera, govoril sem o sebi, o svojem, ne o najinem boju. Morda si me že razumela, in bi si lahko prihranil nujnost, povedati ti to izrečno: da je to pismo v slovo. Ne morem in ne smem Te pustiti, da bi vse to preživiljala z menoj. To mi je bilo hipoma jasno v tistem trenutku, ko sem spet povabil slušalko in sem z dinarjem v roki odhajal iz telefonske celice. Preveč si dobra, preveč polna vere v živiljenje, kakor da bi Te pustil, da še dalje deliš z menoj vso bridkost.

Prečitaj dobro tole pismo. Vera, in ga preišljuj! Ne hiti z odgovorom! Ne smem na Tebe misliti, ne smem se niti spominjati na Tvojo sliko, sicer bi bil nezmožen za tak sklep: Vera, nočem Te več izpostavljati vsem tem negotovostim, ki me še čakajo — rajši bom sam.

Hvala Ti, moja dobra, nežna, zlata Vera, za vse, kar si mi dala in kar bi mi bila še darovala iz polnosti svojega srca. Rad sem Te imel od prvega trenutka, ko sem Te zagledal in slišal Tvoj glas. Toda usoda se je z menoj ponorčevala in mi nastavila past: prav zdaj je dobil službo, od katere sem si toliko obetal za naju oba, najin prijatelj Rudi, katerega poznaš ravno tako dolgo kakor mene, katerega ceniš in kateri ima že rešeno svojo bodočnost.

Zbogom, Vera; pozneje, danes ponoči, bom vedel, kaj vse sem ti še hotel in bi bil moral napisati. Ne morem več ...

Slavko.

Dobri Slavko!

V živem spominu mi je še, kar si mi rekel na najinem prvem sestanku. «Preden bom od svojega dekleta zahteval zaupanje, jo moram prepričati, da mi lahko zaupa.» Tako lepo so zvenele Tvoje besede.

Vem in sem trdno prepričana, da si mi bil ves ta čas odkritosrčen. Bil si mož, ki je znal mojstrsko odkriti v meni lastnosti, ki mi niso bile znane.

In zdaj — zdaj sem jaz tista, ki Te mora prepričati o tem, kako dobro si me naučil gledati na živiljenje. Storil si iz mene značajno ženo. In zato se ne odrekam najinemu skupnemu boju za lepšo in veselejšo bodočnost. Nasprotno, pozdravljam ta boj, da se bova mogla prepričati o svoji moči. Verujem, da bova zmagala. Čim težje je živiljenje, tem bolj cenimo tiste, ki so nam v njem prijateljsko podali roko.

Ne Rudi — ampak Ti me boš še nadalje usmerjal. Vem, da bom iz Tvojih ust slišala besede: «Jutri grem v službo.» Ko bi bilo to res že jutri! Na to in na Tebe čakam.

Jutri na svidenje!

Tvoja Vera.

Pismo lastni ženi.

«Ne smeš misliti, draga Olga, da Te imam manj rad, kakor prej. Priznavam, da se tako zdi in da imaš prav, če si to domišljaš. Kadar pridem zvečer domov, ves utrujen od celodnevnega dela in jeze, je moj pozdrav često skoraj neprijazen, če že sploh ne pozabim pozdraviti. Potem sedeva k večerji in včasih ves večer molčiva, ker si nimava kaj povedati. Moje misli so daleč od Tebe — ampak tudi pri drugih ljudeh niso. Poslušava radio, čitava časopise, in to, o čemer se pogovarjava, so samo praktične reči. Neka neubranost leži nad najinimi večeri in — ne vem zakaj — čutim hrepenenje po nečem neobičajnem, toda med nama in najinim hrepenenjem leži petnajst let mirnega živiljenja. Nekoč sem bral roman, ki je popisoval srečo dveh mladih ljudi, ki veslata lepega sončnega dne po jezeru. Bil sem zelo žalosten in sem mislil na vsakdanjost svojega živiljenja in na poljube mladeniča zlatolasi, razsmejani deklici. Potem pa sem stopil pred ogledalo in sem si rekel: «Neumnež!» Nato sem Te poljubil, morda nekoliko nerodno, ker si se prestrašila in zaklicala: «Kaj Ti je prišlo

na misel?» Ničesar več nisi rekla, in jaz sem se spomnil, da si bila tudi zame lepo, mlado dekle in da ponoči nisem mogel spati, ker sem moral neprestano misliti na Tebe. In kadar sva bila skupaj, sva se poljubljala, da se nama je kar po glavi vrtelo, in v svoji domišljiji sva si slikala, kako bo lepo, ko bova vse življenje podnevi in ponoči skupaj. In zdaj si kolikokrat ne podava niti roke, ko si voščiva lahko noč.

In vendar, ko včasih premišlujem o sožitju dveh ljudi, mi pride na misel: ali nisi Ti živela preveč samostojnega duševnega življenja? Dan na dan sem Ti razodeval svoje radosti in bridkosti, Ti pa mi nisi nikoli rekla, ali Ti kaj mrzi, ali si vesela. Živela si celih teh petnajst let zraven mene, in jaz nisem o Tebi ničesar vedel. Zakaj mi možje nikoli ne vprašamo svojih žen, ali so zadovoljne? Včasih ne utegnemo, in potem pripisujemo svoji lastni osebi toliko važnosti, da se niti ne spomnimo na to, da bi mogel biti na svetu še kdo drug, ki bi imel prav tako pestro življenje, kakor mi. Kvečjemu vprašamo: «Ali nisi bolna?» In če dobimo neodločen odgovor, zmignemo z rameni in pravimo: «To je samo domišljija.» To je tako preprosto in komodno.

Hvaležen sem Ti, moja draga, da skrbiš zame, da imaš čisto stanovanje in vzgajaš otroke. Veliko bolj hvaležen, kakor si misliš in kakor bi se Ti upal reči. Sem strašen sebičnež, ki misli samo na sebe, ampak zdaj mi je tega žal. Rad bi se poboljšal in Ti napravil nadaljnja leta skupnega življenja prijetna, ker Te imam še vedno zelo rad.

To pismo sem napisal, ker nisem nikoli našel poguma, da bi Ti nekaj takega povedal. Jutri zjutraj, preden pojdem z doma, ga dam na Tvojo nočno omarico. Tam ga boš po mojem odhodu našla. Spravi ga in ga večkrat čitaj, ker govori resnico, toda nikoli mi ga ne omenjaj; bilo bi me sram, da sem ga napisal.»

ČASOPISNI OGLASI.

Ženitni oglas mladega dekleta.

Kje je «On»? Tisti, ki bi mu izobraženo, pridno dekle rado lepšalo dneve? Imam dober poklic, nekaj denarja in nisem — kakor pravijo prijateljice — napačna. Kdor hoče, naj piše pod šifro N. N.

Ponudba zakona.

Lepotice ne iščem in tudi senzacij si ne želim. Nasprotno: želim si povprečnega, vselega, zdravega in neodvisnega dekleta, ki ima smisel za umetnost in naravo. Tak sem namreč tudi sam in si želim pravo dopolnilo. Najprej pošteno prijateljstvo, pozneje morda srečen zakon. Pisma, ki so lahko tudi anonimna, pod šifro «N. N.».

Iščem ženo.

Oženiti se hočem, ker sem sit samskega življenja. Ker mi moj poklic daje malo priložnosti, da bi se seznanjal z ženami, se poslužim te poti. Sem trgovec na vodilnem, vplivnem mestu. Imam veliko razumevanja za prijeten dom in si želim ženo, ki bo vredna, da jo nosim na rokah. Natančna pisma s sliko, ki se takoj vrne, prosim pod šifro «N. N.».

Odgovor na ženitni oglas.

Velecenjeni gospod!

Slučajno sem brala Vaš oglas in precej se mi je zdelo, da govori iz tistih malo vrstic človek, kakršnega že dolgo iščem. Zato Vam pišem. To je prvič, da odgovarjam na oglas, in prvič, da pišem čisto nepoznanemu možu.

Teško mi je govoriti o sebi, toda Vi to pač pričakujete; zato hočem poskusiti. Sem trideset let stara, vitka, brunetka, in pravijo, da sem prav čedna. Sem v trgovskem poklicu in imam stalne dohodke. Imam tudi prijeten prijateljski krog, v katerem se često dobro zabavam.

Na zunaj je torej moje življenje tako, da moje prijateljice mislijo, da je zelo harmonično in srečno. Toda notranje sem zelo nezadovoljna. Manjka mi tisti edini človek, ki bi mu mogla popolnoma zaupati, ki bi bila čisto njegova, ki bi zanj skrbela in mislila.

To je vzrok mojega pisma. Več danes ne morem povedati. Že teh malo vrst sem napisala z velikim trudom. Čakam na Vaš odgovor, zakaj najprej bi Vas rada pismeno nekoliko bolj spoznala.

S prijaznim pozdravom

N. N.

Žena je prejela na svoj ženitni oglas ustrezajoče pismo in pošilja prvi odgovor.

Velecenjeni gospod doktor!

Na svoj oglas sem prejela cel kup pisem, toda samo eno je bilo tako, da bi se rada bolj pogovorila. To je Vaše pismo. Vi pišete tako osebno in odkrito o sebi in zato po pravici pričakujete, da bom prav tako odgovorila.

Vzlic temu mi je težko že prvič govoriti o svojih najbolj notranjih zadevah. Doživela sem hudo razočaranje. Četudi je vse to že davno za menoj, vendar še zmeraj strašno nerada mislim na tisti čas in težko mi je o tem govoriti.

Zato Vam predlagam nekaj drugega: spoznavajva se osebno. Saj sva oba zrela človeka in bova kmalu videla, ali moreva drug drugemu zaupati. V sredo bom med 3. in 4. uro v slaščičarni «Petriček». Vprašajte pri blagajni za gospo Snojevo.

Dotlej Vas lepo pozdravlja

Vida Snojeva.

S temi pismi smo Vam podali samo nekaj splošnih vzorcev, ki naj Vam bodo v izpodbudo in Vam dajo glavne smernice pri dopisovanju. V njih boste našli dobro in pravilno izraženo marsikatero misel, ki jo imate tudi že sami, pa Vam morda manjka izrazna oblika. Nismo imeli namena, da bi Vam podali pisma, ki jih kar prepišite v primeru potrebe, zakaj Vaše pismo naj bo individualno, nosi naj pečat Vaše osebnosti. V pismih vendar izražamo to, kar mislimo, želimo, odkrivamo svoja čustva, kakršna so. Povsod — v zgodovini, v književnosti itd. so bila in so pisma tista najbolj važna osnova, na kateri se presojuje značaji oseb, zakaj v pismih govorimo neprisiljeno in odkrito. In prav to mora biti naše načelo, kadar pišemo. Vsakdo bi moral torej pisati tako, kakor misli in čuti, drugače ni pismo nič vredno. Saj imamo tako imenovane pismovnike, iz katerih si n. pr. lahko zaljubljeno dekle kar prepisuje pisma in jih pošilja svojemu izvoljencu. Toda kdor to dela, presneto malo čuti v srcu, in mislimo, da se mu zadira pero, ko piše to, kar mu narekuje pismovnik, sram ga je, da piše, kar mu drugi narekujejo. Naši vzorci pisem so le za to, da bo marsikdo rekel, ko jih bo bral: «Joj, tole sem hotel že tolikokrat napisati svoji izvoljenki, pa nisem našel prave oblike, tu pa je tako lepo povedano isto, kar čutim sam.»

In pisma za razne priložnosti in poslovne potrebe, katera podajamo v tej knjigi, naj Vas poučijo, kako je treba pisati. Zakaj, verjemite, svet da veliko, veliko na zunanjo obliko. Kakor Vas priporoča ali pa odbija Vaš nastop, tako Vas sodijo ljudje tudi po Vaših pismih. Lepo in pravilno napisano pismo vzbudi pri prejemniku vselej ugodno mnenje o Vas in Vam je v korist. Berite naše vzorce in jih študirajte. Marsikaj se boste naučili in znali boste pisati pisma tudi za druge prilike, ne samo za tiste, za katere so naša pisma sestavljena. Naša pisma naj Vam bodo le izpodbudilo, navodilo in učilo, kakor so nam potrebna učila, t. j. učni pripomočki, povsod.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

Knjige,

ki jih vsak dan potrebujete, so:

Črna Ružena: 1400 nasvetov
Dr. Dückelmannova Ana: Postanek otroka in njegov razvoj
Gerling B.: Sitni možje — Vzgoja za zakon
Dr. Hodann Maks: Ali otroka res štoklja prinese
Dr. Jakša Joža: Kako spoznamo spolne bolezni
Krista Kernhofer: Nasveti za življenje
Kilduff Edward John: Kako si poiščem boljšo službo
Kneipp: Domača lekarna in zdravilna zelišča
Kopp Kornelija: Veselo praznujmo, prijetno godujmo
Ing. arh. Kregar R.: Naš dom
Ing. arh. Kregar R.: Kaj moram vedeti, kadar si gradim dom
Ing. arh. Kregar R.: Naš dom — kako ga gradimo
Dr. Löbel Josip: Od zakona do ljubezni
Lost Jan: Česa iščete v zvezdah?
Macfadden Bernarr: Mož in zakon
Dr. Petrič Karel: Bolezni, kako jih spoznamo in preprečimo
Dr. Petrič Karel: Človek
Dr. Petrič Karel: Nalezljive bolezni, kako se jih obvarujemo
Dr. Petrič Karel: Nega bolnikov in prva pomoč pri nezgodah
Dr. Petrič Karel: Regulacija rojstev
Pitkin Valter: Življenje se prične s štiridesetim letom
Podgornik Angela: Za pridne roke — vezenje
Podgornik Angela: Za pridne roke — za vsako nekaj
Podgornik Angela: Za pridne roke — za moža in še kaj
Podgornik Angela: Za pridne roke, VII. del
Podgornik Angela: Za pridne roke — šivanje
Podgornik Angela: Za pridne roke IX. del
Podgornik D.: Vrt in moje rože
Dr. Raunert Margareta: Kako naj se žena neguje
Stupanova Milica: Kako vzgojim svojo deco
Ing. arh. Šantel-Kanonijeva Dušana: Kako si opremim stanovanje
Šest Osip: Kar po domače
Škerjančeva Verena: Kako naj kuham
Dr. Vavpetič Lado: Življenje in zapisana pravica
Vodetova Angela: Žena v sedanji družbi
Vodetova Angela: Spol in usoda, I. del
Vodetova Angela: Spol in usoda, II. del

**VI DOBITE TE KNJIGE ZA POLOVIČNO CENO, TO JE ZA 15.— DIN
VSAK IZVOD. PREGLEJTE SVOJO GOSPODINJSKO KNJIŽNICO, ČE
VAM KATERA TEH KNJIG MANJKA, DA VAM JO TAKOJ POŠLJEMO.**

**LINOLEJ,
ZAVES,
PREPROGE**

KADAR SI OPREMLJATE
DOM, SI OGLEJTE ZA-
LOGO PREPROG, LINO-
LEJA, ZAVES, POSTELJ-
NINE, BLAGA ZA OPRE-
ME ITD.

Kompletna oprema za ženine in neveste pri velemanufakturi

A.&E. Skabernè Ljubljana

MESTNI TRG ŠTEV. 10